

378 . 1946

2/4464

Y.3

ผลของการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุดภาคที่มีต่อความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาล
ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพยาบาลสมภกาชาติไทย กรุงเทพมหานคร

ปริชานินท์

ของ

ปราณี อัครรัตน์

14 ส.ค. 2537

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

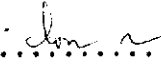
เมษายน 2536

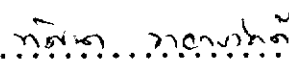
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

187797

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญาโทฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
จิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

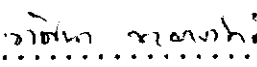
คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(ศ.ดร.พ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ที่ศนา ทองภักดี)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ศ.ดร.พ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ที่ศนา ทองภักดี)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผศ.ดร.วชิรญา บัวศรี)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาโทฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่ ๗ เดือน เมษายน พ.ศ. 2536

ประกาศขอบคุณ

ปริญญาโทฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และอาจารย์ที่ศนา ทองภักดี ซึ่งได้ให้คำแนะนำที่มีคุณค่าอย่างยิ่งในการทำวิจัย และช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนให้กำลังใจ และความเอื้ออาทรเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตาที่ได้รับเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร ฉัตรสุกกุล รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง และขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันเพ็ญ เกื้อหนุน ที่กรุณาให้คำแนะนำ และเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิรญา บัวศรี ที่ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค และกรุณาเป็นกรรมการสอบปริญญาโท ตลอดจนช่วยตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง และให้ข้อคิดเห็นเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.วัลลภ ปิยะมโนธรรม ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาการให้คำปรึกษา และคณาจารย์ในภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่านที่ให้ความรู้ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ได้เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชลีพร เขาวนเมธากิจ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อังคณา สิริยาภรณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กรองจิต วาทีสาธกกิจ ซึ่งช่วยอำนวยความสะดวกในการทดลองโปรแกรม ตลอดจนให้กำลังใจเสมอมา และขอบขอบคุณนักศึกษาพยาบาล และนักเรียนผู้ช่วยพยาบาลทุกคนที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณอาจารย์ชมพูท พงษ์ศิริ ผู้ช่วยผู้วิจัย ซึ่งได้เสียสละเวลาช่วยเหลือในการทดลองโปรแกรมเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณคณาจารย์ภาควิชาการพยาบาลพื้นฐาน พี่ ๆ น้อง ๆ วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว คุณสะอาด กัทธราวิรัตน์ คุณศุภกร อายุการ คุณนิภาพร รุจนรงค์ ที่ให้กำลังใจ และโดยเฉพาะ คุณกาญจนา หลวงจอก ที่ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง เสียสละเวลาช่วยเหลือในหลาย ๆ เรื่อง

ขอขอบคุณ คุณเกรียงศักดิ์ อัศวรัตน์ คุณเกรียง ไกร อัศวรัตน์ คุณสุรศักดิ์ อัศวรัตน์ และคุณปราณี บุญรักษา ที่ได้ช่วยเหลือในเรื่องการพิมพ์

ขอกราบขอบพระคุณ คุณประเวศ อัครวิรัตน์ ที่ให้ความเข้าใจ ให้กำลังใจ ให้การสนับสนุน และให้ความช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ ตลอดจนให้ความอนุเคราะห์ในการช่วยจัดหาวัสดุภัณฑ์ ซึ่งนำมาใช้เป็นสื่อในการทดลองโปรแกรม

และท้ายสุดขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อและคุณแม่ที่อบรม ปลูกฝังแนวความคิด ส่งเสริม และให้แรงเสริมให้ผู้วิจัยมีความมานะ อุตสาหะ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การศึกษาค้นคว้าปริญญาโทฉบับนี้สำเร็จได้โดยสมบูรณ์

ปราณี อัครวิรัตน์

เมษายน 2536

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
คำนำ.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ความหมายของการให้คำปรึกษา.....	8
กระบวนการให้คำปรึกษา.....	9
ความหมายของการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค.....	11
ทฤษฎีเบื้องต้นที่ใช้ในการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค.....	12
ทักษะในการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค.....	13
วิธีการและเทคนิคที่ใช้ในการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค.....	19
ลำดับขั้นตอนในการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค.....	22
คุณค่าและประโยชน์ของการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค.....	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค.....	23
3 วิธีดำเนินการค้นคว้า.....	26
ประชากร.....	26
กลุ่มตัวอย่าง.....	26
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	26
แบบแผนการทดลอง.....	32
วิธีดำเนินการทดลอง.....	33
วิธีจัดการทำกับข้อมูล.....	33
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผล.....	35
ผลการศึกษาค้นคว้า.....	36
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	40
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	40
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	40
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	40
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	41
การดำเนินการทดลอง.....	41
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	43
อภิปรายผล.....	43
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	48
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	48
บรรณานุกรม.....	49
ภาคผนวก.....	54
ภาคผนวก ก.	55
1. แบบบันทึกพฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการให้คำปรึกษา.....	56
2. สถานการณ์ที่ใช้วัดความสามารถในการให้คำปรึกษาก่อนการทดลอง.....	58
3. สถานการณ์ที่ใช้วัดความสามารถในการให้คำปรึกษาหลังการทดลอง.....	59
ภาคผนวก ข.	60
1. ตารางการฝึกโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค.....	61
2. โปรแกรมการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค.....	64
3. ตารางการฝึกโปรแกรมการสอนแบบปกติเกี่ยวกับความสามารถ	
ในการให้คำปรึกษา.....	93
4. โปรแกรมการสอนแบบปกติเกี่ยวกับความสามารถในการ	
ให้คำปรึกษา.....	96

	หน้า
ภาคผนวก ค.	125
คะแนนความสามารถในการให้คำปรึกษาของกลุ่มตัวอย่าง.....	126
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	130

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงแบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest-Posttest Design.....	32
2 เปรียบเทียบความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลอง ก่อนได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค และนักศึกษาพยาบาลกลุ่มควบคุม ก่อนได้รับการสอนแบบปกติ.....	36
3 เปรียบเทียบความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาล กลุ่มทดลอง ก่อนและหลังได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค.....	37
4 เปรียบเทียบความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาล กลุ่มควบคุม ก่อนและหลังได้รับการสอนแบบปกติ.....	38
5 เปรียบเทียบความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาล กลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค และนักศึกษา พยาบาลกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ.....	39
6 เปรียบเทียบความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาล กลุ่มทดลอง ก่อนได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค และนักศึกษาพยาบาล กลุ่มควบคุมก่อนได้รับการสอนแบบปกติ.....	126
7 เปรียบเทียบความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาล กลุ่มทดลอง ก่อนและหลังได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค.....	127
8 เปรียบเทียบความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาล กลุ่มควบคุมก่อนและหลังได้รับการสอนแบบปกติ.....	128
9 เปรียบเทียบความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาล กลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค และนักศึกษา พยาบาลกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ.....	129

คำนำ

การพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ช่วยเหลือผู้อื่น (Helping Professional) มีเป้าหมายในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ เพื่อช่วยเหลือผู้ป่วย ซึ่งหมายความว่าปฏิบัติการพยาบาลนั้น ๆ จะต้องทำให้ผู้ป่วยมีความรู้สึกถึงคุณค่า พลังความสามารถของตนเอง ช่วยให้ผู้ป่วยมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อความเจ็บป่วยของตนเอง (บุญศรี ปราภณศักดิ์ และศิริพร จิรวัดกุล, 2534 : 73) และในการช่วยเหลือผู้ป่วยนั้น พยาบาลจะต้องดูแลผู้ป่วยทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมของผู้ป่วย และยังคงตอบสนองหรือปฏิบัติต่อผู้ป่วยเป็นส่วนรวม (พวงรัตน์ บุญฐานุรักษ์, 2529 : 4) ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหลักของการพยาบาล คือ ช่วยเหลือบุคคลแต่ละคนทั้งผู้ที่เจ็บป่วยและคนปกติ โดยการปฏิบัติกิจกรรมใดก็ตามที่จะทำให้ผู้นั้นมีความสุข หรือหายจากโรคเร็วขึ้น รวมทั้งช่วยผู้ป่วยเหล่านั้นให้มีกำลังใจ มีความรู้และสามารถช่วยเหลือตนเองให้เร็วที่สุด (Handerson, 1973 : 7) บทบาทของพยาบาลจึงไม่ใช่เฉพาะแต่เพียงบทบาท ซึ่งจะปฏิบัติกิจกรรมพยาบาลในการดูแลช่วยเหลือทางด้านร่างกายเท่านั้น แต่ในเรื่องปัญหาต่าง ๆ ทางด้านจิตใจนั้น เป็นสิ่งที่พยาบาลจะต้องมีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือด้วย

ผู้ป่วยที่ต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลนั้น จะประสบสภาวะความกดดันต่าง ๆ มากกว่าคนปกติ เนื่องจากต้องประสบโรคภัยไข้เจ็บและความไม่สบายต่าง ๆ ซึ่งส่งผลต่อสภาวะทางอารมณ์ (อรพรรณ ลือบุญวัชชัย, 2523 : 4) ผู้ป่วยบางรายอาจวิตกกังวล เกิดความเครียด ซึ่งสาเหตุนอกจากจะเกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม กลัวตาย กลัวความพิการ กังวลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายแล้ว ส่วนหนึ่งยังเป็นผลจากการที่ไม่มีใครรับฟังความรู้สึกหรือความไม่สบายใจต่าง ๆ (ประคอง อินทรสมบัติ, 2526 : 6) ในสถานการณ์เช่นนี้พยาบาลควรจะต้องมีบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วย (อรพรรณ ลือบุญวัชชัย, 2523 : 4) เพราะการให้คำปรึกษานี้เป็นหัวใจของการแก้ปัญหาให้กับบุคคลทั้งหมดในระดับหนึ่งได้ (สุธีรพันธุ์ กรลักษณ์ และคนอื่น ๆ, 2527 : 1) จึงนับได้ว่าการให้คำปรึกษาเป็นบทบาทที่สำคัญบทบาทหนึ่งของพยาบาล (กอบกุล พันธุ์เจริญวรกุล, 2528 : 429) แต่ในทางปฏิบัติพยาบาลจะทำหน้าที่นี้ไม่เต็มที่ เพราะจะไปเน้นงานประจำของพยาบาล

ซึ่งมีมาก และในบางครั้งบุคลากรทางการแพทย์เองจะเป็นบุคคลที่ทำให้ผู้ป่วยเกิดความเครียด เพราะมุ่งช่วยเหลือรักษาเฉพาะโรคทางกายเท่านั้น โดยไม่ได้ตระหนักว่าจิตใจที่เข้มแข็งทำให้ร่างกายต่อสู้กับโรคร้ายได้มากขึ้น (มันส์นิตย์ เหล่มประวัติ, 2523 : 40) ดังนั้น ถ้าเปิดโอกาสให้พยาบาลมีความรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษา ก็จะทำให้การช่วยเหลือผู้ป่วยของพยาบาลมีประสิทธิภาพสูงขึ้น (อรพรรณ ลือบุญวัชชัย, 2523 : 41)

การให้คำปรึกษานั้น นับว่าเป็นบริการที่สำคัญอย่างหนึ่งของพยาบาลที่จะเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยทางด้านจิตใจเป็นอย่างยิ่ง เพราะการให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการของการช่วยเหลือ และกระบวนการนี้จะก่อให้เกิดสัมพันธภาพของการช่วยเหลือระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา ซึ่งผู้ให้คำปรึกษาพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือเพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมได้ดีขึ้น สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาต่าง ๆ ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์, 2529 : 148) และในการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพนั้น ผู้ให้คำปรึกษาจำเป็นต้องสามารถใช้ทักษะต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษาอย่างเหมาะสม (วัชรทรัพย์มี, 2525 : 308) ซึ่งทักษะที่จะเอื้ออำนวยให้การให้คำปรึกษาคำเนินไปสู่เป้าหมายนั้นมีมากมาย เช่น การฟัง การใช้คำถาม การเจียบ การสะท้อนความรู้สึก การทบทวนหรือข้อความ การเผชิญหน้า การให้กำลังใจ การตีความ และการสรุป เป็นต้น (Ivey and Authier, 1978 : 66-67; Brammer, 1979 : 67-68; สุธีรพันธุ์ กรลักษณ์ และคนอื่น ๆ, 2527 : 39-42; พรพรรณราย ทริพะยะประกา, 2527 : 217-219) ซึ่งทักษะเหล่านี้จะช่วยนำเข้าสู่ปัญหา (อรพรรณ ลือบุญวัชชัย, 2523 : 23) ช่วยให้การให้คำปรึกษาบรรลุเป้าหมาย นอกจากนี้ยังจะช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับผู้รับคำปรึกษา ซึ่งมีผลสะท้อนในกระบวนการให้คำปรึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (สุธีรพันธุ์ กรลักษณ์ และคนอื่น ๆ, 2527 : 38) และทักษะเหล่านี้ไม่เพียงแต่ใช้ในการให้คำปรึกษาเท่านั้น แต่ในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ป่วยและพยาบาล ซึ่งเป็นสัมพันธภาพทางการรักษา ทักษะเหล่านี้ก็จะช่วยให้การสนทนาและการสร้างสัมพันธภาพเป็นไปได้อย่างดีสะดาก ยังเกิดผลดี (พิไลรัตน์ ทองอุไร, 2529 : 169) ซึ่งสอดคล้องกับนอร์ตัน (บุศศิริ ปรวณศักดิ์ และศิริพร จิรวัดณ์กุล, 2534 : 105 ; อ้างอิงมาจาก Norton, 1986) ที่กล่าวว่า การที่พยาบาลได้ใช้ทักษะ การแสดงความสนใจ การฟัง การสะท้อนความรู้สึก การใช้คำถาม จะช่วยสร้างสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือผู้อื่น และช่วยให้พยาบาลได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง

จะเห็นได้ว่า ทักษะต่าง ๆ ดังกล่าว นอกจากจะเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญที่จะเอื้ออำนวยให้การให้คำปรึกษาบรรลุเป้าหมายแล้ว ยังเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อสัมพันธภาพระหว่างพยาบาลและผู้ป่วย ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับพยาบาลในการช่วยเหลือผู้ป่วย ทั้งในบทบาทของพยาบาลผู้ให้คำปรึกษาหรือบทบาทที่ปฏิบัติการพยาบาลทั่ว ๆ ไป ด้วยเหตุนี้ พยาบาลควรจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับทักษะต่าง ๆ เหล่านี้

จากประสบการณ์ของผู้วิจัยเป็นอาจารย์พยาบาลประจำภาควิชาการพยาบาลพื้นฐาน วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย ได้สังเกตเห็นนักศึกษาและฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยพบว่านักศึกษาจำเป็นต้องมีการให้ความช่วยเหลือผู้ป่วยที่มีปัญหาทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งนักศึกษาได้ผ่านการเรียนรู้ทฤษฎีในการให้คำปรึกษาในวิชาจิตวิทยาทั่วไป และผ่านการเรียนรู้วิชาจิตวิทยาพัฒนาการ รวมทั้งวิชาสุขภาพจิตแล้ว แต่ยังไม่สามารถเรียนรู้หรือมีความรู้เกี่ยวกับทักษะในการให้คำปรึกษา และจากแบบสอบถามหลายเปิดเกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือผู้ป่วย ซึ่งได้สอบถาม นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย ปีการศึกษา 2535 ผลปรากฏว่า ในการให้ความช่วยเหลือผู้ป่วยที่มีปัญหาทางด้านจิตใจนั้นนักศึกษาร้อยละ 78 ตอบว่า ไม่ค่อยจะมั่นใจในการที่จะให้ความช่วยเหลือผู้ป่วย โดยกล่าวว่าไม่ทราบว่าควรจะทำอย่างไร ควรพูดในขอบเขตแค่ไหน พูดหรือแนะนำแล้วไม่ทราบว่าจะทำให้เขาดีขึ้นหรือแย่ลงกว่าเดิม เพราะไม่มีความรู้เกี่ยวกับทักษะที่ใช้ และจากข้อเสนอนี้ นักศึกษาจำนวนร้อยละ 69 ต้องการให้มีการสอน การฝึกอบรมเกี่ยวกับทักษะการให้คำปรึกษา ต้องการมีความรู้ในการให้คำปรึกษาผู้ป่วย นอกเหนือจากการให้คำแนะนำทางสุขภาพ เพื่อจะได้มีความมั่นใจและให้ความช่วยเหลือผู้ป่วยที่มีปัญหาทางด้านจิตใจได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ดังนั้น การฝึกทักษะในการให้คำปรึกษา เพื่อพัฒนาความสามารถในการให้คำปรึกษาจึงเป็นเรื่องสำคัญ และสมควรที่จะสนับสนุนให้นักศึกษาพยาบาลได้มีการฝึกเป็นอย่างจริงจัง และในการฝึกทักษะต่าง ๆ นี้ ไอเวย์ และ ออเทียร์ (Ivey and Authier, 1978 : 20) เสนอว่าควรใช้การฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค (Microcounseling) เพราะการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคเป็นการให้คำปรึกษาที่มีการฝึกทักษะย่อย ๆ แต่ละทักษะ ซึ่งองค์ประกอบในการฝึกจะมีหลายวิธี เช่น การนิเทศ การอภิปราย การให้ข้อมูลย้อนกลับ การตั้งคำถามด้วยตนเอง การให้ตัวแบบ การสอน (Ivey and Authier, 1978 : 350) และการแสดงบทบาทสมมติ (Brammer, 1988 : 158) ซึ่งสอดคล้องกับ วัชร ฐาธรรม (2533 : 1) ซึ่งกล่าวว่าการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคนั้น เน้นกระบวนการฟัง การพูด และมนุษยสัมพันธ์ในเชิงช่วยเหลือ จึงเป็นที่นิยมในการฝึกอบรมกันมาก และช่วยให้ผู้ที่อยู่ในทักษะที่จะเป็นนักปรึกษาหรือให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ได้ มีโอกาสเตรียมตัวให้

พร้อมที่จะเป็นนักวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพ ซึ่ง แบรมเมอร์ (Brammer. 1988 : 156) ได้กล่าวว่า ข้อดีของการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค คือ ผู้สอนจะเน้นการฝึกทักษะต่าง ๆ และอธิบายทักษะแต่ละทักษะอย่างละเอียด นอกจากนี้ เดเนียล (Daniels. 1985 : 80-A) ศึกษาพบว่า การฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค มีผลให้นักศึกษาพยาบาลปีที่ 2 มีทักษะการสื่อสารสูงขึ้น จากเอกสารและงานวิจัย ตลอดจนปัญหาในการให้ความช่วยเหลือผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาลดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคที่มีต่อความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลก่อนและหลังได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลก่อนและหลังการสอนแบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคกับการสอนแบบปกติ

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักศึกษาพยาบาลมีความสามารถในการให้คำปรึกษาสูงขึ้น หลังจากได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค
2. นักศึกษาพยาบาลมีความสามารถในการให้คำปรึกษาสูงขึ้น หลังจากได้รับการสอนแบบปกติ
3. นักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคมีความสามารถในการให้คำปรึกษาสูงกว่านักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาในครั้งนี้จะเป็นแนวทางแก่อาจารย์พยาบาลที่จะพัฒนาความสามารถในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาพยาบาลอื่น ๆ ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร เป็นนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2535 วิทยาลัยพยาบาล สภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร ที่มีคะแนนความสามารถในการให้คำปรึกษาต่ำกว่า เบอร์ เซน ไทล์ ที่ 25 จำนวน 40 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2535 วิทยาลัยพยาบาล สภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร ที่มีคะแนนความสามารถในการให้คำปรึกษาต่ำกว่า เบอร์ เซน ไทล์ ที่ 25 จำนวน 14 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร หลังจากสอบถามความสมัครใจ ในการเข้าร่วมกลุ่มทดลองแล้ว และหลังจากนั้น จึงสุ่มอย่างง่ายอีกครั้ง แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่ม ควบคุม กลุ่มละ 7 คน
3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ เป็นวิธีพัฒนาความสามารถในการให้คำปรึกษา แบ่งเป็น 2 วิธี
 - 3.1.1 การฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค
 - 3.1.2 การสอนแบบปกติ
 - 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการให้คำปรึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความสามารถในการให้คำปรึกษา หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษา พยาบาลที่เกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือผู้ป่วย ตั้งแต่ขั้นตอนการ เริ่มต้นการให้คำปรึกษา การดำเนินการให้คำปรึกษา และการยุติการให้คำปรึกษา ซึ่งในแต่ละขั้นตอนจะมีทั้งพฤติกรรม คำภาษาท่าทาง และพฤติกรรมด้านภาษาก้อยคำ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 พฤติกรรมด้านภาษาท่าทาง ได้แก่ การแสดงออกทางสีหน้า การแสดงออก ทางสายตา การแสดงท่าทาง การใช้ระดับน้ำเสียง

1.2 พฤติกรรมด้านภาษาก้อยคำ ได้แก่ การใช้คำพูดที่ชัดเจนไม่วกวน การที่ผู้ ให้คำปรึกษาไม่พูดแทนผู้ป่วย และการหลีกเลี่ยงที่จะเป็นฝ่ายพูดมากกว่าผู้ป่วย

ความสามารถในการให้คำปรึกษา วัดได้จากแบบบันทึกพฤติกรรมที่แสดง ความสามารถในการให้คำปรึกษาตามสถานการณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. การฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค หมายถึง กระบวนการในการให้การช่วยเหลือ ผู้รับคำปรึกษาโดยเน้นการฝึกทักษะแต่ละทักษะ และภายหลังการฝึกแต่ละทักษะแล้วจะฝึกวมทุกทักษะ

อีกครั้งหนึ่ง ในการฝึกจะใช้วิธีการแสดงบทบาทสมมติ การอภิปราย และการให้ข้อมูลย้อนกลับ โดยใช้วิธีทัศน์เป็นสื่อในการฝึก ซึ่งมีลำดับขั้นตอนดังนี้

2.1 ขั้นการเริ่มต้น เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาแสดงให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษา บทบาท หน้าที่ในการให้คำปรึกษาของผู้ให้คำปรึกษา เป็นขั้นของการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา ตลอดทั้งการสร้าง ความมั่นใจและความไว้วางใจแก่ผู้รับคำปรึกษา

2.2 ขั้นดำเนินการ เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับคำปรึกษา เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจปัญหาหรือเรื่องราวต่างๆของตนเองดียิ่งขึ้น และหาทางที่จะแก้ไขปัญหาค่าๆที่เกิดขึ้น โดยผู้ให้คำปรึกษาจะใช้ทักษะต่าง ๆ ดังนี้

2.2.1 การฟัง เป็นการฝึกให้นักศึกษารับรู้เรื่องราว ความรู้สึก การสื่อความหมายทั้งภาษาพูด และภาษาท่าทางของผู้รับคำปรึกษา โดยฟังอย่างตั้งใจและใส่ใจ

2.2.2 การใช้คำถามปลายปิด เป็นการฝึกให้นักศึกษาใช้คำถามที่เกี่ยวข้องกับเรื่องส่วนตัว หรือเรื่องที่เป็นความลับของผู้รับคำปรึกษา ในการใช้คำถามปลายปิดนี้ นักศึกษาจะต้องเคารพสิทธิ์ของผู้รับคำปรึกษา คำถามปลายปิดได้แก่ การขออนุญาตบันทึกการถ่ายวีดิทัศน์ การขอทราบเกี่ยวกับประวัติส่วนตัว ประวัติครอบครัว และประวัติทางเพศ

2.2.3 การใช้คำถามปลายเปิด เป็นการฝึกให้นักศึกษาใช้คำถาม เมื่อต้องการให้ผู้รับคำปรึกษาระบายความรู้สึกต่าง ๆ เล่าเรื่องราวต่าง ๆ หรืออธิบายเรื่องราวเกี่ยวกับตัวผู้รับคำปรึกษา หรือ เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้อง

2.2.4 การสะท้อนความรู้สึก เป็นการฝึกให้นักศึกษานำคำหรือข้อความที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์หรือความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษามากกว่าซ้ำอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษารับรู้และเข้าใจความรู้สึกหรืออารมณ์ขณะนั้น

2.2.5 การทวนคำหรือข้อความ เป็นการฝึกให้นักศึกษานำคำหรือข้อความที่ใหม่ กี่ยวข้องกับอารมณ์หรือความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษามากกว่าซ้ำอีกครั้งหนึ่ง เพื่อต้องการให้ผู้รับคำปรึกษาคิดทวนทวนคำพูดของเขา ทำให้เขา เกิดสติหรือ เข้าใจตนเองยิ่งขึ้น

2.2.6 การเผชิญหน้า เป็นการฝึกให้นักศึกษานำประโยคหรือคำพูดของผู้รับคำปรึกษาที่ขัดแย้งกันมากกว่าอีกครั้ง และเชื่อมประโยคที่ขัดแย้งกันนั้นด้วย "และ"

2.2.7 การใช้ความเงิบ เป็นการฝึกให้นักศึกษาได้ใช้ความเงิบ เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้สัมผัสตนเอง ได้มีโอกาสดูคิด ได้รู้ตัว หรือได้เกิดการเรียนรู้ในระหว่างการใช้

ความเงี้ยวว่าคนคือใคร กำลังจะทำอะไร จะไปไหนต่อ ในการฝึกใช้ความเงี้ยวนี้ เมื่อผู้รับคำปรึกษาเงี้ยว นักศึกษาก็จะเงี้ยวชั่วคราว แล้วจึงถามความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษาว่า "ขณะนั้นคุณรู้สึกอย่างไร"

2.2.8 การให้กำลังใจ เป็นการฝึกให้นักศึกษารู้จักใช้คำพูดให้กำลังใจหรือปลอบใจผู้รับคำปรึกษา

2.2.9 การตีความ เป็นการฝึกให้นักศึกษารู้จักใช้ถ้อยคำเพื่ออธิบายคำหรือข้อความที่สับสนหรือไม่ชัดเจนของผู้รับคำปรึกษา เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจปัญหาดียิ่งขึ้น

2.2.10 การสรุป เป็นการฝึกให้นักศึกษาประมวลประเด็นสำคัญ ๆ ในระหว่างการให้คำปรึกษา ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาออกนอกเรื่อง อีกทั้งทำให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดสติภายหลังเมื่อฝึกครบทุกทักษะแล้ว จะฝึกการให้ปรึกษา โดยใช้ทักษะต่าง ๆ ประกอบกัน

2.3 ขั้นยุติ เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษา สรุปประเด็นสำคัญของเรื่องราวของผู้รับคำปรึกษาก่อนจะยุติการให้คำปรึกษา และเปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษาเพิ่มเติมข้อมูล หรือถามบางสิ่งบางอย่างที่ผู้รับคำปรึกษาต้องการจะทราบ

วิธีผู้วิจัยใช้กับนักศึกษาที่เป็นกลุ่มทดลอง

3. การสอนแบบปกติ หมายถึง วิธีการที่ทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับความสามารถในการให้คำปรึกษา ซึ่งมีเนื้อหาเช่นเดียวกับกลุ่มทดลอง โดยผู้วิจัยเป็นผู้บรรยาย และมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขั้นนำ ผู้วิจัยและนักศึกษาสงวนากัน เพื่อนำเข้าสู่เรื่องที่จะเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

3.2 ขั้นสอน ผู้วิจัยบรรยายพร้อมยกตัวอย่างเกี่ยวกับเรื่องต่างๆให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในข้อ 3.1 โดยไม่มีการฝึก และเปิดโอกาสให้นักศึกษาถามและแสดงความคิดเห็น

3.3 ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักศึกษาสรุป และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องที่บรรยายในการสอนแต่ละครั้ง มีรายละเอียดตามโปรแกรมที่กำหนด วิธีการนี้ ผู้วิจัยใช้กับนักศึกษาที่เป็นกลุ่มควบคุม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ศึกษาค้นคว้า เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยจัดเรียงตามลำดับดังนี้

1. ความหมายของการให้คำปรึกษา
2. กระบวนการให้คำปรึกษา
3. ความหมายของการให้คำปรึกษาแบบจุดภาค
4. ทฤษฎีเบื้องต้นที่ใช้ในการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุดภาค
5. ทักษะในการให้คำปรึกษาแบบจุดภาค
6. วิธีการและเทคนิคที่ใช้ในการให้คำปรึกษาแบบจุดภาค
7. ลำดับขั้นตอนในการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุดภาค
8. คุณค่าและประโยชน์ของการให้คำปรึกษาแบบจุดภาค
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบจุดภาค

1. ความหมายของการให้คำปรึกษา

มีผู้ให้ความหมายของการให้คำปรึกษาไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

โรเจอร์ส (Rogers, 1942 : 3) ได้ให้ความหมายของการให้คำปรึกษาไว้ว่า หมายถึง การติดต่อสัมพันธ์โดยตรงระหว่างบุคคล โดยบุคคลหนึ่งต้องการความช่วยเหลือจากอีกบุคคลหนึ่ง เพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมต่าง ๆ ของเขา

ถ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 1) ได้ให้ความหมายของการให้คำปรึกษาไว้ว่า การให้คำปรึกษา เป็นกระบวนการที่แสดงถึงมนุษยสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยบุคคลหนึ่งทำหน้าที่ให้คำปรึกษา และอีกบุคคลหนึ่งคือผู้มารับคำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษา มีประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถในการให้คำปรึกษาและทางจิตวิทยา สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือ และคำปรึกษาแก่ผู้มาขอรับคำปรึกษา เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจปัญหา สามารถใช้ปัญญาและความสามารถของตนเองในการตัดสินใจ ผลลงใจที่จะเลือกวิถีทางที่เหมาะสมที่เขาปรารถนา และในที่สุดสามารถแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม

ทลยส์ (คมเพชร จัตรศุกกุล, 2530 : 8; อ้างอิงมาจาก Louis, 1970 : 10) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการที่มีผู้มีปัญหา ได้รับความช่วยเหลือให้เกิดความรู้สึก และการแสดงพฤติกรรมอย่างสบายใจขึ้น โดยผ่านการปะทะสัมพันธ์กับผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งจะให้ ข้อมูลและแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบ อันจะเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้มีปัญหาสามารถพัฒนาการแสดงพฤติกรรม ของตนเอง ทำให้สามารถติดต่อเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า การให้คำปรึกษา คือกระบวนการของ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษารู้จักตนเอง เข้าใจตนเอง ช่วยตนเองในการป้องกันปัญหา แก้ไขปัญหา ตัดสินใจเลือกวิถีทางที่เหมาะสมแก่ ตนเอง และพัฒนาตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

2. กระบวนการให้คำปรึกษา

ในการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ และความเข้าใจกระบวนการ ให้คำปรึกษาซึ่งประกอบด้วย สัมพันธภาพในการให้คำปรึกษา ทักษะในการให้คำปรึกษา และ ขั้นตอนในการให้คำปรึกษา (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์, 2529 : 149; วัชรีย์ ทรัพย์มี, 2525 : 263) มีรายละเอียดดังนี้

2.1 สัมพันธภาพในการให้คำปรึกษา สัมพันธภาพเป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากต่อกระบวนการ ให้คำปรึกษา สัมพันธภาพในการให้คำปรึกษาเป็นสัมพันธภาพของการช่วยเหลือ ระหว่างผู้ ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา โดยผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และ จรรยาบรรณของการให้คำปรึกษา พร้อมทั้งจะช่วยเหลือแก่ผู้รับคำปรึกษาคด้วยความจริงใจและเข้าใจ พยายามส่งเสริมผู้รับคำปรึกษาให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปสู่แนวทางที่พึงปรารถนา ตัดสินใจในการ แก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสัมพันธภาพในการ ให้คำปรึกษาจะสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ถ้าบรรยากาศและสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับบริการ มีความเป็นกันเอง นอกจากนั้นผู้ให้คำปรึกษาจะต้องแสดงความเห็นอกเห็นใจ สามารถเข้าใจเนื้อหา สำคัญสำคัญของเรื่องราว และความรู้สึกที่ซ่อนเร้นของผู้บริการ มีความตั้งใจที่จะฟังและสามารถสื่อ ความหมายหรือตอบสนองได้ชัดเจนและตรงประเด็น อีกทั้งสามารถรักษาความลับ เรื่องราวต่าง ๆ ของผู้รับบริการ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์, 2529 : 149-150)

2.2 ทักษะในการให้คำปรึกษา ทักษะในการให้คำปรึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่ง ในกระบวนการในการให้คำปรึกษา เพราะนอกจากจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้การให้คำปรึกษาบรรลุถึง

เป้าหมายแล้ว ยังจะช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา อันจะมีผลสะท้อนให้กระบวนการให้คำปรึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งทักษะการให้คำปรึกษาที่สำคัญได้แก่ การนำเข้าสู่การสนทนา การฟัง การเจียบ การให้ข้อมูล การสะท้อนความรู้สึก การตีความ การสรุป การเผชิญหน้า การสนับสนุนให้กำลังใจ (สือร์พันธ์ กรลักษณ์ และคนอื่น ๆ. 2527 : 38-42) และการใช้คำถามปลายปิด การใช้คำถามปลายเปิด การทวนคำหรือข้อความ (Brammer. 1979 : 67-68)

2.3 ขั้นตอนในการให้คำปรึกษา ในการให้คำปรึกษาจะใช้การพูดคุยสนทนาเป็นหลักใหญ่ที่เรียกว่าการสัมภาษณ์เพื่อการปรึกษาเชิงจิตวิทยา ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ที่มีเทคนิคแตกต่างไปจากการสัมภาษณ์ชนิดอื่น ๆ (พรรณราย ทวีพะยะประกา. 2527 : 217) และเป็นไปอย่างมีระบบตามขั้นตอนโดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน (Christensen and Kockrow. 1991 : 36-37) มีรายละเอียดดังนี้

2.3.1 ขั้นการเริ่มต้น (Initial Phase) ในขั้นตอนนี้เป็นระยะเริ่มแรกของการสร้างสัมพันธภาพ บางครั้งผู้รับคำปรึกษาอาจจะยังไม่พร้อมที่จะเล่าปัญหาของเขาและเบี่ยงเบนไปเรื่องอื่น และยังรู้สึกว่าผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้แปลกหน้าสำหรับเขา ดังนั้นผู้ให้คำปรึกษาควรช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาผ่อนคลายและสบายใจเท่าที่จะทำได้ โดยขั้นเริ่มต้นการสัมภาษณ์ควรเป็นไปอย่างไม่เป็นทางการ สนทนาเรื่องทั่ว ๆ ไปเพื่อให้อบายเคร่งเครียด (จตุรพร เพ็งชัย. 2529 : 30) และขณะพูดผู้ให้คำปรึกษาจะต้องมองหน้าและสบสายตามกับผู้รับคำปรึกษา (Christensen and Kockrow. 1991 : 36)

ในระยะเริ่มแรกของการสร้างสัมพันธภาพ ถ้าผู้ให้คำปรึกษาไม่เคยพบกับผู้รับคำปรึกษามาก่อน จะมีการแนะนำตัวโดยบอกว่าผู้ให้คำปรึกษาเป็นใคร ชื่ออะไร มีวัตถุประสงค์อะไรในการสนทนา ถามความต้องการของผู้รับคำปรึกษาว่าต้องการให้ช่วยเหลือเรื่องใด แจ้งให้ผู้รับคำปรึกษา เข้าใจถึงบทบาทของผู้ให้คำปรึกษาว่าจะช่วยอะไรได้บ้าง (Christensen and Kockrow. 1991 : 36-37) และสร้างความมั่นใจและความไว้วางใจ โดยบอกผู้รับคำปรึกษาว่าข้อมูลทุกอย่างในการสนทนาจะเป็นความลับ (บุญศรี ปรามณศักดิ์ และศิริพร จิรวีสุนทรกุล. 2534 : 78) นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาควรกำหนดเวลาของการให้คำปรึกษาให้แน่ชัด โดยบอกให้ผู้รับคำปรึกษาไว้ก่อนว่าจะใช้เวลาานเท่าใดในการสนทนา (พิไลรัตน์ ทองอุไร. 2529 : 163) เพื่อป้องกันมิให้ผู้รับคำปรึกษามีอารมณ์ผูกพันต่อผู้ให้คำ

ปรึกษามากเกินไป และการกำหนดเวลาไว้ก่อน จะทำให้ผู้รับคำปรึกษาไม่คิดว่า ผู้ให้คำปรึกษา ไม่ต้องการช่วยเหลือหรือไม่ยอมรับตน (กาญจนา หาสิตะพัธุ์. 2521 : 39)

2.3.2 ขั้นดำเนินการ (Working Phase) ขั้นตอนนี้ดำเนินเมื่อผู้รับคำปรึกษา เริ่มรู้สึกคุ้นเคยกับผู้ให้คำปรึกษา และสบายใจที่จะสนทนาด้วย ในขั้นตอนนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะต้อง พยายามสร้างสัมพันธภาพให้มั่นคงเนื่อง โดยมีพฤติกรรมลักษณะที่ทำให้กำลังใจ เห็นใจและทำความเข้าใจกับผู้รับคำปรึกษา และช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจปัญหาหรือเรื่องราวต่าง ๆ ของตนเองดียิ่งขึ้น และหาทางที่จะแก้ไขปัญหาดัง ๆ ที่เกิดขึ้นโดยผู้ให้คำปรึกษาจะใช้ทักษะต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา (พิไลรัตน์ ทองอุไร. 2529 : 164)

2.3.3 ขั้นการยุติ (Termination Phase) เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาสรุป ประเด็นสำคัญของเรื่องราวของผู้รับคำปรึกษาก่อนจะยุติการให้คำปรึกษาและจะต้องบอกให้ผู้รับ คำปรึกษารู้ล่วงหน้าว่าจะหมดเวลาที่ได้กำหนดไว้แล้ว เพื่อเป็นการเตือนให้ผู้รับคำปรึกษาได้พูดถึง สิ่งสำคัญที่ยังไม่ได้พูดออกมา (จตุพร เพ็งชัย. 2529 : 30) ดังนั้นในขั้นการยุติจึงต้อง เปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษาเพิ่มเติมข้อมูลหรือถามบางสิ่งบางอย่างที่ผู้รับคำปรึกษาต้องการจะ ทราบ แต่ถ้าคำถามนั้นไม่สามารถจะตอบหรือสรุปได้ภายในระยะเวลาที่เหลือเพียงเล็กน้อย ก็ต้อง นัดผู้รับคำปรึกษาไปสนทนาในครั้งต่อไป

3. ความหมายของการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคนั้น มีผู้ให้ความหมายของการ ให้คำปรึกษาแบบจุลภาค ดังนี้

ไอวีย์ และอูเทอ์ (Ivey and Authier. 1978 : 8-9) กล่าวว่า การให้ คำปรึกษาแบบจุลภาค เป็นกลวิธีในการสอนทักษะในการช่วยเหลือแต่ละทักษะอย่างเป็นระบบ โดยการใช่วิธีทัศน์ คู่มือปฏิบัติซึ่งแบ่งทักษะออกเป็นขั้น ๆ และใช้วิธีสังเกตด้วยตนเอง สำหรับ ทักษะต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค ได้แก่ การใช้คำถาม การสะท้อนความรู้สึก การนำ และการตีความหมาย ซึ่งทักษะเหล่านี้เป็นทักษะพื้นฐานในการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ

วีชีร์ ธวัชธรรม (2533 : 1-6) กล่าวถึงการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคว่าเป็นกลวิธี ที่จะสอนทักษะการให้คำปรึกษาแต่ละทักษะ ซึ่งอาจใช้วิธีทัศน์ หรือคู่มือปฏิบัติ โดยแยกแต่ละทักษะ ออกเป็นขั้น ๆ และใช้วิธีสังเกต ปฏิบัติด้วยตนเอง ผู้รับการฝึกปฏิบัติจะเรียนรู้ ทักษะเพียงทักษะ เดียวในแต่ละครั้ง เมื่อเรียนรู้จนจบกระบวนการของหลาย ๆ ทักษะแล้ว จึงจะพัฒนาประมวล

รูปแบบเหมาะสมเฉพาะที่คนจะใช้ นอกจากนี้ วัชรีย์ ธูธรรม (2533 : 1) ได้กล่าวถึง การให้คำปรึกษาแบบจุลภาคว่าเป็นวิธีการให้การฝึกอบรมอย่างมีระบบ เพื่อให้ผู้ที่ยังใหม่ต่ออาชีพ การให้คำปรึกษา หรือผู้ที่ยังอยู่ในทักษะที่จะเป็นเทพีปรึกษาหรือให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ ด้วยกัน เตรียมคนให้พร้อมที่จะเป็นนักวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพและได้ประสิทธิผลสูงขึ้น

จากแนวความคิดดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาแบบจุลภาคเป็นวิธีการ ฝึกทักษะต่าง ๆ ในการช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษาอย่างมีระบบ โดยฝึกที่ละทักษะและใช้วิธีที่คน เป็นสื่อในการฝึก เพื่อบันทึกภาพผู้ฝึกขณะให้คำปรึกษา

4. ทฤษฎีเบื้องต้นที่ใช้ในการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค

บรามเมอร์ (Brammer, 1988 : 161-163) ได้กล่าวว่าการฝึกทักษะการให้ คำปรึกษาแบบจุลภาคนั้น ตั้งอยู่บนรากฐานของทฤษฎี 4 ประการดังนี้

4.1 ความต้องการ (Needs) ทฤษฎีนี้ยึดหลักการที่ว่า มนุษย์แสดงออกซึ่งพฤติกรรม ต่าง ๆ ก็เนื่องจากมีความต้องการในทางจิตวิทยาและสรีรวิทยา อันจะก่อให้เกิดความพอใจ และมีความสมดุลย์ในบุคลิกภาพ ในบางกรณีบุคคลก็ต้องการที่จะเลือกแสดงพฤติกรรมอย่างใด อย่างหนึ่ง ซึ่งพฤติกรรมที่แสดงออกนั้นก็เพื่อสนองความต้องการของตนเอง ทักษะต่าง ๆ ที่ใช้ ในกระบวนการในการให้คำปรึกษานั้น มีไว้เพื่อช่วยให้ผู้มาขอรับคำปรึกษาได้เกิดความพอใจ และช่วยให้การปฏิบัติดำเนินไปด้วยความราบรื่น

4.2 การเรียนรู้ (Learning) ทฤษฎีนี้กล่าวว่า การจะเกิดทักษะในการให้คำ ปรึกษาอย่างมีประสิทธิภาพนั้น จะต้องมีการเรียนรู้ และเมื่อเกิดการเรียนรู้แล้วจะต้องให้เกิด การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งการเรียนรู้อาจใช้วิธีต่าง ๆ เช่น การให้คำแบบ การให้แรง เสริมการฝึกฝนโดยการ เล่น เกมส์ หรือจัดประสบการณ์ให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด รวมทั้งการฝึกการให้คำปรึกษาแก่ผู้มารับคำปรึกษาในห้องทดลอง

4.3 การตระหนักรู้ (Awareness) ทฤษฎีนี้กล่าวว่า การที่บุคคลตระหนักรู้ถึง ความรู้สึกของตัวเองและรู้ถึงผลการกระทำของตนเองนั้นแสดงว่าบุคคลนั้นรู้จักตนเอง เมื่อบุคคล รู้จักตนเอง เข้าใจตนเอง บุคคลนั้นก็จะสามารถเปิดรับประสบการณ์ต่าง ๆ ได้มากขึ้น ดังนั้น การที่ให้ผู้มาขอรับคำปรึกษาได้ระบายเรื่องราวและความรู้สึกต่างๆเกี่ยวกับตนเอง จะช่วย ทำให้เขาได้สำรวจความรู้สึกของตนเองและเกิดการรับรู้ สามารถแยกแยะ ยอมรับความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเอง ซึ่งจะมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและบุคลิกภาพ

4.4 การสื่อสาร (Communication) ทฤษฎีการสื่อสารนี้มีสมมติฐานว่า บุคคลย่อมจะไม่เข้าใจซึ่งกันและกัน ถ้าการสื่อความหมายระหว่างบุคคลทั้งสองไม่บรรลุความสำเร็จ ดังนั้น การพูดและการฟังที่จะใช้ในการสื่อความหมายระหว่างบุคคลจะต้องกระจำจชัด การใช้คำพูดนั้นต้องพูดให้ตรงกับสิ่งที่ต้องการจะสื่อความหมาย นั่นคือจะต้องสื่อให้ตรงเป้า มีความหมายชัดเจน และให้สอดคล้องกับลักษณะท่าทางหรือการแสดงออก ในการสื่อความหมายขณะสัมภาษณ์นี้ บุคคลจะต้องพยายามเตือนสติตนเองอยู่เสมอ โดยการระลึกว่าการสื่อความหมายเป็นกระบวนการสื่อความหมายแบบสองทาง (Two-Way Communication) คือมีผู้มารับคำปรึกษาเป็นผู้ส่ง และผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้รับ ดังนั้น ผู้ให้คำปรึกษาจึงต้องตระหนักอยู่เสมอว่าสิ่งที่ตนเข้าใจนั้น มีความหมายบิดเบือนไปจากข้อมูลที่มีผู้มารับคำปรึกษาสื่อให้หรือไม่ มีสิ่งใดที่ผู้ให้คำปรึกษาแปลความหมายเอง ถ้าหากเกิดความไม่กระจ่างในการสื่อความหมาย ผู้ให้คำปรึกษาอาจมีการสร้างภาพพจน์หรือแสดงพฤติกรรมออกมาจนทำให้มีการปฏิบัติที่ผิดพลาด อันเนื่องมาจากการแปลความหมายผิด เป็นต้น

5. ทักษะในการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค

ทักษะการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคนั้น จะเน้นกระบวนการพูด การฟัง และมนุษยสัมพันธ์ในเชิงให้ความช่วยเหลือ ทักษะเหล่านี้จึงมีลักษณะที่จะช่วยในด้านการสื่อสารสัมพันธ์ (วัชรธรรม, 2533 : คำนำ) และทักษะต่าง ๆ ในการช่วยเหลือดังกล่าวที่สำคัญมีดังนี้ (Ivey and Authier, 1978 : 64-67)

5.1 การฟัง (Listening)

การฟังเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการให้คำปรึกษาและเป็นพลังสำคัญที่จะทำให้ผู้รับบริการเต็มใจที่จะให้ความร่วมมือ พร้อมทั้งจะแสดงความรู้สึกต่าง ๆ ออกมา นอกจากนั้นยังช่วยเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาอีกด้วย (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์, 2529 : 150) การฟังเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้ให้คำปรึกษาทุกคน เป็นศิลปะที่ต้องอาศัยความอดทน และต้องใช้สมาธิเป็นอย่างมาก เพราะในระหว่างการให้ปรึกษานั้น ผู้ให้คำปรึกษามีใช้จะรับฟังแต่เพียงเรื่องราวที่ผู้รับคำปรึกษาเล่าออกมาเท่านั้น แต่จะต้องทำความเข้าใจถึงความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษาในขณะนั้น พร้อมทั้งร่วมรับอารมณ์ของผู้รับคำปรึกษาไปด้วย (พงพันธ์ พงษ์โสภา, 2525 : 75)

ในการสนทนาปรึกษาเชิงจิตวิทยานั้น "การฟัง" ถือว่าเป็นกิจกรรมพื้นฐานที่ผู้ให้คำปรึกษาให้ความสนใจในสิ่งที่ผู้รับคำปรึกษาพูด เป็นการฟังที่ปราศจากการนำปฏิกิริยาส่วนตัวและการตีความหมายของคนไปเกี่ยวข้องด้วย ผู้ให้คำปรึกษาจะให้ความสนใจต่อการสื่อความหมายของผู้รับคำปรึกษาและเปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษามีอิสระที่จะแสดงออกตามที่ตนต้องการ ได้เล่าเรื่องต่าง ๆ ของเขาโดยไม่ถูกขัดจังหวะ แต่จะช่วยให้ผู้มาปรึกษาได้แสดงทัศนคติ ความรู้สึก ความวิตกกังวล ตลอดจนการรับรู้เกี่ยวกับตนเองและโลก การฟังอย่างตั้งใจและยอมรับผู้มาปรึกษานั้นเอง จะทำให้ผู้ให้คำปรึกษาสามารถเข้าใจความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษา (แพทเทอร์สัน, 2522 : 112-113) และในขณะที่ให้คำปรึกษานั้น ผู้ให้คำปรึกษาควรจะฟังอย่างตั้งใจ ฟังด้วยความใส่ใจและสนใจอย่างต่อเนื่อง (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์, 2529 : 150) สอดคล้องกับชัชชัย สมิทธิไกร (2527 : 53) ซึ่งกล่าวว่า ขณะให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาควรจะฟังด้วยความกระตือรือร้น มิใช่ฟังด้วยความบังเอิญ ไม่แสดงกิริยาอะไร กล่าวคือ มีการใส่ใจ (Attending) ต่อผู้รับคำปรึกษา ซึ่งการใส่ใจนี้เป็นพฤติกรรมที่สื่อได้ โดยการสบสายตาคา การใช้ภาษาท่าทางที่เป็นธรรมชาติไม่เคร่งเครียด การโน้มตัวเข้าไปหาผู้รับคำปรึกษาเล็กน้อย การใช้น้ำเสียงที่เป็นมิตร และการพูดประโยคซึ่งมีความสัมพันธ์กับคำพูดที่ผู้รับคำปรึกษาได้พูดออกมาแล้ว โดยไม่ขัดจังหวะ หรือเปลี่ยนหัวข้อสนทนาของผู้รับคำปรึกษา (Brammer, 1979 : 71 ; Hackney and Cormier, 1979 : 32 ; Ivey and Others, 1987 : 52)

นอกจากนี้ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 150) ได้กล่าวว่า ในระหว่างการฟัง ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องตระหนักถึงเรื่องต่อไปนี้

1. การนั่ง เป็นกริยาท่าทางที่สำคัญและมีความหมายที่จะแสดงให้ผู้รับคำปรึกษาทราบว่าผู้ให้คำปรึกษาพร้อม เติมน้ำใจที่จะฟังสิ่งที่ผู้รับคำปรึกษาจะพูดหรือสนทนาปรึกษา
2. การจัดที่นั่ง ต้องจัดให้อยู่ในระยะห่างพอสมควร ไม่ใกล้หรือไกลเกินไป
3. ภาษาพูดและภาษาท่าทาง ซึ่งได้แก่ ถ้อยคำพูดต่าง ๆ และพฤติกรรมที่แสดงออกทางสีหน้าต้องสอดคล้องกับคำพูด
4. บรรยากาศของสถานที่ปรึกษา จะต้องไม่มีเสียงรบกวน อากาศถ่ายเทสะดวก และแสงไฟสว่างพอประมาณ

5.2 การใช้คำถามปลายปิด (Closed-ended Questions)

การใช้คำถามปลายปิด เป็นการใช้คำถามที่ถามแล้วจะได้คำตอบแค่เพียงสั้น ๆ

จะใช้ในกรณีที่ต้องการให้ได้คำตอบที่เฉพาะเจาะจงหรือต้องการให้การสนทนาแคบเข้าในกรณี
ที่ผู้รับคำปรึกษาพูดวนและสับสน เป็นการใช้คำถามที่เจาะลึกลงไป หรือต้องการถามเรื่อง
ส่วนตัวหรือเรื่องที่เป็นความลับของผู้รับคำปรึกษา เช่น การขอทราบประวัติส่วนตัว ประวัติ
ครอบครัว หรือประวัติทางเพศ ซึ่งผู้ให้คำปรึกษาจะต้องเคารพสิทธิ์ของผู้รับคำปรึกษา เพราะ
เป็นสิทธิ์ส่วนตัวของผู้รับคำปรึกษาซึ่งเขาจะตอบหรือไม่ตอบก็ได้ (Ivey and Authier,
1978 : 76-77)

การใช้คำถามปลายปิดนี้ ผู้ให้คำปรึกษามักจะต้องการให้ผู้รับคำปรึกษาตอบคำตอบ
สั้น ๆ เช่น "ใช่" หรือ "ไม่ใช่" (Christensen and Kochrow, 1991 : 42) แต่ใน
การใช้คำถามปลายปิดนี้ก็ควรระมัดระวังและเลือกใช้เมื่อจำเป็น เพราะคำตอบที่ได้จะมีลักษณะ
เป็นการตอบรับหรือปฏิเสธเท่านั้น บางครั้งจึงดูเหมือนเป็นการชักให้ผู้มารับคำปรึกษาจม
และขาดโอกาสที่จะได้พูด ซึ่งจะทำการสนทนาหยุดชะงัก (พรธรราย ทวีพยะประกษา,
2527 : 182)

5.3 การใช้คำถามปลายเปิด (Open-ended Questions)

การใช้คำถามปลายเปิด เป็นการใช้คำถามที่ถามแล้วจะได้คำตอบ ซึ่งเป็น
ข้อมูลหลาย ๆ ด้าน ใช้เมื่อต้องการให้ผู้รับคำปรึกษามีอิสระที่จะแสดงความคิดและความรู้สึก
(Christensen and Kochron, 1991 : 42) และเล่าเรื่องราวต่าง ๆ หรืออธิบาย
เรื่องราวเกี่ยวกับตัวผู้รับปรึกษาหรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้อง (Ivey and Authier, 1978 : 74)
การใช้คำถามปลายเปิดนี้ใช้เพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมอย่างเดียว และก็ไม่ใช้สิ่งที่สามารถที่จะ
ตอบคำถามด้วยคำว่า "ใช่" หรือ "ไม่ใช่" แต่เป็นการถามซึ่งจะช่วยให้ผู้มาขอรับคำปรึกษา
ได้รู้สึกเป็นอิสระที่จะสำรวจต่อไป และพูดต่อไปตามที่เขาต้องการมากกว่าที่จะพูดไปตามความสนใจ
ของผู้ให้คำปรึกษา (ทองเรียน อมรัชกุล, 2527 : 73)

การใช้คำถามปลายเปิดนี้ เป็นการช่วยให้ผู้มารับคำปรึกษาเข้าใจตนเองมากขึ้น
(พรธรราย ทวีพยะประกษา, 2527 : 181) และการใช้คำถามปลายเปิดที่ดีจะช่วยให้ผู้รับคำ
ปรึกษาได้เข้าใจถึงปัญหา ตลอดจนถึงอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง (สุธีรพันธุ์ กรลักษ์ และ
คนอื่น ๆ, 2527 : 39)

คำถามปลายเปิดมักจะเป็นประโยคคำถามที่เริ่มต้นด้วยคำว่า "อะไร" "อย่างไร"
"ทำไม" (Ivey and Authier, 1978 : 75-76) แต่คำถามว่า "ทำไม" นั้น แม้จะมี
แนวโน้มที่จะให้ข้อมูลเพิ่มเติม แต่ก็ควรระมัดระวังในการใช้และควรหลีกเลี่ยง เพราะการถาม

ว่า "ทำไม" มักจะมีกระแสเสียงของการดำเนินอยู่ด้วย ซึ่งอาจทำให้กระทบกระเทือน สัมพันธภาพได้ (พรรณราย ทักษะประภา, 2527 : 238-239)

5.4 การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of Feeling)

การสะท้อนความรู้สึก เป็นการนำคำหรือข้อความที่เป็นของผู้รับคำปรึกษามาแปล ความ แล้วจัดคำพูดนั้น ๆ เสียใหม่เพื่อสะท้อนให้เด่นชัด โดยจะเน้นทางด้านความรู้สึกมากกว่า เน้นเนื้อหา (Brammer, 1979 : 78) มักเริ่มด้วยคำพูดที่ว่า "คุณรู้สึกว่..." (พัชรวิทย์ กำเนิดเพชร, 2533 : 7) เป็นการเน้นความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษา ซึ่งจะช่วยให้ผู้รับคำ ปรึกษารับรู้และเข้าใจความรู้สึกหรืออารมณ์ในขณะนั้น (Ivey and Authier, 1978 : 82)

การใช้การสะท้อนความรู้สึกนี้จะใช้เมื่อผู้รับคำปรึกษามีอารมณ์เกิดขึ้น และต้องการ ให้ผู้รับคำปรึกษามีสติในเรื่องนั้น ๆ ได้สัมผัสตนเองมากขึ้น ได้สัมผัสความรู้สึกของตนเอง ได้ ตระหนักเกี่ยวกับตนเอง (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์, 2529 : 154)

จำเนียร ช่างโชติ และนวลศิริ เปาโรหิตย์ (2524 : 125) กล่าวว่า ผู้มาขอ รับคำปรึกษาส่วนมากยังไม่เข้าใจตนเอง มีความสับสนในเรื่องความรู้สึก ความต้องการ การรับรู้ ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องพยายามสะท้อนความรู้สึกและอารมณ์ที่ผู้รับคำปรึกษาแสดงออกมา กลับคืนไปสู่ผู้รับคำปรึกษา เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจตนเองได้อย่างลึกซึ้ง

5.5 การทวนคำหรือข้อความ (Paraphrase)

การทวนคำหรือข้อความ เป็นการนำคำหรือข้อความของผู้รับคำปรึกษามากล่าวซ้ำ อีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษารู้ว่าเขาได้พูดอะไรออกมา ซึ่งคำหรือข้อความนั้น จะไม่เกี่ยว ข้องกับอารมณ์หรือความรู้สึก (Ivey and Authier, 1978 : 83-84) ซึ่งการพูดซ้ำคำหรือ ซ้ำความของผู้รับคำปรึกษาเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษาคิดอีกครั้งหนึ่งถึงสิ่งที่เขาพูดถึง และเป็นประโยชน์ต่อผู้ให้คำปรึกษาประเมินว่าสิ่งที่ตนได้ยินนั้นถูกต้องหรือไม่ (จตุรพร เฟิงชัย, 2526 : 45)

สจ๊วต สจ๊วต กรลักษณ์ และคนอื่น ๆ (2527 : 40) กล่าวถึง การทวนคำหรือ ข้อความที่ผู้รับคำปรึกษาพูดออกมานั้น จะเป็นการใช้ถ้อยคำให้น้อยลง ขณะเดียวกันก็ยังคง ความหมายเดิมอยู่ จุดประสงค์ของการใช้การทวนคำหรือข้อความเพื่อต้องการให้ผู้รับคำปรึกษา คิดทบทวนคำพูดของเขาให้เกิด "สติ" หรือเข้าใจตนเอง รวมทั้งให้ผู้รับคำปรึกษารู้ว่าผู้ให้คำ ปรึกษายังคงฟังเรื่องราวของเขาอยู่

5.6 การเผชิญหน้า (Confrontation)

การเผชิญหน้าเป็นการที่ผู้ให้คำปรึกษาแนะนำประโยคหรือคำพูดของผู้รับคำปรึกษา มาพูดอีกครั้ง ซึ่งประโยคหรือคำพูดนั้นมีการขัดแย้งกัน และเชื่อมประโยคที่ขัดแย้งกันด้วยคำว่า "และ" (Christensen and Kockrow. 1991 : 42) หรือเป็นการที่ผู้ให้คำปรึกษา บรรยายข้อมูลที่ยึดเป็นที่ยอมรับคำปรึกษาพูดและแสดงไม่ตรงกัน (วัชรีย์ ธาธรรม. 2533 : 119) ซึ่งแสดงออกที่ขัดแย้งกันระหว่างทัศนคติ คำพูด หรือพฤติกรรม (Ivey and Authier. 1978 : 84)

การใช้เทคนิคนี้จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดการตระหนักรู้ เข้าใจตนเองมากขึ้น (Brammer. 1979 : 85) รู้จักพิจารณาตนเอง และสำรวจหาวิธีการที่จะมองสถานการณ์ นั้นเสียใหม่ (วัชรีย์ ธาธรรม. 2533 : 119)

พิโลร์ตัน ทองอุไร (2529 : 138) ได้กล่าวถึงการเผชิญหน้าในการสื่อสาร เพื่อคุณภาพทางการพยาบาลว่า พยาบาลต้องกล้าแสดงความจริงหรือให้ผู้รับบริการได้เผชิญ ความจริง เมื่อพบว่ามี ความขัดแย้งในการสื่อความหมาย หรือเมื่อคำพูดและการกระทำของผู้ รับบริการมีการขัดแย้งกัน เพื่อให้ผู้รับบริการเข้าใจและมองเห็นความจริง

การใช้การเผชิญหน้า อาจส่งผลให้เกิดปฏิกิริยาโต้ตอบในทางป้องกันตนเองได้ ฉะนั้นผู้ให้คำปรึกษาต้องใช้วิธีบรรยายแทนการตัดสินหรือประเมินข้อมูล และการจะใช้การเผชิญ หน้านั้น จะต้องเลือกใช้ในจังหวะที่เหมาะสม โดยพิจารณาระดับความเอาใจใส่ ระดับความกังวล และแรงปรารถนาที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองของผู้รับคำปรึกษาด้วย (วัชรีย์ ธาธรรม. 2533 : 121) นอกจากนี้ การใช้การเผชิญหน้าจะไม่บอกผู้รับคำปรึกษาว่าเขาผิดพลาดหรือเป็นคนไม่ดี (Ivey and Authier. 1978 : 84) และจะไม่มีการตำหนิหรือทำให้ผู้รับคำปรึกษาารู้สึกผิด (Christensen and Kockrow. 1991 : 42)

5.7 การใช้ความเงียบ (Silence)

การใช้ความเงียบเป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษาได้รวบรวมความคิด คำพูดที่จะเล่าต่อไป ในขณะที่เงียบนั้น ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องแสดงท่าทางสนใจในสิ่งที่ผู้รับคำ ปรึกษาจะเล่าอย่างจริงจังและจริงใจ (จตุพร เพ็งชัย. 2529 : 46) ซึ่งการใช้ความเงียบนี้ จะต้องให้เกิดในจังหวะที่เหมาะสม และไม่รบกวนผู้รับปรึกษา เช่น การตั้งคำถามติด ๆ กัน (พิโลร์ตัน ทองอุไร. 2529 : 176) การให้ผู้รับคำปรึกษาได้อยู่กับความเงียบชั่วระยะ จะทำให้เขาได้สัมผัสตนเอง ได้มีโอกาสคิด ได้รู้ตัว หรือเกิดการเรียนรู้ในระหว่างที่ยังไม่ได้พูด

เพื่อทำให้มีลำดับในการพูด (กมลรัตน์ หล้าสว่างซ์. 2527 : 108)

ผู้ให้คำปรึกษาที่ยังไม่มีประสบการณ์มากนัก อาจรู้สึกอึดใจเมื่อผู้รับคำปรึกษาไม่พูดจริงรับพูดเสียเอง ซึ่งทำให้ความคิดของผู้รับคำปรึกษาหยุดชะงักลง (กาญจนา ทาสิตะพันธ์. 2521 : 43) ดังนั้นจึงควรปล่อยให้เขาได้อยู่กับความงีบขี้ระยะเพื่อคิดทบทวนสิ่งที่เขาจะพูดหรือระบายออกมา โดยผู้รับคำปรึกษาจะแสดงออกอย่างชัดเจนว่ากำลังสนใจเรื่องของเขายู่ และใช้ความงีบเป็นตัวกระตุ้นให้เขาเล่าเรื่องต่อ (พิไลรัตน์ ทองอุไร. 2529 : 176) จนกระทั่งเห็นว่าผู้รับคำปรึกษางีบจนเกินไประยะ ก็ใช้คำถามว่า "ขณะนั้นคุณรู้สึกอย่างไร" (สุธีรพันธ์ กรลักษ์. และคนอื่น ๆ. 2527 : 40)

5.8 การให้กำลังใจ (Minimal Encouragement)

การให้กำลังใจเป็นการกระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษารู้สึกว่ามีผู้ให้กำลังใจ ช่วยให้เขามีความคิดริเริ่มที่จะต่อสู้ รวมถึงมีความมั่นใจตนเองมากขึ้น (พัชรวิทย์ กวีเนติเพชร. 2533 : 9) การให้กำลังใจจะช่วยกระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษาเล่าเรื่องต่อ หรือให้รายละเอียดเพิ่มเติม (Ivey and Authier. 1978 : 78)

วัชร ทรัพย์มี (2525 : 326) ได้เสนอแนะวิธีให้กำลังใจว่าควรปฏิบัติดังนี้

1. สนับสนุนคำพูดของผู้รับคำปรึกษา เช่น พูดว่า "นั่นเป็นความคิดที่ดีทีเดียว"
2. ชี้แจงแก่ผู้รับคำปรึกษาว่าปัญหาของเขามีทางแก้ไขได้ เช่น บอกว่า มีวิธีการที่จะช่วยให้เขาเรียนดีขึ้น หรือมีวิธีการที่จะวางโครงการอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.9 การตีความ (Interpreting)

การตีความเป็นการอธิบายความหมายที่อยู่ในคำพูดของผู้รับคำปรึกษา ซึ่งเป็นคำพูดที่ผู้รับคำปรึกษาสับสนหรือพูดไม่ชัดเจน หรือเป็นการอธิบายความหมายของเหตุการณ์ให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจปัญหาของตน (Shurtz and Stone. 1980 : 277) การใช้การตีความจะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาตระหนักถึงความรู้สึก แง่มุมต่าง ๆ ของพฤติกรรมและสาเหตุของพฤติกรรมของเขา (วัชร ทรัพย์มี. 2525 : 323) และช่วยให้ผู้รับบริการเกิดความเข้าใจในตนเองหรือทำให้ผู้รับคำปรึกษาได้ปฏิบัติการณ์อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป (ทองเรียน อมรัชกุล. 2527 : 66)

การใช้การตีความนั้น ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องแน่ใจว่า การตีความหมายของตนมีพื้นฐานอยู่ที่เนื้อหาสาระที่ปรากฏจริงของผู้รับคำปรึกษา ไม่ใช่ตีความจากความคิดและค่านิยมของผู้ให้คำปรึกษาเอง (วัชร ฐวธรรม. 2533 : 131)

5.10 การสรุปความ (Summarization)

การสรุปความเป็นการรวบรวมเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้สนทนาในระหว่างการให้คำปรึกษา ซึ่งอาจมีหลายเรื่อง โดยสรุปให้เป็นประโยคสั้น ๆ และให้ครอบคลุมเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้สนทนากันในแต่ละตอน โดยไม่นำความคิดของผู้ให้คำปรึกษาเพิ่มเติมเข้าไปด้วย (สุธีรพันธุ์กรลักษณ์ และคนอื่น ๆ, 2527 : 42) ซึ่งการสรุปความนี้มีจุดประสงค์เพื่อผูกความทั้งหมดซึ่งมีหลากหลายของผู้รับคำปรึกษาให้เกิดความต่อเนื่อง ระบุสิ่งที่อยู่ในสาระหรือเนื้อเรื่องสำคัญเดียวกันหรือแนวความคิดที่เหมือนกัน และเพื่อขัดจังหวะการพูดนอกประเด็น (วัชรีย์ สุวธรรม, 2533 : 62) นอกจากนี้ การสรุปความยังช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความมั่นใจว่าผู้ให้คำปรึกษาสามารถติดตามและเข้าใจเรื่องราวที่เขาเล่ามาทั้งหมด (ศิริบุรณ์ สายโกสุม, 2530 : 162)

6. วิธีการและเทคนิคที่ใช้ในการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค

องค์ประกอบในการฝึกทักษะในการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคมีด้วยกันหลายวิธี เช่น การนิเทศ การให้ตัวแบบ การให้ข้อมูลย้อนกลับ การสังเกตด้วยตนเอง และการสอน (Ivey and Authier, 1978 : 350) นอกจากนี้ วิธีในการเรียนรู้เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค ที่รู้จักกันดีที่สุดคือการแสดงบทบาทสมมติ (Brammer, 1988 : 158) ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้เฉพาะวิธีการแสดงบทบาทสมมติ การอภิปราย และการให้ข้อมูลย้อนกลับ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การแสดงบทบาทสมมติ (Role play)

บทบาทสมมติเป็นเทคนิคการฝึกอบรมแบบหนึ่ง ซึ่งใช้ในการฝึกอบรมด้านมนุษยสัมพันธ์ และการฝึกฝนให้มีความชำนาญในด้านการเผชิญสภาพการณ์ที่ต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น (หลุย จำปาเทศ, 2522 : 107) และยังเป็นโอกาสให้บุคคลได้สำรวจตรวจสอบความรู้สึก และตรวจสอบความรู้สึกและการกระทำต่าง ๆ ของตนเอง นอกจากนี้บรรยากาศของการแสดงยังเป็นบรรยากาศที่ปลอดภัย ปลอดภัยที่บุคคลนั้น ๆ จะแสดงบทบาทต่างๆ ใหม่ๆ และทดลองในสภาพการณ์ต่าง ๆ ได้รวมทั้งช่วยให้บุคคลนั้น ตระหนักถึงความรู้สึกต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทนั้น (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์, 2529 : 88)

แรมเมอร์ (Brammer, 1988 : 158) ได้กล่าวถึงการแสดงบทบาทสมมติว่าเป็นยุทธวิธีในการเรียนรู้เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคที่รู้จักกันดีที่สุด และได้เสนอเทคนิควิธีการเรียนรู้ทักษะการปรึกษาเชิงจิตวิทยา โดยให้ผู้รับการฝึกแสดงบทบาทเป็นผู้ให้คำปรึกษาและ

ผู้รับคำปรึกษาสนทนาและสนองตอบกันด้วยทักษะที่กำลังฝึก โดยแสดงให้เห็นใกล้เคียงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด แม้ว่าปัญหาจะไม่ใช่ปัญหาจริง เป็นการฟังปัญหาจากประสบการณ์ การแสดงบทบาทนี้จะใช้เวลาประมาณ 10 นาที หรือจนกว่าจะพอเพียงที่จะผ่านการฝึกทักษะพื้นฐานนั้น และให้ผู้รับการฝึกคนอื่น ๆ เป็นผู้สังเกตการณ์ นอกจากนั้นแมธมเมอร์ยังกล่าวว่าวิธีการสอนทักษะแบบนี้ อาจจัดได้ในรูปแบบอีกอย่างหนึ่งคือ "การใช้ไตรภาคี" (Round Robin Helping Trio) โดยจัดให้ผู้รับการฝึกแบ่งกลุ่มย่อยละ 3 คน แสดงบทบาทเป็นนักจิตวิทยาผู้ให้คำปรึกษา 1 คน เป็นผู้รับคำปรึกษา 1 คน และเป็นผู้สังเกตการณ์ 1 คน ผู้แสดงจะใช้เวลาประมาณ 3-5 นาที หลังจากนั้นสมาชิกจะอภิปรายถึงประสบการณ์ที่ได้รับ รวมทั้งให้ผู้สังเกตการณ์ให้ข้อคิดเห็นตลอดจนข้อติชมและหลังจากนั้นให้ปฏิบัติซ้ำอีก 2 ครั้งในกระบวนการเดิม โดยให้ผู้รับการฝึกหมุนเวียนเปลี่ยนบทบาทกันให้ได้แสดงบทบาทครบทั้ง 3 บทบาททุกคน

นอกจากนี้ มิลเลอร์ (Miller. 1980 : 223) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการใช้บทบาทสมมติไว้ดังนี้

1. ในการเริ่มต้นให้อธิบายโครงสร้างและวิธีการแสดงบทบาทสมมติในหลักการอย่างละเอียด เมื่อให้ผู้เรียนเข้าใจกลวิธีการแสดง และกำหนดเวลาที่ใช้ในการแสดงแต่ละครั้ง
2. เน้นให้ผู้เรียนทราบว่า ในการแสดงบทบาทต้องแสดงให้เหมือนกับเป็นสถานการณ์จริง และให้ใส่ใจกับบทบาทนั้นอย่างจริงจัง
3. ควรจัดสิ่งแวดล้อมและสถานที่ให้ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อให้เกิดบรรยากาศและสภาพการณ์ที่สอดคล้องกับชีวิตจริงให้มากที่สุด
4. หลังจากแสดงบทบาทแล้ว ผู้แสดงควรสรุปและทำความเข้าใจกับสิ่งที่เกิดขึ้นให้กระจ่าง โดยการอภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในระหว่างผู้เรียนด้วยกัน
5. ควรมีการอภิปรายเพิ่มเติมเป็นการสรุปภายใต้การแนะนำของผู้ฝึก

ทิตานา แชมมี (2525 : 6) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการสอนโดยใช้บทบาทสมมติว่าจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในสิ่งที่เรียนลึกซึ้งขึ้น เกิดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเจตคติและพฤติกรรม รวมทั้งปฏิบัติตนในสังคมได้อย่างเหมาะสม และช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ความรู้ในการเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ฝึกการแก้ไขปัญหาและการตัดสินใจ รวมทั้งช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนและเรียนได้อย่างสนุกสนาน นอกจากนี้ สโตน (Miller. 1980 : 218 ; Citing Stone. 1975) ได้กล่าวถึงคุณค่าของบทบาทสมมติในการฝึกทักษะการปรึกษาเชิงจิตวิทยาว่า บทบาทสมมติเป็นวิธีการหรือกระบวนการฝึกที่ได้ผลในการเพิ่มประสิทธิภาพของ

ผู้ทำหน้าที่เป็นนักจิตวิทยาการศึกษาหรือผู้ที่มีความเชี่ยวชาญช่วยเหลือทั้งหลายในสภาพการณ์ต่าง ๆ กัน

การอภิปราย (Discussion)

การอภิปราย เป็นวิธีการฝึกทักษะที่ เปิดโอกาสให้ผู้รับการฝึกได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน และได้แสวงหาความรู้ความเข้าใจในทักษะที่เรียนร่วมกัน ซึ่งในการฝึกการให้คำปรึกษานั้น เมื่อการแสดงบทบาทสมมติสิ้นสุดลง ผู้ที่แสดงบทบาท เป็นผู้ให้คำปรึกษา ผู้รับคำปรึกษาและผู้สังเกตการณ์ควรจะ ได้มีการอภิปรายกันถึงสิ่งที่ตนได้ศึกษาจากประสบการณ์ รวมทั้งทักษะที่ได้เรียนรู้ในการให้คำปรึกษา และการสื่อความหมายจากการแสดงที่ผ่านมา การใช้การอภิปรายแสดงความคิดเห็นจากการดูวิดีโอที่ส่งและจากกลุ่มการให้คำปรึกษาจะช่วยให้เกิดการส่งผลย้อนกลับ ซึ่งจะทำให้ผู้ฝึกให้คำปรึกษา ได้สืบทอดความรู้สึกลองของตนเอง และก่อให้เกิดการตอบโต้พฤติกรรมในรูปแบบใหม่ (ทองเรียน อมรัชกุล. 2519 : 45-50)

การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feed Back)

การให้ข้อมูลย้อนกลับคือการให้ข้อวิจารณ์หรือข้อติชม ซึ่งคำติชมนี้ต้องอยู่บนพื้นฐานของพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างจริงจัง และตรงไปตรงมา ทั้งผู้ให้และผู้รับต่างก็มีความเข้าใจตรงกันในวัตถุประสงค์ของการให้ข้อมูลย้อนกลับว่า เป็นประโยชน์ต่อการฝึกทางพฤติกรรม (พรรณราย ทรัพย์ะประกา. 2527 : 58) ซึ่งสอดคล้องกับนวลศิริ เปาโรหิตย์ (2525 : 36) ซึ่งได้กล่าวว่า การสอนการให้คำปรึกษานั้น การให้ข้อมูลย้อนกลับ หรือการที่ครูผู้สอนวิจารณ์การให้คำปรึกษาของผู้เรียนเป็นสิ่งจำเป็นมาก เพราะจะเป็นสิ่งช่วยให้ผู้เรียนได้รู้ว่าตนเองทำการให้คำปรึกษาได้ตรงจุดหรือไม่เพียงใด

ข้อมูลย้อนกลับแบ่งออกคร่าว ๆ เป็น 6 ประเภท ดังนี้ (นวลศิริ เปาโรหิตย์. 2525 : 36-37)

1. เป็นการนำไต่ย่อยที่ครูเขียนวิจารณ์ผู้เรียน ขณะการฝึกการให้คำปรึกษาสะท้อนกลับให้ผู้เรียนได้รู้ถึงวิธีการตลอดจนการแสดงออกทางพฤติกรรมของผู้เรียนว่ามีจุดเด่นจุดด้อยอย่างไร
2. เป็นการนำข้อสรุปและความคิดเห็นของผู้สอนอัดลงในเทปต่อจากที่ผู้เรียนอัดไว้หลังจากที่ผู้สอนฟัง เทปซึ่งบันทึกการให้คำปรึกษาของผู้เรียน
3. เป็นการที่ผู้สอนและผู้เรียนนั่งฟัง เทปพร้อม ๆ กัน โดยผู้สอนจะหยุดเทปเป็นช่วง ๆ เพื่อวิจารณ์หรือ เสนอข้อคิดเห็นให้ผู้เรียนได้ทราบ

4. เป็นการฟังร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยเปิดเทปให้เพื่อน ๆ ของผู้เรียนได้เข้ามามีบทบาทในการวิพากษ์วิจารณ์ด้วย

5. เป็นการให้ผู้เรียนถอดเทปออกเป็นคำพูดของตัวเอง และวิจารณ์การให้คำปรึกษาของเขาว่ามีจุดอ่อน จุดเด่นอย่างไร

6. เป็นการใช้วีดิทัศน์ ซึ่งบันทึกภาพของการให้คำปรึกษาของผู้เรียน แล้วนำมาเปิดเพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสเห็นตัวเขาเอง เห็นท่าทางตลอดจนคำพูดของเขาว่าควรแก้ไขอย่างไร

นอกจากนี้ จอห์นสัน (Johnson, 1986 : 24-25) ได้กล่าวถึงหลักในการให้ข้อมูลย้อนกลับไว้ว่า ให้ผู้ดูแลจงไปที่การกระทำของเขา ไม่ใช่ที่บุคลิกภาพของเขา นั่นคือ ให้พูดถึงสิ่งที่บุคคลนั้นกระทำ ไม่ใช่พูดถึงลักษณะส่วนตัวของเขา เช่น ควรจะพูดว่า "คุณพูดบ่อยมากในขณะที่ให้คำปรึกษา" มากกว่าจะพูดว่า "คุณเป็นคนพูดมาก" และจอห์นสันได้เห็นว่าควรพูดในลักษณะของการอธิบายมากกว่าการตัดสิน โดยจะ ไม่มีการตัดสินว่าถูก-ผิด ดี-ไม่ดี เช่น ควรพูดว่า "คุณออกเสียงไม่ชัดเจน พูดเสียงเบาและเร็วมาก" ดีกว่าที่จะพูดว่า "คุณไม่เหมาะที่จะทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษา"

7. ลำดับขั้นตอนในการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค

ไอวีย์ และอูเทียร์ (Ivey and Authier, 1978 : 11) ได้เสนอลำดับขั้นตอนในการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคดังนี้

1. ให้ผู้รับการฝึก สัมภาษณ์เพื่อนสมาชิกในกลุ่มซึ่งแสดงเป็นผู้รับคำปรึกษาโดยใช้เวลา 5 นาที พร้อมทั้งมีการบันทึกวีดิทัศน์ไว้ ทั้งนี้เพื่อบันทึกลักษณะธรรมชาติของผู้รับการฝึก
2. ให้ผู้รับการฝึก อ่านรายละเอียดทักษะที่จะใช้ในการฝึก
3. ให้ผู้รับการฝึก ศึกษารูปแบบทักษะที่ฝึกจากวีดิทัศน์ทั้งในด้านดีและไม่ดี
4. ให้ผู้รับการฝึกและผู้ฝึก อภิปรายร่วมกันจนเกิดความเข้าใจ
5. ให้ผู้รับการฝึก ได้มีโอกาสแสดงทักษะต่าง ๆ แล้วบันทึกภาพไว้
6. ถ้าผู้รับการฝึกยังไม่สามารถแสดงทักษะได้ตามที่ต้องการ กระบวนการฝึกก็อาจย้อนกลับไปเริ่มต้นในขั้นที่ 1 ใหม่อีก เพื่อปรับปรุงพฤติกรรมของผู้รับการฝึกเป็นผู้ให้คำปรึกษาให้ขึ้นไปถึงระดับที่ต้องการ ซึ่งระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกแต่ละทักษะจะใช้ประมาณ 1 ชั่วโมง

วัชรีย์ ธวัชธรรม (2533 : 7) กล่าวถึง การฝึกอบรมการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคว่า ถ้าผู้รับการอบรมมีลักษณะแตกต่างกัน รูปแบบการฝึกอบรมอาจแตกต่างกันได้ เช่น บางคนอาจ

สอนเพียง 1 ทักษะต่อ 1 ครั้ง ในขณะที่บางคนต้องสอนหลายครั้ง หรือบางครั้งอาจมีการแยกองค์ประกอบของทักษะเป็นส่วนย่อย ๆ แล้วฝึกส่วนย่อยก่อนจะเข้าสู่ทักษะนั้น

8. คุณค่าและประโยชน์ของการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค

ไอเวย์ และออเทอร์ (Ivey and Authier, 1978 : 15) กล่าวถึงคุณค่าของการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคว่าเป็นวิธีที่สร้างขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกปฏิบัติจริง แทนที่จะเรียนแต่ทฤษฎีเท่านั้น

วัชรีย์ ธูธรรม (2533 : 1-4) กล่าวถึงคุณประโยชน์ของการฝึกอบรมในรูปของการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคว่า สามารถจัดให้บุคลากรมีโอกาสฝึกทักษะและมองเห็นตนเองพัฒนาขึ้น ผู้ให้คำปรึกษาจะเกิดความเชื่อมั่นในตนเองขณะที่มองเห็นความเปลี่ยนแปลงในตนเองในทางที่ดีขึ้นและได้ประสิทธิผลสูงขึ้นตามเป้าหมายของการให้คำปรึกษาแต่ละครั้งที่ตนดำเนินอยู่ นอกจากนี้ ทักษะการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคจะเน้นกระบวนการฟัง การพูด และมนุษยสัมพันธ์ในเชิงให้ความช่วยเหลือ ทักษะเหล่านี้จึงมีลักษณะที่จะช่วยในด้านการสื่อสารสัมพันธ์ ดังนั้น ผู้เรียนรู้การให้คำปรึกษาแบบจุลภาคนั้น นอกจากจะมีประสิทธิภาพสูงขึ้นในอาชีพและบทบาทของผู้ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นแล้ว ยังจะสามารถดำเนินชีวิตส่วนตัวที่ได้ประสิทธิภาพสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับเอเลน และไรแอน (Ivey and Authier, 1978 : 16; citing Allen and Ryan, 1969) ซึ่งกล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบจุลภาคนั้น เป็นระบบที่ให้โอกาสจริงสำหรับผู้ที่มีอาชีพให้ความช่วยเหลือ เพื่อมนุษยชาติจะเรียนรู้และพัฒนาบุคลิกภาพเป็นส่วนตัวอีกด้วย และ วัชรีย์ ธูธรรม (2535 : 5) ได้เห็นว่า การให้คำปรึกษาแบบจุลภาคมีประโยชน์มากต่อการฝึกอบรมเพื่อเตรียมบุคลากรที่ทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาและทำหน้าที่พัฒนากรรพการบุคคล

9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค

สมิท (Smith, 1983 : 38-A) ได้ศึกษาผลของการฝึกทักษะในการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคของนักศึกษา โดยฝึกทักษะ 3 ประการ คือ พฤติกรรมการใส่ใจ การเริ่มต้นสัมภาษณ์ และการทวนคำหรือข้อความ ในการฝึกทักษะนี้ผู้ฝึกเป็นนักศึกษาที่ผ่านการเรียนการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคมาแล้ว ผลการศึกษาพบว่าคะแนนทักษะการให้คำปรึกษาของนักศึกษาที่ได้รับการฝึกก่อนและหลังการฝึกไม่แตกต่างกัน

วิสนิวสกี (Wisniewski, 1985 : 3075-A) ได้ใช้รูปแบบการให้คำปรึกษาแบบ จุลภาคของไอวีย์ (Ivey, 1971) ในการฝึกทักษะการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสะท้อนความรู้สึกของผู้ให้คำปรึกษากับการสำรวจตนเองของผู้รับคำปรึกษา (Client Self-Exploration) กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตปริญญาโท จำนวน 15 คน ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาทักษะการให้คำปรึกษาเบื้องต้น โดยกลุ่มตัวอย่างได้ตัวแบบและฝึกทักษะจากวีดิทัศน์ ผลการศึกษาพบว่า การสะท้อนความรู้สึกของผู้ให้คำปรึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญกับการสำรวจตนเองของผู้รับคำปรึกษา

เดเนียล (Daniels, 1985 : 80-A) ได้ศึกษาผลของการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคที่มีต่อทักษะในการสื่อสารของนักศึกษาพยาบาล กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่เรียนอยู่ชั้นปีที่ 2 จำนวน 53 คน แล้วสุ่มแยกเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการฝึกทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจะได้ออบแบบทดสอบเกี่ยวกับทักษะในการสื่อสาร หลังจากนั้น กลุ่มทดลองจะได้รับการฝึกทักษะการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค จำนวน 6 ทักษะ โดยใช้เวลาในการฝึก 25 ชั่วโมง ทักษะดังกล่าวได้แก่ พฤติกรรมการใส่ใจ การใช้คำถาม การให้กำลังใจ การทวนคำหรือข้อความ การสะท้อนความรู้สึก และการสรุป หลังจากสิ้นสุดการฝึกแล้ว กลุ่มตัวอย่างทุกคนจะได้รับการทดสอบเกี่ยวกับทักษะในการสื่อสารซ้ำอีกครั้งหนึ่ง ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกทักษะในการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคมีทักษะในการสื่อสารสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึก

ลอง (Long, 1987 : 307-A) ได้ศึกษาถึงผลของการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคที่มีต่อความเห็นอกเห็นใจผู้ป่วย กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตระดับปริญญาโทแรกเข้าจำนวน 24 คน สุ่มออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มหนึ่งได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งได้รับการฝึกทักษะการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคร่วมกับการฝึกการสะท้อนความรู้สึกเพิ่มอีก 12 ชั่วโมง ลักษณะการฝึกเป็นแบบการแสดงบทบาทสมมติ การสัมภาษณ์เพื่อการให้คำปรึกษา การประเมินความเห็นอกเห็นใจผู้ป่วย การให้คำปรึกษาจะใช้การประเมินจาก 3 ทักษะ คือ การประเมินตนเอง การประเมินโดยผู้รับคำปรึกษา และการประเมินโดยผู้ฝึกสอน ผลการศึกษาพบว่า การแสดงความเห็นอกเห็นใจผู้ป่วยของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงที่ได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาจุลภาคมีความเห็นอกเห็นใจผู้ป่วยไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยที่เกี่ยวกับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุดภาคที่กล่าวมาข้างต้นนั้น พอสรุปได้ว่า งานวิจัยที่นำการให้คำปรึกษาแบบจุดภาคมาใช้ในการฝึกทักษะการให้คำปรึกษานั้นเป็นวิธีการที่มีทั้ง ได้ผลและไม่ได้ผล แต่ผู้วิจัยก็ได้เสนอแนะว่า ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ต่อไป โดยพยายามปรับรูปแบบของการวิจัยให้เหมาะสม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2535 วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร ที่มีคะแนนความสามารถในการให้คำปรึกษาต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 40 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2535 วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร ที่มีคะแนนความสามารถในการให้คำปรึกษาต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 จำนวน 14 คน โดยมีขั้นตอนในการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากอาจารย์ที่ทำการนิเทศนักศึกษาและชั้นฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย คัดเลือกนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่มีความสามารถในการให้คำปรึกษาต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 จำนวน 40 คนจากนักศึกษา 161 คน โดยสังเกตจากแบบบันทึกพฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการให้คำปรึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและพิจารณาตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด
2. ผู้วิจัยสัมภาษณ์นักศึกษาที่ได้จากข้อ 1 เพื่อสอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมทดลอง และสุ่มจากนักศึกษาที่สมัครใจทั้งหมดมา 14 คน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แล้วสุ่มแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. แบบบันทึกพฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการให้คำปรึกษา
2. โปรแกรมการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค
3. โปรแกรมการสอนแบบปกติ

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. แบบบันทึกพฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการให้คำปรึกษา

1.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาและจากการสำรวจเบื้องต้นเกี่ยวกับปัญหาของนักศึกษาในการให้คำปรึกษาแก่ผู้ช่วย

1.2 สร้างแบบบันทึกพฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการให้คำปรึกษาโดยกำหนดและเรียบเรียงรายการพฤติกรรมขึ้นเอง โดยปรับปรุงจากแบบประเมินผลพฤติกรรมการใส่ใจ ซึ่งสร้างโดยไอวีย์ และอูเทียร์ (Ivey and Authier, 1978 : 444) และจากแบบประเมินผลของผู้ให้คำปรึกษาของพรรณราย ทรัพย์ะประภา (2527 : 297-300)

1.3 นำแบบบันทึกพฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการให้คำปรึกษาไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ รศ.ดร.คมเพชร จิตรสุกกุล รศ.กมลรัตน์ กรีทอง และ ผศ.วันเพ็ญ เกื้อหนุน ตรวจสอบให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1.4 นำแบบบันทึกพฤติกรรมที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้ในการวิจัยต่อไป

ลักษณะของแบบบันทึกพฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการให้คำปรึกษา

เป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบลิเคิร์ต (The Likert Type Scale) มีระดับตั้งแต่ 1 ถึง 3 ประกอบด้วยรายการพฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการให้คำปรึกษา โดยมีช่องให้ผู้สังเกตบันทึกว่าพฤติกรรมเหล่านั้น กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติได้ดี พอใช้ หรือ ควรปรับปรุง

การบันทึกพฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการให้คำปรึกษา

ให้ผู้สังเกตทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหลังรายการพฤติกรรมที่กำหนดให้ 3 ช่อง คือ ช่องดี สำหรับรายการพฤติกรรมที่กลุ่มตัวอย่างแสดงออกถูกต้อง เหมาะสม ถูกจังหวะ ช่องพอใช้ สำหรับรายการพฤติกรรมที่กลุ่มตัวอย่างแสดงออกถูกต้องแต่ใช้มากหรือน้อยเกินไป โดยไม่ถูกจังหวะ ให้เหมาะสม และช่องต้องปรับปรุงสำหรับรายการพฤติกรรมที่กลุ่มตัวอย่างแสดงออกไม่ถูกต้อง ไม่ถูกจังหวะ หรือไม่ได้แสดงออกเลย

การให้คะแนน กำหนดไว้ดังนี้

ดี	ให้คะแนน	3	คะแนน
พอใช้	ให้คะแนน	2	คะแนน
ต้องปรับปรุง	ให้คะแนน	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายของความสามารถในการให้คำปรึกษา

1. ดี หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือผู้ช่วย โดยใช้ทักษะต่าง ๆ ได้ถูกต้อง เหมาะสม ถูกจังหวะ

2. พอใช้ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือผู้ช่วยโดยใช้ทักษะต่าง ๆ ได้ถูกต้อง แต่อาจใช้บ่อยหรือน้อยเกินไปโดยไม่ดูจังหวะให้เหมาะสม

3. ต้องปรับปรุง หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือผู้ช่วย โดยใช้ทักษะต่าง ๆ ไม่ถูกต้อง ไม่ถูกจังหวะ หรือไม่ได้แสดงออกเลย

ตัวอย่างแบบบันทึกพฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการให้คำปรึกษา

สถานการณ์ นักศึกษากำลังให้คำปรึกษาแก่ผู้ช่วย

ข้อ	รายการพฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการให้คำปรึกษา	ภาษาท่าทาง			ภาษากาย		
		3	2	1	3	2	1
	<u>ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา</u>						
1.	การทำให้ผู้ช่วยเข้าใจถึงจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษา.....						
2.	การทำให้ผู้ช่วยเข้าใจบทบาทหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา.....						
3.	การทำให้ผู้ช่วยเกิดความไว้วางใจ.....						
	<u>ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา</u>						
4.	การฟัง.....						
5.	การใช้คำถามปลายปิด.....						
6.	การใช้คำถามปลายเปิด.....						
7.	การสะท้อนความรู้สึก.....						
8.	การทวนคำหรือข้อความ.....						
9.	การเผชิญหน้า.....						

ข้อ	รายการพฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการให้คำปรึกษา	ภาษาท่าทาง			ภาษาด้อยคำ		
		3	2	1	3	2	1
10.	การใช้ความเงี้ยว.....						
11.	การให้กำลังใจ.....						
12.	การตีความ.....						
13.	การสรุปความ.....						
	<u>ขั้นปฏิบัติการให้คำปรึกษา</u>						
14.	การสรุปประเด็นปัญหาที่ผู้ช่วยนำมาปรึกษา.....						
15.	การเปิดโอกาสให้ผู้ช่วยซักถาม.....						
16.	การเปิดโอกาสให้ผู้ช่วยเพิ่มเติมข้อมูล.....						

ขั้นตอนในการสังเกต

1. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย ศึกษาและทำความเข้าใจความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า นิยามศัพท์เฉพาะ และแบบบันทึกพฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการให้คำปรึกษาให้เข้าใจตรงกัน เพื่อนำมาใช้ในการสังเกตได้อย่างถูกต้อง

2. ผู้วิจัยให้นักศึกษาแต่ละคนแสดงบทบาทสมมติเป็นผู้ให้คำปรึกษา ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตความสามารถในการให้คำปรึกษา โดยสังเกตจากพฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือผู้ช่วยความขึ้นตอน โดยสังเกตก่อนและหลังการทดลอง

ดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

การสังเกตในครั้งนี้ เป็นการสังเกตลักษณะพฤติกรรมตามเรื่องที่กำหนด จึงหาความเชื่อมั่นของการสังเกต โดยใช้วิธีของวิลเลียม เอ สกอตต์ (William A.Scott) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 134) ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$G_i = \frac{p_o - p_e}{1 - p_e}$$

- G_i หมายถึง ความเชื่อมั่นของการสังเกต
 p_o หมายถึง อัตราส่วนของความน่าจะเป็นของการสังเกตได้ตรงกันของผู้สังเกต 2 คน ซึ่งได้จากผลต่างระหว่าง 1.00 กับค่าผลรวมของผลต่างระหว่างร้อยละของค่าสังเกตพฤติกรรมของผู้สังเกต 2 คน
 p_e หมายถึง อัตราส่วนของความน่าจะเป็นของการสังเกตพฤติกรรมได้ตรงกัน ที่เกิดขึ้นโดยความบังเอิญของผู้สังเกต 2 คน ซึ่งหาได้จากสัดส่วนของคะแนนพฤติกรรมที่มีจำนวนสูงสุดและรองลงมา โดยเลือกจากผู้สังเกตคนใดคนหนึ่งก็ได้ นำค่าทั้ง 2 คนมายกกำลังสอง แล้วนำมารวมกัน

2. โปรแกรมการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค มีลำดับขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

- 2.1 ผู้วิจัยศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนการให้คำปรึกษา ทักษะที่ใช้ในการให้คำปรึกษา และขั้นตอนเกี่ยวกับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาให้เหมาะสมกับความมุ่งหมายในการทำวิจัย
- 2.2 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้าง โปรแกรมการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.3 สร้างโปรแกรมการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย
- 2.4 นำโปรแกรมการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ รศ.ดร.คมเพชร จิตรสุภกุล รศ.ภมลรัตน์ กรีทอง และ ผศ.วันเพ็ญ เกื้อหนุน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดหมายของการฝึก เนื้อหา และกิจกรรม
- 2.5 นำโปรแกรมการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค ไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2535 วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร ที่

ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง 7 คน เพื่อศึกษาข้อบกพร่องทางด้านภาษา และระยะเวลาที่ใช้ในการฝึก แล้วนำมาปรับปรุง แก้ไข เพื่อนำไปใช้ในการวิจัย

โปรแกรมการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคผู้วิจัยใช้เวลาทดลอง 6 สัปดาห์ เป็นจำนวน 12 ครั้ง ฝึกครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2536 ถึงวันที่ 6 มีนาคม 2536 (ตั้งรายละเอียดปรากฏในภาคผนวก)

3. โปรแกรมการสอนแบบปกติ มีลำดับขั้นตอนในการสร้างดังนี้

3.1 ผู้วิจัยสร้างโปรแกรมการสอนแบบปกติ เรื่องเกี่ยวกับความสามารถในการให้คำปรึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ และเนื้อหา เช่นเดียวกับโปรแกรมการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค

3.2 นำโปรแกรมการสอนแบบปกติ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ รศ.ดร.คมเพชร ฉัตรสุกกุล รศ.กมลรัตน์ ตรีทอง และ ผศ.วันเพ็ญ เกื้อพูนุท ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดมุ่งหมายของการเรียน เนื้อหาและกิจกรรม

3.3 นำโปรแกรมการสอนแบบปกติที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองโดยใช้กับนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 7 คน เพื่อหาข้อบกพร่องเกี่ยวกับภาษาและระยะเวลาที่ใช้ในการสอน แล้วนำมาปรับปรุง แก้ไข เพื่อนำไปใช้ในการวิจัย

โปรแกรมการสอนแบบปกติ ผู้วิจัยใช้เวลาทดลอง 6 สัปดาห์ เป็นจำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที ตั้งแต่วันที่ 2 กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ 6 มีนาคม 2536 (ตั้งรายละเอียดปรากฏในภาคผนวก)

การเตรียมการก่อนการทดลอง

1. เตรียมผู้สังเกต

1.1 เลือกผู้ช่วยวิจัย 1 คน เพื่อช่วยสังเกต โดยกำหนดให้ผู้ช่วยวิจัยในครั้งนี้เป็นผู้ที่ผ่านการฝึกและการสังเกตการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคมาแล้ว

1.2 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย ศึกษาทำความเข้าใจ จุดมุ่งหมาย นิยามของความสามารถในการให้คำปรึกษา และแบบบันทึกที่แสดงความสามารถในการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค เพื่อสามารถใช้บันทึกพฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการให้คำปรึกษาได้ถูกต้อง

1.3 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย ฝึกสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการแสดงความสามารถ

ในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลในชั่วโมงที่นำโปรแกรมการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2535 วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย ที่ไม่ใช้กลุ่มทดลอง เพื่อหาดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต จนได้ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตเท่ากับ 0.95

2. เตรียมเรื่องที่ใช้ในสถานการณ์

2.1 ศึกษาแนวทางในการกำหนดกิจกรรม และระยะเวลาที่ใช้ในการสังเกต จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.2 สืบหาเบื้องต้นเกี่ยวกับปัญหาทางด้านจิตใจที่ผู้ป่วยนำมาปรึกษานักศึกษาพยาบาล ชั้นฝึกปฏิบัติงาน เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเรื่องให้ผู้ป่วยนำใบขอปรึกษา

2.3 สร้างเรื่องที่จะให้นักศึกษาใช้ในการแสดงบทบาทสมมติเป็นผู้ช่วยเพื่อไปขอรับการปรึกษา เพื่อใช้ในการสังเกตก่อนการทดลอง 1 เรื่อง และหลังการทดลอง 1 เรื่อง โดยให้มีลักษณะคู่ขนาน และใช้เวลาในการสังเกต เรื่องละ 25 นาที

2.4 นำเนื้อเรื่องที่สร้างในข้อ 2.3 ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ รศ.ดร.คมเพชร ธีรศุกุล รศ.กมลรัตน์ กรีทอง และ ผศ.วันเพ็ญ เกื้อหนุน ตรวจสอบความเหมาะสมทางด้านภาษา และความเป็นคู่ขนานของเนื้อเรื่องก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง

2.5 นำเรื่องจากข้อ 2.4 มาปรับปรุงแก้ไข เพื่อนำไปใช้ในการทำวิจัยต่อไป

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยดำเนินการวิจัยแบบ Randomized Control Pretest Posttest Design (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2531 : 67)

ตาราง 1 แสดงแบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest Posttest Design

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
RE	T ₁	X	T ₂
RC	T ₁	-X	T ₂

ความหมายของสัญลักษณ์

- RE แทน กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่ม กำหนดให้เป็นกลุ่มทดลอง
- RC แทน กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่ม กำหนดให้เป็นกลุ่มควบคุม
- T1 แทน การทดสอบก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม
- T2 แทน การทดสอบหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
- X แทน การฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค
- X แทน การสอนแบบปกติเกี่ยวกับความสามารถในการให้คำปรึกษา

วิธีดำเนินการทดลอง

1. ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย สังเกตพฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการให้คำปรึกษาของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบบันทึกพฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการให้คำปรึกษา เพื่อบันทึกไว้เป็นคะแนน Pretest โดยสังเกตตามเรื่องที่กำหนดไว้ 1 เรื่อง ใช้เวลา 25 นาที เมื่อวันที่ 25 และวันอังคารที่ 26 มกราคม 2536
2. ขณะทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยตั้งรายละเอียดต่อไปนี้
 - 2.1 กลุ่มทดลอง ฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2536 ถึงวันที่ 6 มีนาคม 2536 เป็นเวลา 6 สัปดาห์ โดยฝึกทุกคน และฝึกครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที รวมทั้งสิ้น 12 ครั้ง สถานที่ฝึกคือห้องสาธิตของภาควิชาการพยาบาลพื้นฐาน วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร
 - 2.2 กลุ่มควบคุม ได้รับการสอนแบบปกติ เกี่ยวกับความสามารถในการให้คำปรึกษา 6 สัปดาห์ เป็นจำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที สถานที่ทดลองคือ ห้องสาธิตของภาควิชาการพยาบาลพื้นฐาน วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร
3. หลังการทดลอง ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย สังเกตพฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการให้คำปรึกษา ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบบันทึกพฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาเก็บไว้เป็นคะแนน Posttest โดยสังเกตตามเรื่องที่กำหนดไว้ 1 เรื่อง ใช้เวลา 25 นาที ซึ่งเรื่องจะมีลักษณะคู่ขนานกับเรื่องในข้อ 1 เมื่อวันที่ 6 - 7 มีนาคม 2536
4. นำผลที่ได้จากข้อ 1 และข้อ 3 ไปวิเคราะห์ทางสถิติ

วิธีจัดการกับข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่ามัธยฐาน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 147-148)

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 149-150)

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ การหาความเชื่อมั่นของการสังเกต โดยใช้วิธีของสกอตต์ (William A. Scott) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 134)

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

3.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของความสามารถในการให้คำปรึกษาก่อนและหลังการทดลองภายในกลุ่ม โดยใช้การทดสอบของวิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched Pairs Signed-Ranks Test) (นิภา ศรีไพโรจน์. 2533 : 91-92)

3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของความสามารถในการให้คำปรึกษา ภายหลังจากทดลองระหว่างกลุ่ม โดยใช้การทดสอบของแมน-วิทนี (The Mann Whitney U Test) (นิภา ศรีไพโรจน์. 2533 : 121)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลอง และแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักศึกษาพยาบาลในกลุ่มตัวอย่าง
Mdn	แทน	ค่ามัธยฐานของความสามารถในการให้คำปรึกษา
Q.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ของความสามารถในการให้คำปรึกษา
T	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบของวิลคอกัน
U	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบของแมน-วิทนี

ผลการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. เปรียบเทียบความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลอง ก่อนได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค และนักศึกษาพยาบาลกลุ่มควบคุมก่อนได้รับการสอนแบบปกติ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลอง ก่อนได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค และนักศึกษาพยาบาลกลุ่มควบคุมก่อนได้รับการสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	N	Mdn	Q. D.	U
กลุ่มทดลอง	7	33.25	1.69	22
กลุ่มควบคุม	7	33.00	1.25	

จากตาราง 2 ปรากฏว่า นักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลอง ก่อนได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค มีความสามารถในการให้คำปรึกษาสูงกว่านักศึกษาพยาบาลกลุ่มควบคุม ก่อนได้รับการสอนแบบปกติอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ก่อนการทดลองนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองและนักศึกษาพยาบาลกลุ่มควบคุมมีความสามารถในการให้คำปรึกษาไม่แตกต่างกัน

2. เปรียบเทียบความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในตาราง 3

ตาราง 3 เปรียบเทียบความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค

กลุ่มทดลอง	N	Mdn	Q.D.	T
ก่อนการทดลอง	7	33.25	1.69	
หลังการทดลอง	7	58.00	5.19	0**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 บ่งชี้ว่า นักศึกษาพยาบาลมีความสามารถในการให้คำปรึกษาสูงขึ้น หลังจากได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคทำให้นักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองมีความสามารถในการให้คำปรึกษาสูงขึ้น

3. เปรียบเทียบความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังได้รับการสอนแบบปกติ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 4

ตาราง 4 เปรียบเทียบความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการได้รับการสอนแบบปกติ

กลุ่มควบคุม	N	Mdn	Q. D.	T
ก่อนการทดลอง	7	33.00	1.25	
หลังการทดลอง	7	46.00	1.87	0**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 ปรากฏว่า นักศึกษาพยาบาลมีความสามารถในการให้คำปรึกษาสูงขึ้น หลังจากได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การสอนแบบปกติทำให้นักศึกษาพยาบาลมีความสามารถในการให้คำปรึกษาสูงขึ้น

4. เปรียบเทียบความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค และนักศึกษาพยาบาลกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 5

ตาราง 5 เปรียบเทียบความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค และนักศึกษาพยาบาลกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	N	Mdn	Q.D.	U
กลุ่มทดลอง	7	58.00	5.19	
กลุ่มควบคุม	7	46.00	1.87	0**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 ปรากฏว่า นักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค มีความสามารถในการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคสูงกว่านักศึกษาพยาบาลกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค ทำให้นักศึกษาพยาบาลมีความสามารถในการให้คำปรึกษาสูงกว่าการสอนแบบปกติ

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุดภาคที่มีต่อความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. เปรียบเทียบความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลก่อนและหลังได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุดภาค
2. เปรียบเทียบความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลก่อนและหลังการสอนแบบปกติ
3. เปรียบเทียบความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุดภาคกับการสอนแบบปกติ

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักศึกษาพยาบาลมีความสามารถในการให้คำปรึกษาสูงขึ้น หลังจากได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุดภาค
2. นักศึกษาพยาบาลมีความสามารถในการให้คำปรึกษาสูงขึ้น หลังจากได้รับการสอนแบบปกติ
3. นักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุดภาค มีความสามารถในการให้คำปรึกษาสูงกว่านักศึกษาที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2535 วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร ที่มีคะแนนความสามารถในการให้คำปรึกษาค่ากว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 จำนวน 40 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2535 วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร ที่มีคะแนนความสามารถในการให้คำปรึกษาต่ำกว่าเบอร์เซนไทล์ที่ 25 จำนวน 14 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากรหลังจากสอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมกลุ่มทดลองแล้ว และหลังจากนั้น จึงสุ่มอย่างง่ายอีกครั้ง เพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบบันทึกพฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการให้คำปรึกษา
2. โปรแกรมการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค
3. โปรแกรมการสอนแบบปกติ

การดำเนินการทดลอง

1. ขั้นตอนทดลอง

1.1 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย ฝึกสังเกตและบันทึกพฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการให้คำปรึกษาตามสถานการณ์ที่กำหนด เพื่อหาดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต จนได้ค่าความเชื่อมั่นของการสังเกต 0.95 โดยสังเกต 5 ครั้ง

1.2 ผู้วิจัยให้นักศึกษาพยาบาลในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ 1 สถานการณ์ เมื่อวันที่ 25 และวันอังคารที่ 26 มกราคม 2536 โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเป็นผู้สังเกต และบันทึกพฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษา และเก็บคะแนนที่ได้จากการบันทึกพฤติกรรมดังกล่าวไว้เป็นคะแนน Pretest

2. ขั้นตอนการทดลอง ดำเนินการทดลองโดยฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคแก่นักศึกษาพยาบาล ตามโปรแกรมการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค 6 สัปดาห์ เป็นจำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2536 ถึงวันที่ 6 มีนาคม 2536 (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก) ส่วนนักศึกษาพยาบาลในกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ตามโปรแกรมการสอนแบบปกติ เกี่ยวกับความสามารถในการให้คำ

ปรึกษา 6 สัปดาห์ เป็นจำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที ตั้งแต่วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2536 ถึงวันที่ 6 มีนาคม 2536 (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก)

3. หลังการทดลอง ผู้วิจัยให้นักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วย ตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ 1 เรื่อง ซึ่งสถานการณ์ที่กำหนดให้นั้นคู่ขนานกับสถานการณ์ที่นำมาทดสอบก่อนการทดลอง เมื่อวันที่ 6 และวันอาทิตย์ที่ 7 มีนาคม 2536 โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเป็นผู้สังเกต และบันทึกพฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาและเก็บคะแนนที่ได้จากการบันทึกพฤติกรรมดังกล่าวไว้เป็นคะแนน Posttest

4. นำคะแนนที่ได้จากการบันทึกพฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการให้คำปรึกษา ก่อนและหลังการทดลองมาทำการวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. ทดสอบความแตกต่างของความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค โดยใช้การทดสอบของวิลคอกซ์ (The Wilcoxon Matched-Pairs Signed Ranks Test)

2. ทดสอบความแตกต่างของความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการสอนแบบปกติโดยใช้การทดสอบของวิลคอกซ์ (The Wilcoxon Matched-Pairs Signed Ranks Test)

3. ทดสอบความแตกต่างของความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค กับนักศึกษาพยาบาลกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติหลังการทดลอง โดยใช้การทดสอบของแมนวิทนี (The Mann-Whitney U Test)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าสรุปผลได้ดังนี้

1. เมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค พบว่า การฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค ทำให้นักศึกษาพยาบาลมีความสามารถในการให้คำปรึกษาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. เมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการสอนแบบปกติ พบว่า การสอนแบบปกติทำให้นักศึกษาพยาบาลกลุ่มควบคุมมีความสามารถในการให้คำปรึกษาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. เมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค กับนักศึกษาพยาบาลกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ พบว่า การฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค ทำให้นักศึกษาพยาบาลมีความสามารถในการให้คำปรึกษาสูงกว่านักศึกษาพยาบาลกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลของการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคที่มีต่อความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร พบว่า

1. นักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองมีความสามารถในการให้คำปรึกษาสูงขึ้น หลังจากได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ข้อที่ 1 และสอดคล้องกับผลการศึกษาของวิสิวิสกีร์ (Wisniewski, 1985 : 3075-A) ที่ได้ศึกษาพบว่า นิสิตปริญญาโทที่ได้รับการฝึกทักษะการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค มีทักษะในการให้คำปรึกษาสูงขึ้น

จากการบันทึกพฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองของการวิจัยครั้งนี้ พบว่า นักศึกษามีความสามารถในการให้คำปรึกษาสูงขึ้น หลังจากได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค นักศึกษาพยาบาลสามารถให้ความช่วยเหลือผู้ป่วยตามลำดับขั้นตอนของการให้คำปรึกษา สามารถแสดงออกทั้งภาษาท่าทางและภาษาถ้อยคำได้อย่างสอดคล้องกัน โดยนักศึกษาสามารถทำให้ผู้ป่วยเข้าใจถึงจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษา บทบาทหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา และสามารถสร้างความมั่นใจและไว้วางใจแก่ผู้ป่วยเพิ่มขึ้น ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้ป่วย ซึ่งเป็นขั้นเริ่มต้นของการให้คำปรึกษา และในระหว่างการให้คำปรึกษานักศึกษาสามารถใช้ทักษะต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม ซึ่งได้แก่ทักษะการฟัง การใช้คำถามปลายปิด การใช้คำถามปลายเปิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนคำหรือข้อความ การใช้ความเงียบ การเผชิญหน้า การตีความ

การให้กำลังใจ และการสรุป นอกจากนี้ ก่อให้เกิดศึกษาจะยุติ การให้คำปรึกษา นักศึกษาก็จะสรุป ประเด็นสำคัญของเรื่องราวของผู้ป่วย และเปิดโอกาสให้ผู้ช่วยซักถามสิ่งที่ผู้ป่วยต้องการทราบ ตลอดทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ช่วยเพิ่มเติมข้อมูลด้วย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า การฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค ทำให้ นักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองมีความสามารถในการให้คำปรึกษาสูงขึ้น ทั้งนี้ เพราะที่นักศึกษา พยาบาลได้มีโอกาสเรียนรู้แนวทางในการให้คำปรึกษา ซึ่งประกอบไปด้วยการเริ่มต้นให้คำปรึกษา การดำเนินการให้คำปรึกษา และการยุติการให้คำปรึกษา ซึ่งในทุกขั้นตอนจะเห็นการแสดงออก ทั้งภาษาท่าทางและภาษาถ้อยคำ นอกจากนี้ เทคนิคที่ใช้ในการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค ของการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย การแสดงบทบาทสมมติ การอภิปราย และการให้ข้อมูลย้อนกลับ โดยมีวัตถุประสงค์เป็นสื่อในการฝึก ซึ่งเทคนิคเหล่านี้จะช่วยให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ที่ใกล้เคียง ความเป็นจริง มีโอกาสฝึกทักษะต่าง ๆ ได้ทราบข้อบกพร่องต่าง ๆ ของตนเอง และได้มีโอกาส แก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้ดีขึ้น ตลอดทั้งได้เรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ ที่ไม่เคยทราบมาก่อน เพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ วัชรี อุวธรรม (2533 : 1) ที่กล่าวถึงการฝึกอบรม ทักษะในการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคว่า สามารถพัฒนาทักษะของผู้เข้ารับการฝึกอบรม และทำให้ ผู้ที่ได้รับการฝึกมีความเชื่อมั่นในตนเองในการให้คำปรึกษาสูงขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ แบรมเมอร์ (Brammer, 1988 : 156) ที่กล่าวว่า ข้อดีของการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค คือผู้สอนจะเห็นการฝึกทักษะต่าง ๆ และอธิบายทักษะแต่ละทักษะอย่างละเอียด

จากการสังเกตของผู้วิจัยที่เป็นผู้ดำเนินการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคให้แก่กลุ่ม ทดลอง พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีความสนใจและให้ความร่วมมือในการฝึกอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาพยาบาลที่เข้ารับการฝึกครั้งนี้ เป็นนักศึกษาพยาบาลที่สมัครใจเข้ารับ การฝึก และในระยะทดลอง นักศึกษาได้ขึ้นฝึกปฏิบัติงานนตกรักรักษาพยาบาล นักศึกษาได้นำ ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกไปปฏิบัติจริง ประกอบกับผู้วิจัยได้ให้ความเป็นกันเองกับนักศึกษา ตลอดทั้งนักศึกษาพยาบาลต่างมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน จึงทำให้บรรยากาศในการฝึกดำเนินไป ด้วยดี นอกจากนี้ยังพบว่า การฝึกในครั้งหลัง ๆ นักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองแสดงบทบาทได้ โดยไม่เขินอาย ไม่รีรอหรือเกียจให้เพื่อนแสดงก่อน เหมือนครั้งแรก ๆ และนักศึกษาบางคน มีความกระตือรือร้นที่อยากจะแสดง เพื่อจะดูว่าตนพัฒนามากขึ้นหรือไม่ ตลอดจนนักศึกษาที่มีความ กล้าที่จะแสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะ และมีการให้ข้อมูลย้อนกลับที่เป็นประโยชน์แก่เพื่อน มากขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองมีความสามารถในการให้คำปรึกษาสูงขึ้น

หลังจากได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค

2. นักศึกษาพยาบาลกลุ่มควบคุมมีความสามารถในการให้คำปรึกษาสูงขึ้น หลังจากได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 จากการบ่งชี้พฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มควบคุมของการวิจัยครั้งนี้ พบว่า หลังจากนักศึกษาพยาบาลได้รับการสอนแบบปกติ นักศึกษาสามารถทำให้ผู้ป่วยเข้าใจถึงจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษา บทบาทหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา ตลอดจนทำให้ผู้ป่วยเกิดความมั่นใจและไว้วางใจ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้ป่วย ซึ่งเป็นขั้นเริ่มต้นของการให้คำปรึกษา และในขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา นักศึกษาสามารถใช้ทักษะต่าง ๆ ได้ถูกต้องและเหมาะสมขึ้น ความสำคัญดังนี้คือ ทักษะการใช้คำถามปลายเปิด การทวนคำหรือข้อความ การเผชิญหน้า การให้กำลังใจ การสรุปความ การสะท้อนความรู้สึก การตีความ การใช้คำถามปลายปิด การฟัง และการใช้ความเงียบ นอกจากนี้ในขั้นยุติการให้คำปรึกษา นักศึกษาสามารถเปิดโอกาสให้ผู้ป่วยซักถามข้อสงสัยหรือสิ่งที่ผู้ป่วยต้องการทราบ และสามารถสรุปประเด็นสำคัญของเรื่องที่ผู้ป่วยนำมาปรึกษา

จากผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การสอนแบบปกติเกี่ยวกับความสามารถในการให้คำปรึกษา เป็นวิธีการเรียนรู้อย่างหนึ่ง ที่ทำให้นักศึกษาพยาบาลกลุ่มควบคุมมีความสามารถในการให้คำปรึกษาสูงขึ้นได้ ทั้งนี้เพราะว่าในการสอนแบบปกตินี้ ผู้วิจัยเป็นผู้บรรยาย มีการสนทนากันเพื่อนำเข้าสู่เรื่องที่จะเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ประกอบทั้งผู้วิจัยได้ยกตัวอย่างเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย และเปิดโอกาสให้นักศึกษาถามและแสดงความคิดเห็น ตลอดจนสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องที่บรรยายและแนวทางในการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง จึงทำให้นักศึกษาพยาบาลเกิดความเข้าใจที่ถูกต้องและทราบแนวทางในการนำไปใช้ในการให้คำปรึกษากับผู้ป่วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วันเพ็ญ เกื้อหนุน ที่ได้ศึกษาพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติ มีความเห็นอกเห็นใจสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนแบบปกติให้กับนักศึกษาพยาบาลกลุ่มควบคุมด้วยตนเอง พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีความตั้งใจในการเรียนรู้ ให้ความสนใจและรับฟังในขณะที่ผู้วิจัยบรรยาย ให้ความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็นและการซักถาม ตลอดจนให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมการทดลองทุกครั้ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ก่อนที่นักศึกษาพยาบาลจะเข้าร่วมการ

ทดลองโดยเป็นกลุ่มควบคุมนั้น ผู้วิจัยได้สอบถามความสมัครใจและได้ชี้แจงถึงประโยชน์ที่นักศึกษาพยาบาลจะได้รับ จึงทำให้นักศึกษาพยาบาลมีความตั้งใจและพร้อมที่จะเรียนรู้ นอกจากนี้ในระหว่างการทดลอง นักศึกษาได้นำความรู้ที่ได้รับไปฝึกปฏิบัติจริงกับผู้ป่วยบนตึกรักษาพยาบาล และนำไปใช้กับเพื่อนนักศึกษาพยาบาลด้วยกันที่มีเรื่องไม่สบายใจ ซึ่งเพื่อนนักศึกษาได้แสดงความชื่นชมและประทับใจในภาษาท่าทางและภาษาก้อยคำ รวมทั้งทักษะต่าง ๆ ที่นักศึกษาในกลุ่มควบคุมได้ใช้ จึงเป็นการกระตุ้นให้นักศึกษาต้องการที่จะเรียนรู้เพิ่มขึ้น นอกจากนี้บรรยากาศของการสอนแบบปกติดำเนินไปสวยดี เพราะผู้วิจัยได้กระตุ้นให้นักศึกษาพยาบาลมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และให้แรงเสริมเมื่อนักศึกษาแสดงความคิดเห็นที่ถูกต้องตลอดจนให้กำลังใจแก่นักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ และนักศึกษาในกลุ่มควบคุมก็มีความคุ้นเคยเป็นกันเอง ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นักศึกษาพยาบาลกลุ่มควบคุมมีความสามารถในการให้คำปรึกษาสูงขึ้น หลังจากได้รับการสอนแบบปกติ

3. นักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคมีความสามารถในการให้คำปรึกษาสูงกว่านักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเดเนียด (Daniels, 1985 : 80-A) ที่ได้ศึกษาผลของการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคที่มีต่อทักษะการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคมีทักษะในการสื่อสารสูงกว่านักศึกษาพยาบาลที่ไม่ได้รับการฝึก จากผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค ทำให้นักศึกษาพยาบาลที่เข้ารับการฝึกมีความสามารถในการให้คำปรึกษาสูงกว่าการสอนปกติ ทั้งนี้เพราะว่า การฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคนั้น นักศึกษาที่เข้ารับการฝึกมีโอกาสได้เรียนรู้เกี่ยวกับความสามารถในการให้คำปรึกษา โดยได้ฝึกการให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วยด้วยการแสดงบทบาทสมมติ มีการอภิปราย การให้ข้อมูลย้อนกลับ โดยมีวิทัศน์เป็นสื่อในการฝึก ซึ่งจากการที่นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกใช้ภาษาท่าทางและภาษาก้อยคำในขั้นตอนต่าง ๆ ของการให้คำปรึกษาและได้รับข้อมูลย้อนกลับจากการอภิปรายของเพื่อน และจากสื่อคือวิทัศน์ ทำให้ได้ทราบผลการกระทำของตนเองและเกิดแรงจูงใจที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของไอวีย์และอูเออร์ (Ivey and Authier, 1978 : 20) ที่ศึกษาพบว่า การฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค ทำให้ผู้ที่ได้รับการฝึกได้พัฒนาทักษะต่าง ๆ เพิ่มขึ้น อีกทั้งเป็นการให้โอกาสผู้ที่ได้รับการฝึกได้เตรียมตัวให้พร้อมในการให้คำปรึกษา ซึ่งแตกต่างจากนักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติที่ได้เรียนรู้จากการบรรยายและการ

ยกตัวอย่างของผู้วิจัย ตลอดจนมีโอกาสซักถามแสดงความคิดเห็น และสรุปเรื่องต่าง ๆ เท่านั้น นักศึกษาไม่มีโอกาสได้ฝึกการให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วย ไม่มีโอกาสได้เห็นการแสดงพฤติกรรมของกันและกัน รวมทั้งไม่มีโอกาสได้รับทราบผลจากการแสดงพฤติกรรมของตนเอง นอกจากนี้ การที่นักศึกษาในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกตินั้น ไม่ได้มีโอกาสฝึกแสดงบทบาทสมมติมาก่อน เมื่อให้แสดงเป็นผู้ให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วยในการเก็บคะแนนไว้เป็นคะแนน Posttest จึงทำให้นักศึกษาพยาบาลกลุ่มควบคุมยังคงตื่นเต้น และประหม่า ด้วยเหตุดังกล่าวจึงทำให้นักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค มีความสามารถในการให้คำปรึกษาสูงกว่า นักศึกษาพยาบาลกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ และเมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมในการแสดงความสามารถในการให้คำปรึกษาแล้ว พบว่า พฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการให้คำปรึกษาในขั้นการเริ่มต้นการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค สูงกว่านักศึกษาในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ เรียงลำดับดังนี้คือ การทำให้ผู้ป่วยเข้าใจบทบาทหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา การทำให้ผู้ป่วยเข้าใจจุดมุ่งหมายในการให้คำปรึกษา และการทำให้ผู้ป่วยเกิดความไว้วางใจ ส่วนพฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการให้คำปรึกษาในขั้นดำเนินการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม เรียงตามลำดับดังนี้คือ การใช้ความเงี่ยบ การฟัง การใช้คำถามปลายปิด การตีความ การสะท้อนความรู้สึก การสรุปความ การให้กำลังใจ การเผชิญหน้า การทานคำหรือข้อความ และการใช้คำถามปลายเปิด นอกจากนี้ พฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการให้คำปรึกษาในขั้นยุติการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองที่สูงกว่า กลุ่มควบคุม เรียงตามลำดับคือ การเปิดโอกาสให้ผู้ป่วยซักถาม การสรุปประเด็นสำคัญของเรื่องที่ผู้ป่วยนำมาปรึกษาและการเปิดโอกาสให้ผู้ป่วยเพิ่มเติมข้อมูล

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรมีการสนับสนุนให้มีการจัดการฝึกทักษะการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคแก่นักศึกษาพยาบาลชั้นปีต่าง ๆ เพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการให้คำปรึกษา ตลอดจนมีโอกาสพัฒนาทักษะต่าง ๆ ที่ใช้ในการให้คำปรึกษาและสามารถนำเอาทักษะดังกล่าว ไปประยุกต์ใช้กับงานในหน้าที่และใช้ในชีวิตประจำวันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. สำหรับผู้ที่จะนำโปรแกรมการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค ไปใช้เพื่อการวิจัย หรือเพื่อประโยชน์ด้านอื่น ๆ ควรจะเป็นผู้ผ่านการฝึกและการสังเกตการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค

มาแล้ว และควรเป็นผู้เชี่ยวชาญ หรือมีผู้ช่วยที่มีความเชี่ยวชาญในการบันทึกเทปวิดีโอและใช้
 วิดีทัศน์ซึ่งใช้เป็นสื่อในการฝึก ตลอดจนควรมีทักษะในการสังเกตการแสดงออกของผู้รับการฝึก
 เพื่อให้จะได้ให้ข้อมูลย้อนกลับได้ถูกต้อง

3. ผู้เข้ารับการฝึกควรเป็นผู้ที่มีความสมัครใจ และพร้อมที่จะเข้ารับการฝึก
4. สถานที่ฝึกควรเป็นสัดส่วน ปราศจากเสียงรบกวนและผู้คนที่เดินผ่านไปมา เพื่อ
 ไม่ให้รบกวนสมาธิของผู้เข้ารับการฝึก และเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกแสดงออกได้โดยไม่ขัดเขิน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลของการฝึกทักษะการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคกับกลุ่ม
 ตัวอย่างที่มีลักษณะต่างไปจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เช่น นักเรียนผู้ช่วยพยาบาลซึ่งก็
 เป็นบุคคลที่อยู่ในที่สุภาพ และต้องเกี่ยวข้องโดยตรงกับผู้ป่วย
2. ควรศึกษาผลระยะยาวของการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคว่านักศึกษาที่ได้รับ
 การฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค จะมีความสามารถในการให้คำปรึกษาเปลี่ยนแปลงหรือไม่
 หลังจากที่ได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคไปแล้ว 1 เดือน 3 เดือน 6 เดือน
 หรือ 1 ปี
3. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลของการฝึกทักษะการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคที่มีต่อ
 ตัวแปรตามอื่นๆ เช่น ทักษะในการสื่อสารระหว่างบุคคล และความเห็นอกเห็นใจผู้ป่วย เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. การศึกษาคุศลเป็นรายกรณี. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- กอบกุล พันธุ์เจริญวรกุล. "ทฤษฎีการพยาบาลของเปปเปอร์," วารสารพยาบาล. 34(4) : 428-436; ตุลาคม - ธันวาคม 2528.
- กาญจนภา ทาสีตะพันธ์. "การให้คำปรึกษาหารือ," แนะแนว. 12(55) : 31-42; กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2521.
- คมเพชร จิตรสุกกุล. ทฤษฎีการให้คำปรึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- จตุพร เพ็งชัย. "กลวิธีการให้คำปรึกษาพื้นฐานในการแนะแนว," ใน เอกสารประกอบการสอนแนะแนว 312. มหาสารคาม : ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2529.
- จำเนียร ช่างโชติ และนวลศิริ เปาโรหิตย์. เทคนิคการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2524.
- ชูชัย สมितिไกร. การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2527.
- ทองเรียน อมรัชกุล. เทคนิคเบื้องต้นในการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์. "นิด ๆ หน่อย ๆ ในเรื่องการสอนวิธีให้คำปรึกษา," แนะแนว. 16(80) : 36-43; เมษายน - พฤษภาคม 2525.
- นิภา ศรีไพโรจน์. สถิตินอนพาราเมตริก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเคียนส์ไตร์, 2533.
- บุญศรี ปรากฏศักดิ์ และศิริพร จีรวัดน์กุล. การสื่อสารเพื่อคุณภาพการพยาบาล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- ประคอง อินทรสมบัติ. "ความเครียดของผู้ป่วยเมื่อเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล," ใน การพยาบาลทางอายุรศาสตร์ เล่ม 3. บรรณาธิการโดย สมจิต หนูเจริญกุล. หน้า 2-6. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด สันประสิทธิ์การพิมพ์, 2515.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. การแนะแนวและการให้คำปรึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บัณฑิตการพิมพ์, 2529.
- พงษ์พันธ์ พงษ์ไสภา. ทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร, 2525.

- พยาบาลแห่งประเทศไทย, สมาคม. มโนคติทางจิตสังคมในการพยาบาล. กรุงเทพฯ : สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย, 2529.
- พรณราย ทรัพย์ะประกษา. เทคนิคการสัมภาษณ์ (เพื่อการศึกษาเชิงจิตวิทยา). กรุงเทพฯ : หจก. การพิมพ์พระนคร, 2527.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล, 2531.
- พัชรวิทย์ กำเนิดเพชร. "การแนะแนวและการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาสำหรับอาจารย์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่," ใน เอกสารประกอบการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์การให้คำปรึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- พิไลรัตน์ ทองอุไร. สัมพันธภาพระหว่างบุคคลทางการพยาบาลจิตเวช. สงขลา : ภาควิชาการพยาบาลจิตเวช คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2529.
- แพทเตอร์สัน, ซี.เอช. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาในโรงเรียน. แปลและเรียบเรียงโดย วัชร ทรัพย์มี. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.
- มนัสสินต์ เหลี่ยมประวิติ. "ความเครียดของผู้ป่วยที่อยู่ในโรงพยาบาล," ลำปางเวชสาร. 1(1) : 39-41 ; มกราคม 2523.
- วัชร ทรัพย์มี. ทฤษฎีและกระบวนการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- วัชร อัฐธรรม. ทักษะการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรินติ้งเฮาส์, 2533.
- วันเพ็ญ เกื้อหนุน. ผลของบทบาทสมมติที่มีต่อความเห็นอกเห็นใจผู้ป่วย ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร. ปรินต์งานพิมพ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- ศิริบุรณ์ สายโกสุ่ม. กลวิธีการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2530.
- สุธีรพันธุ์ กรลักษ์ และคนอื่น ๆ. "กลวิธีการให้คำปรึกษา," แนะแนว. 18(92) : 38-46; เมษายน-พฤษภาคม 2527.
- หลุย จำปาเทศ. เอกสารประกอบการเรียนวิชากลุ่มสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- อรพรรณ ลีอนุวัชชัย. "พยาบาลกับบริการให้คำปรึกษา (ตอน 1)," วิทยาสารพยาบาล. 5(3) : 40-45 ; กันยายน - ธันวาคม 2523.
- _____. "พยาบาลกับบริการให้คำปรึกษา (ตอน 2)," วิทยาสารพยาบาล. 6(1) : 21-20 ; มกราคม - เมษายน 2524.

- Brammer, Lawrence M. The Helping Relationship Process and Skills.
2 nd ed. New Jersey : Prentice Hall, Inc., 1979.
- _____. The Helping Relationship Process and Skills. 4 th ed.
New Jersey : Prentice Hall, Inc., 1988.
- Christensen, Barbara Lauritzen and Elaine Oden Kockrow. Fundamentals
of Nursing. ST. Louis : Mosby Year Book Inc., 1991.
- Daniels, Thomas G. "Microcounseling : Training in Skills of Therapeutic
Communication with R.N. Diploma-Program Nursing Students,"
Dissertation Abstracts International. 48(1) ; 80-A ; July, 1987
- Hackney, Harold and Sherilyn L.Cormier. Counseling Strategies and
Objectives. 2 nd ed. New Jersey : Prentice-Hall, Inc., 1979.
- Handerson, Virginia. The Nature of Nursing. Saint Louis : The C.V. Mosby
Company, 1973.
- Ivey, Allen E. and Jerry Authier. Microcounseling : Innovations in
Interviewing, Counseling, Psychotherapy, and Psychoeducation.
2 nd ed. U.S.A. : Charles C Thomas, 1978.
- Ivey, Allen E., Mary Bradford Ivey and Lynn Simer Downing. Counseling
and Psychotherapy : Integrating Skills, Theory, and Practice.
2 nd ed. New Jersey : Prentice-Hall, Inc., 1987.
- Johnson, David W. Reaching Out : Interpersonal Effectiveness and Self-
Actualization. 3 rd ed. New York : Prentice-Hall, 1986.
- Long, Richard John. "The Reflection of Meaning : Using Personal
Constructs to Train Counselors in Empathic Responding,"
Dissertation Abstracts International. 48(2) : 307-A; August,
1987.
- Miller, Mark J. "Role-Playing as a Therapeutic Strategy : A Research
Review, "The School Counselor. 27 : 217-224; January, 1980.
- Rogers, Carl R. Counseling And Psychotherapy. Massachusetta : The
Riberside Press, 1942.

Shertzer, Bruce and Shelley Stone. Fundamentals of Counseling. 3 rd ed.
Boston : Houghton Mifflin Co., 1980.

Wisniewski, Michael Gerard. "An Investigation of The Relationship
between Counselor Reflection of Feeling and Client Self-
Exploration in A Training Situation," Dissertation Abstracts
International. 45(10) : 3075-A; April, 1985.

1000000

ภาคผนวก ก.

1. แบบบันทึกพฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการให้คำปรึกษา
2. สถานการณ์ที่ใช้วัดความสามารถในการให้คำปรึกษาก่อนการทดลอง
3. สถานการณ์ที่ใช้วัดความสามารถในการให้คำปรึกษาหลังการทดลอง

แบบบันทึกพฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการให้คำปรึกษา

ชื่อนักศึกษา..... ชั้นปีที่.....

คำชี้แจง ให้ผู้สังเกตทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหลังรายการที่กำหนดให้ สำหรับพฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการให้คำปรึกษา โดยกำหนดให้

- 3. หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือผู้ช่วย โดยใช้ทักษะต่าง ๆ ได้ถูกต้อง เหมาะสม ถูกจังหวะ
- 2. หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือผู้ช่วยโดยใช้ทักษะต่าง ๆ ได้ถูกต้อง แต่อาจใช้บ่อยหรือน้อยเกินไปโดยไม่ถูกจังหวะให้เหมาะสม
- 1. หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาที่เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้ช่วย โดยใช้ทักษะต่าง ๆ ไม่ถูกต้อง ไม่ถูกจังหวะ หรือไม่ได้แสดงออกเลย

สถานการณ์ นักศึกษากำลังให้คำปรึกษาแก่ผู้ช่วย

ข้อ	รายการพฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการให้คำปรึกษา	ภาษาท่าทาง			ภาษากาย		
		3	2	1	3	2	1
	<u>ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา</u>						
1.	การทำให้ผู้ช่วยเข้าใจถึงจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษา.....						
2.	การทำให้ผู้ช่วยเข้าใจบทบาทหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา.....						
3.	การทำให้ผู้ช่วยเกิดความไว้วางใจ.....						
	<u>ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา</u>						
4.	การฟัง.....						
5.	การใช้คำถามปลายปิด.....						
6.	การใช้คำถามปลายเปิด.....						
7.	การสะท้อนความรู้สึก.....						

ข้อ	รายการพฤติกรรมที่แสดงความสามารถในการ ให้คำปรึกษา	ภาษาท่าทาง			ภาษาถ้อยคำ		
		3	2	1	3	2	1
8.	การทวนคำหรือข้อความ.....						
9.	การเผชิญหน้า.....						
10.	การใช้ความเงี้ยว.....						
11.	การให้กำลังใจ.....						
12.	การตีความ.....						
13.	การสรุปความ.....						
	<u>ขั้นยุติการให้คำปรึกษา</u>						
14.	การสรุปประเด็นปัญหาที่ผู้ป่วยนำมาปรึกษา.....						
15.	การเปิดโอกาสให้ผู้ป่วยซักถาม.....						
16.	การเปิดโอกาสให้ผู้ป่วยเพิ่มเติมข้อมูล.....						

สถานการณ์ที่ใช้วัดความสามารถในการให้คำปรึกษาก่อนการทดลอง

สถานการณ์ที่กำหนด

นายมานะ อิ่มโชค ชาวไทย อายุ 65 ปี บ่วยเป็นโรคเบาหวาน มีแผลที่เหนือข้อเท้าข้างขวา มีการติดเชื้อและมีเนื้อตายรอบๆบริเวณแผลค่อนข้างมาก แพทย์รักษาด้วยการผ่าตัดขาตั้ง แต่ได้เข้าห้อง ภายหลังจากการทำผ่าตัดขาข้างขวาแล้ว ผู้ป่วยหงุดหงิดง่าย เมื่อพยาบาลเข้าไปคุยด้วย ผู้ป่วยได้เล่าให้ฟังว่าระยะนี้นอนไม่ค่อยหลับ บ่นน้อยใจลูกและหลาน โดยกล่าวว่า ลูกและหลานไม่เคยมาเยี่ยมปล่ยให้ตนซึ่งมีอายุมากและพิการด้วยต้องอยู่คนเดียว ทั้ง ๆ ที่ผู้ป่วยมีลูกชายถึง 3 คน ลูกผู้หญิง 2 คน และหลาน 5 คน แต่ในอีกความคิดหนึ่ง ผู้ป่วยก็คิดว่าลูก ๆ ขยันทำมาหากิน และส่งเงินมาให้ใช้ประจำ เมื่อเจ็บป่วยก็ออกค่ารักษาพยาบาลให้ทุกอย่าง ผลัดกันมาเยี่ยมไม่ได้ขาด บางครั้งมาพร้อมกันหลายคน แต่ระยะหลังผู้ป่วยหงุดหงิด เกี่ยวกับสุขภาพของตนเอง รู้สึกว่าไม่มีใครทำอะไรให้ได้ตั้งใจ ทำอะไรก็ไม่ทันใจจึงทำให้ผู้ป่วย โกรธจึงดูลูกเสียงดัง บางครั้งถึงกับไล่ลูกหลานกลับบ้าน และเหตุผลอีกประการที่ไล่กลับบ้านนอกจาก หงุดหงิดแล้ว ผู้ป่วยก็ไม่อยากให้ลูกอยู่กับตัวเองนาน ๆ เพราะห่วงว่าลูกจะเสีงาน และจากการที่ ผู้ป่วยดูลูก ๆ ผู้ป่วยก็คิดว่า พวกลูก ๆ คงจะโกรธตน และไม่มาเยี่ยมอีก อีกทั้งขณะนี้ตัวเองก็ไม่มีสมบัติ อะไรจะให้ลูก ๆ อีก เพราะทั้งห้องแถวและที่ดินก็ยกให้ลูกหมดแล้ว ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2530

ขอให้นักศึกษาแสดงบทบาทของการเป็นผู้ให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วยรายนี้ โดยใช้ทักษะต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา

สถานการณ์ที่ใช้วัดความสามารถในการให้คำปรึกษา หลังการทดลอง

สถานการณ์ที่กำหนด

นางยุภา ทองมาก อายุ 59 ปี เป็นหม้าย สามีเสียชีวิตมา 6 ปี มีบุตรชาย 3 คน บุตรหญิง 2 คน แต่งงานและแยกย้ายกันไปอยู่กับครอบครัวของแต่ละคน ผู้ป่วยอาศัยอยู่กับบุตรชาย คนโต เข้าโรงพยาบาลด้วยการได้รับอุบัติเหตุ ถูกสิ่งใส่นองตกลงมาทับขาซ้าย กล้ามเนื้อฉีกขาด และบวมแดง แพทย์ผ่าตัดและพันไว้ด้วยผ้าพันแผล หลังทำผ่าตัด วันที่ 7 แผลยังมีเลือดปนหนองซึม ปวดเป็นบางครั้งและยังเดินไม่ได้ ผู้ป่วยเล่าให้พยาบาลฟังว่า รับประทานอาหาร ไม่ค่อยได้ ไม่รู้สึกริว และนอนไม่หลับ วิตกกังวลว่ากลับบ้านแล้วจะเป็นภาระของลูกหลาน ซึ่งเมื่อถามถึงญาติ ผู้ป่วยเคยเล่าว่า ลูกๆของผู้ป่วยเป็นคนกตัญญู ลูกสะใภ้ก็เป็นคนดี ให้ความเคารพนับถือเอาใจใส่ หันมาเยี่ยมเยียนสม่ำเสมอ แต่เมื่อตนเจ็บเช่นนี้เดินก็ไม่ได้ ต้องมีคนดูแล ใคราก็คงเบื่อเพราะ เป็นภาระ ถ้าตนมีสมบัติมากใครๆก็คงมาประจบหวังมรดก แต่ปัจจุบันก็มีแค่บ้านที่อยู่อาศัยคงจะไม่มีใครเอาใจใส่

ขอให้นักศึกษาแสดงบทบาทของการเป็นผู้ให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วยรายนี้ โดยใช้ทักษะต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา

ภาคผนวก ข.

1. ตารางการฝึกโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบจุดภาค
2. โปรแกรมการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุดภาค
3. ตารางการฝึกโปรแกรมการสอนแบบปกติเกี่ยวกับความสามารถในการให้คำปรึกษา
4. โปรแกรมการสอบแบบปกติเกี่ยวกับความสามารถในการให้คำปรึกษา

ตารางการฝึกโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบจุดภาค

<p>1 กุมภาพันธ์ 2536 16.30-18.00 น. 1 ชั่วโมง 30 นาที</p>	<p><u>ครั้งที่ 1</u> ประมุขและความสามารถในการให้คำปรึกษา</p>
<p>3 กุมภาพันธ์ 2536 16.30-18.00 น. 1 ชั่วโมง 30 นาที</p>	<p><u>ครั้งที่ 2</u> ความสามารถในการให้คำปรึกษา ด้านการแสดงพฤติกรรม คำภาษา ท่าทาง และภาษาถ้อยคำ</p>
<p>8 กุมภาพันธ์ 2536 16.30-18.00 น. 1 ชั่วโมง 30 นาที</p>	<p><u>ครั้งที่ 3</u> ความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านขั้นตอนในการให้คำปรึกษา</p>
<p>10 กุมภาพันธ์ 2536 16.30-18.00 น. 1 ชั่วโมง 30 นาที</p>	<p><u>ครั้งที่ 4</u> ทักษะต่าง ๆ ในการช่วยเหลือผู้ช่วย และความสามารถในการให้ คำปรึกษาด้านการแสดงทักษะการฟัง การใช้คำถามปลายปิด และการใช้ คำถามปลายเปิด</p>
<p>15 กุมภาพันธ์ 2536 16.30-18.00 น. 1 ชั่วโมง 30 นาที</p>	<p><u>ครั้งที่ 5</u> ความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการแสดงทักษะ การสะท้อนความรู้สึก การทวนคำหรือข้อความ และการใช้ความเงี่ยบ</p>

<p>17 กุมภาพันธ์ 2536 16.30-18.00 น. 1 ชั่วโมง 30 นาที</p>	<p><u>ครั้งที่ 6</u> ความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการแสดงทักษะการเผชิญหน้า และการตีความ</p>
<p>22 กุมภาพันธ์ 2536 16.30-18.00 น. 1 ชั่วโมง 30 นาที</p>	<p><u>ครั้งที่ 7</u> ความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการแสดงทักษะการให้กำลังใจ และการสรุป</p>
<p>24 กุมภาพันธ์ 2536 16.30-18.00 น. 1 ชั่วโมง 30 นาที</p>	<p><u>ครั้งที่ 8</u> ความสามารถในการให้คำปรึกษา</p>
<p>27 กุมภาพันธ์ 2536 09.00-10.30 น. 1 ชั่วโมง 30 นาที</p>	<p><u>ครั้งที่ 9</u> ความสามารถในการให้คำปรึกษา</p>
<p>1 มีนาคม 2536 16.30-18.00 น. 1 ชั่วโมง 30 นาที</p>	<p><u>ครั้งที่ 10</u> ความสามารถในการให้คำปรึกษา</p>

3 มีนาคม 2536 16.30-18.00 น. 1 ชั่วโมง 30 นาที	<u>ครั้งที่ 11</u> ความสามารถในการให้คำปรึกษา
6 มีนาคม 2536 09.00-10.30 น. 1 ชั่วโมง 30 นาที	<u>ครั้งที่ 12</u> ปัจฉิมทิศ

โปรแกรมการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค

ครั้งที่	เรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
1	ประมุนิเทศและความสามารถในการให้คำปรึกษา	<p>1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยและนักศึกษาในกลุ่มทดลอง</p> <p>2. เพื่อให้ให้นักศึกษาทราบจุดมุ่งหมายในการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค กฎระเบียบ ข้อผูกพัน สถานที่ ช่วยเวลา ระยะเวลา และจำนวนครั้งที่เข้าร่วมฝึก รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของนักศึกษาที่จะต้องปฏิบัติในกลุ่ม ตลอดจนประโยชน์ที่จะได้รับการฝึกครั้งนี้</p> <p>3. เพื่อให้นักศึกษาได้เข้าใจความหมายของความสามารถในการให้คำปรึกษา</p>	<p>1. ผู้วิจัยสร้างบรรยากาศให้นักศึกษาคู่ใน คุยและ เป็นกันเอง โดย</p> <p>1.1 ให้นักศึกษาผลิตกันแนะนำเพื่อน พร้อมทั้งบอกสิ่งที่คุณประทับใจเพื่อน</p> <p>1.2 ผู้วิจัยแนะนำตนเอง</p> <p>2. ผู้วิจัยชี้แจงจุดมุ่งหมายของการฝึก รวมทั้งอธิบายรายละเอียดวิธีการ กฎระเบียบ ข้อผูกพัน สถานที่ ช่วงเวลา ระยะเวลา จำนวนครั้งที่ฝึก บทบาทหน้าที่ของนักศึกษาที่ต้องปฏิบัติในกลุ่ม ตลอดจนประโยชน์ที่จะได้รับการฝึกครั้งนี้</p> <p>3. ผู้วิจัยอธิบายความหมายของความสามารถในการให้คำปรึกษา ซึ่งหมายถึงพฤติกรรมการแสดงออกของผู้ให้คำปรึกษาในการให้ความช่วยเหลือผู้ป่วย ตั้งแต่นั้นต้น การเริ่มต้นการให้คำปรึกษา การดำเนินการให้คำปรึกษา และ</p>

ครั้งที่	เรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
			<p>การยุติการให้คำปรึกษา ซึ่งในการฝึกแต่ละขั้นตอนจะมีทั้งพฤติกรรมด้านภาษาท่าทาง และพฤติกรรมด้านภาษาถ้อยคำ ในการฝึกเพื่อพัฒนาความสามารถในการให้คำปรึกษาของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการดังนี้</p> <p>3.1 ผู้วิจัยกำหนดสถานการณ์ให้นักศึกษา 2 คนแสดงบทบาทสมมติ โดยนักศึกษาคนหนึ่งแสดงเป็นผู้ให้คำปรึกษา และนักศึกษาอีกคนหนึ่งเป็นผู้ช่วยที่มารอรับคำปรึกษา</p> <p>3.2 ผู้วิจัยให้นักศึกษาที่ไม่ได้แสดงบทบาทสมมติ อภิปราย และวิเคราะห์พฤติกรรมของนักศึกษาที่แสดงเป็นผู้ให้คำปรึกษา</p> <p>3.3 ผู้วิจัยอธิบายพฤติกรรมการแสดงออกของผู้ให้คำปรึกษาทั้งภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทางในการให้ความช่วยเหลือผู้ช่วย ซึ่งประกอบด้วย</p> <p>3.3.1 การเริ่มต้นให้คำปรึกษา เพื่อสร้างสัมพันธภาพ ความไว้วางใจ</p> <p>3.3.2 การดำเนินการให้คำปรึกษา เพื่อสร้างสัมพันธภาพให้ต่อเนื่อง</p>

ครั้งที่	เรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
2	ความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการแสดงผลพฤติกรรมด้านภาษาท่าทาง และภาษาถ้อยคำ	เพื่อให้ นักศึกษามีความสามารถในการให้คำปรึกษา โดยแสดงออกได้ทั้งภาษาท่าทางและภาษาถ้อยคำ	<p>3.3.3 การยุติการให้คำปรึกษา เพื่อสรุปประเด็นสำคัญของเรื่องราวของผู้ป่วย และเปิดโอกาสให้ผู้ช่วยเพิ่มเติมข้อมูลหรือถามบางสิ่งบางอย่าง</p> <p>4. นักศึกษาและผู้วิจัยสรุปร่วมกันเกี่ยวกับความหมายของความสามารถในการให้คำปรึกษา</p> <p>1. ผู้วิจัยอธิบายความสำคัญของการให้คำปรึกษา โดยแสดงออกด้านภาษาท่าทางและภาษาถ้อยคำ</p> <p>2. ให้นักศึกษาฝึกภาษาท่าทาง โดยเริ่มจากการแสดงทางสีหน้า สายตา ท่าทาง และการใช้ระดับน้ำเสียง</p> <p>3. ผู้วิจัยกำหนดสถานการณ์ แล้วให้นักศึกษาคนหนึ่ง แสดงบทบาทสมมติเป็นผู้ให้คำปรึกษาและผู้ป่วย โดยใช้ภาษาท่าทางและภาษาถ้อยคำ</p> <p>4. ผู้ช่วยผู้วิจัยบันทึกภาพขณะนักศึกษาแสดงบทบาทสมมติไว้ในเทปวีดิทัศน์</p>

ครั้งที่	เรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
3	ความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านขั้นตอนในการให้คำปรึกษา	เพื่อให้ศึกษามีความสามารถในการให้คำปรึกษา โดยแสดงขั้นตอนในการให้คำปรึกษาได้	<p>5. ผู้วิจัยและนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ร่วมกัน แล้วให้นักศึกษาร่วมกัน วิเคราะห์ อภิปราย ให้ข้อมูลย้อนกลับ และให้ข้อเสนอแนะ</p> <p>6. นักศึกษาและผู้วิจัยสรุปร่วมกัน เกี่ยวกับพฤติกรรมด้านภาษาท่าทาง และภาษาถ้อยคำ</p> <p>1. ผู้วิจัยอธิบายถึงขั้นตอนในการให้คำปรึกษาว่า แบ่งเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 ชั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา 1.2 ชั้นดำเนินการให้คำปรึกษา 1.3 ชั้นยุติการให้คำปรึกษา <p>2. ผู้วิจัยอธิบายถึงรายละเอียดในแต่ละขั้นตอน</p> <p>3. ผู้วิจัยกำหนดสถานการณ์ แล้วให้นักศึกษาแสดงบทบาทสมมติเป็นผู้ให้คำปรึกษาและผู้ป่วย โดยเน้นการแสดงทั้ง 3 ขั้นตอน</p> <p>4. ผู้ช่วยผู้วิจัยบันทึกภาพขณะนักศึกษาแสดงบทบาทสมมติไว้ในเทปวีดีทัศน์</p> <p>5. ผู้วิจัยและนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ร่วมกัน แล้วให้นักศึกษาร่วมกัน วิเคราะห์ อภิปราย ให้ข้อมูลย้อนกลับ และให้ข้อเสนอแนะ</p>

ครั้งที่	เรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
4	ทักษะต่าง ๆ ในการช่วยเหลือผู้ป่วย และความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการแสดงทักษะการฟัง การใช้คำถามปลายปิด และการใช้คำถามปลายเปิด	<p>1. เพื่อให้ให้นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับทักษะต่าง ๆ ในการช่วยเหลือผู้ป่วยในชั้นเรียนการให้คำปรึกษา</p> <p>2. เพื่อให้ นักศึกษามีความสามารถในการให้คำปรึกษา โดยแสดงทักษะการฟัง การใช้คำถามปลายปิด คำถามปลายเปิดได้</p>	<p>6. นักศึกษาและผู้วิจัยสรุปร่วมกัน</p> <p>1. ผู้วิจัยอธิบายให้นักศึกษาทราบถึงทักษะต่าง ๆ ในชั้นเรียนการให้คำปรึกษา ซึ่งมีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 การฟัง 1.2 การใช้คำถามปลายปิด 1.3 การใช้คำถามปลายเปิด 1.4 การสะท้อนความรู้สึก 1.5 การทวนคำหรือข้อความ 1.6 การใช้ความเงียบ 1.7 การเผชิญหน้า 1.8 การตีความ 1.9 การให้กำลังใจ 1.10 การสรุป <p>แต่อย่างไรก็ตาม ในการดำเนินการให้คำปรึกษา อาจจะใช้บางทักษะเท่านั้น ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับเรื่องราวต่าง ๆ ของผู้มาขอรับคำปรึกษา</p> <p>2. ผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดของทักษะการฟัง การใช้คำถามปลายปิด และการใช้คำถามปลายเปิด</p>

ครั้งที่	เรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
5	<p>ความสามารถในการให้คำปรึกษาค้นการแสดงทักษะการสะท้อนความรู้สึก การทวนคำหรือข้อความ และการใช้ความเงี่ยบ</p>	<p>เพื่อให้ นักศึกษามีความสามารถในการให้คำปรึกษา โดยแสดงทักษะการสะท้อนความรู้สึก การทวนคำหรือข้อความ และการใช้ความเงี่ยบ</p>	<p>3. ผู้วิจัยสร้างสถานการณ์ แล้วให้นักศึกษาคนหนึ่งแสดงบทบาทสมมติ เป็นผู้ให้คำปรึกษา และนักศึกษาอีกคนหนึ่งแสดงเป็นผู้ป่วย โดยในระหว่างการให้คำปรึกษานั้น นักศึกษาที่แสดงเป็นผู้ให้คำปรึกษาฝึกการใช้ทักษะการฟัง การใช้คำถามปลายปิด และการใช้คำถามปลายเปิด และขณะนั้นนักศึกษาแสดงบทบาทสมมติ ผู้ช่วยผู้วิจัยจะบันทึกภาพไว้ในเทปวีดีทัศน์</p> <p>4. ผู้วิจัยและนักศึกษามองภาพเทปวีดีทัศน์ร่วมกัน แล้วให้นักศึกษาร่วมกันวิเคราะห์ อภิปราย ให้ข้อมูลย้อนกลับ และให้ข้อเสนอแนะ</p> <p>5. นักศึกษาและผู้วิจัยสรุปร่วมกัน เกี่ยวกับการใช้ทักษะการฟัง การใช้คำถามปลายปิด และการใช้คำถามปลายเปิด</p> <p>1. ผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้ทักษะการสะท้อนความรู้สึก การทวนคำหรือข้อความ และการเงี่ยบ</p>

ครั้งที่	เรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
6	ความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการแสดงทักษะการเผชิญหน้า และการตีความ	เพื่อให้ นักศึกษามีความสามารถในการให้คำปรึกษาโดยแสดงทักษะการเผชิญหน้าและการตีความได้	<p>2. ผู้วิจัยกำหนดสถานการณ์ ในการให้คำปรึกษาแล้วให้นักศึกษาแสดงบทบาทสมมติเป็นผู้ให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วย โดยใช้ทักษะการสะท้อนความรู้สึก การทวนคำหรือข้อความ และการเงี่ยบ และขณะที่นักศึกษาแสดงบทบาทสมมติ ผู้ช่วยผู้วิจัยบันทึกภาพไว้ในเทปวีดิทัศน์</p> <p>3. ผู้วิจัยและนักศึกษามุมภาพเทปวีดิทัศน์ร่วมกัน แล้วให้นักศึกษาร่วมกันวิเคราะห์ อภิปราย ให้ข้อมูลย้อนกลับ และให้ข้อเสนอแนะ</p> <p>4. นักศึกษาและผู้วิจัยสรุปร่วมกัน เกี่ยวกับการใช้ทักษะการสะท้อนความรู้สึก การทวนคำหรือข้อความ และการใช้ความเงี่ยบ</p> <p>1. ผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้ทักษะการเผชิญหน้าและการตีความ</p>

ครั้งที่	เรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
7	ความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการแสดงทักษะการให้กำลังใจและทักษะการสรุป	เพื่อให้ นักศึกษามีความสามารถในการให้คำปรึกษา โดยแสดงทักษะการให้กำลังใจและทักษะการสรุปได้	<p>2. ผู้วิจัยกำหนดสถานการณ์ในการให้คำปรึกษา แล้วให้นักศึกษาแสดงบทบาทสมมติเป็นผู้ให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วย โดยใช้ทักษะการเผชิญหน้าและการตีความ และขณะที่นักศึกษาแสดงบทบาทสมมติ ผู้ช่วยผู้วิจัยบันทึกภาพไว้ในเทปวีดีทัศน์</p> <p>3. ผู้วิจัยและนักศึกษามองภาพเทปวีดีทัศน์ร่วมกัน แล้วให้นักศึกษาร่วมกันวิเคราะห์ อภิปราย ให้ข้อมูลย้อนกลับ และให้ข้อเสนอแนะ</p> <p>4. นักศึกษาและผู้วิจัยสรุปร่วมกันเกี่ยวกับการใช้ทักษะการเผชิญหน้าและการตีความ</p> <p>1. ผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดการใช้ทักษะการให้กำลังใจและการสรุป</p> <p>2. ผู้วิจัยกำหนดสถานการณ์การให้คำปรึกษาแล้วให้นักศึกษาแสดงบทบาทเป็นผู้ให้คำปรึกษา ให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วย โดยใช้ทักษะการให้กำลังใจและการสรุป และขณะที่นักศึกษาแสดงบทบาทสมมติ ผู้ช่วยผู้วิจัยบันทึกภาพไว้ในเทปวีดีทัศน์</p>

ครั้งที่	เรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
8-11	ความสามารถในการให้คำปรึกษา	เพื่อให้ นักศึกษามีความสามารถในการให้คำปรึกษา โดยสามารถใช้ทักษะต่าง ๆ ที่ฝึกมาแล้วทั้งหมดโดยส่วนรวม	<p>3. ผู้วิจัยและนักศึกษาชมภาพเทพวิศิทัศน์ร่วมกัน แล้วให้นักศึกษาร่วมกันวิเคราะห์ อภิปราย ให้ข้อมูลย้อนกลับ และให้ข้อเสนอแนะ</p> <p>4. นักศึกษาและผู้วิจัยสรุปร่วมกัน เกี่ยวกับการใช้ทักษะการให้กำลังใจ และทักษะการสรุป</p> <p>1. ผู้วิจัยกำหนดสถานการณ์ในการให้คำปรึกษา</p> <p>2. ให้นักศึกษาแต่ละคนแสดงเป็นผู้ให้คำปรึกษา และผู้ช่วยซึ่งมาขอรับคำปรึกษา โดยใช้ทักษะต่าง ๆ ที่ฝึกมาแล้วทุกทักษะ</p> <p>3. ผู้ช่วยผู้วิจัยบันทึกภาพขณะที่นักศึกษาแสดงบทบาทสมมติไว้ในเทพวิศิทัศน์</p> <p>4. ผู้วิจัยและนักศึกษาชมภาพเทพวิศิทัศน์ร่วมกัน แล้วให้นักศึกษาร่วมกันวิเคราะห์ อภิปราย ให้ข้อมูลย้อนกลับ และให้ข้อเสนอแนะ</p> <p>5. นักศึกษาและผู้วิจัยสรุปร่วมกัน เกี่ยวกับลำดับขั้นตอนในการให้คำปรึกษา และการใช้ทักษะต่าง ๆ ที่ใช้ในการให้คำปรึกษา</p>

ครั้งที่	เรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
12	ปัจฉิมนิเทศ	เพื่อสรุปผลของการฝึก การให้คำปรึกษาแบบ จุลภาค เพื่อพัฒนาความ สามารถในการให้ คำปรึกษาของนักศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้นักศึกษาสรุปขั้นตอนและทักษะ ต่าง ๆ ที่ใช้ในการให้คำปรึกษา 2. ผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม 3. ให้นักศึกษาประเมินผลการฝึก ให้คำปรึกษาแบบจุลภาค ที่มีต่อ ความสามารถในการให้คำปรึกษา ของนักศึกษาและประโยชน์ที่ ได้รับ ตลอดจนการนำไปใช้ ในชีวิตประจำวัน

หมายเหตุ การฝึกแต่ละครั้งใช้เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที โดยฝึกทุกคนเป็นเวลา
6 สัปดาห์

โปรแกรมการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค

ครั้งที่ 1 ประเมินตนเอง และความสามารถในการให้คำปรึกษา

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยและนักศึกษาในกลุ่มทดลอง
2. เพื่อให้ นักศึกษาทราบจุดมุ่งหมายในการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค

กฎระเบียบ ข้อผูกพัน สถานที่ ช่วงเวลา ระยะเวลา และจำนวนครั้งที่เข้าร่วมฝึก รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของนักศึกษาที่ต้องปฏิบัติในกลุ่ม ตลอดจนประโยชน์ที่จะได้รับจากการฝึก

3. เพื่อให้ นักศึกษาได้เข้าใจความหมายของความสามารถในการให้คำปรึกษา

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยสร้างบรรยากาศให้นักศึกษาคุ้นเคยและเป็นกันเอง โดย
 - 1.1 ให้นักศึกษาลัดกันแนะนำเพื่อน พร้อมทั้งบอกสิ่งที่ตนประทับใจเพื่อน
2. ผู้วิจัยชี้แจงจุดมุ่งหมายของการฝึก รวมทั้งอธิบายรายละเอียด วิธีการ กฎระเบียบ ข้อผูกพัน สถานที่ ช่วงเวลา ระยะเวลา จำนวนครั้งที่ฝึก บทบาทหน้าที่ของนักศึกษาที่ต้องปฏิบัติในกลุ่ม ตลอดจนประโยชน์ที่จะได้รับจากการฝึกครั้งนี้
3. ผู้วิจัยอธิบายความหมายของความสามารถในการให้คำปรึกษา ซึ่งหมายถึงพฤติกรรม การแสดงออกของผู้ให้คำปรึกษาในการให้ความช่วยเหลือผู้ป่วย ตั้งแต่การเริ่มต้นการให้คำปรึกษา การดำเนินการให้คำปรึกษา และการยุติการให้คำปรึกษา ซึ่งในแต่ละขั้นตอนจะมีทั้งพฤติกรรมด้าน ภาษาท่าทาง และภาษาถ้อยคำ ผู้วิจัยฝึกเพื่อพัฒนาความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาครั้งนี้ โดย
 - 3.1 กำหนดสถานการณ์ให้นักศึกษา 2 คน แสดงบทบาทสมมติ โดยนักศึกษาคนหนึ่งแสดงเป็นผู้ให้คำปรึกษา และนักศึกษาอีกคนหนึ่งเป็นผู้ป่วยที่มาขอรับคำปรึกษา
 - 3.2 ผู้วิจัยให้นักศึกษาที่ไม่ได้แสดงบทบาทสมมติอภิปรายและวิเคราะห์พฤติกรรมของนักศึกษาที่แสดงเป็นผู้ให้คำปรึกษา
 - 3.3 ผู้วิจัยอธิบายพฤติกรรมแสดงออกของผู้ให้คำปรึกษาทั้งภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทาง ในการให้ความช่วยเหลือผู้ป่วย ซึ่งประกอบด้วย

3.3.1 การเริ่มต้นให้คำปรึกษา เพื่อสร้างสัมพันธภาพ ความไว้วางใจ

3.3.2 การดำเนินการให้คำปรึกษา เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจปัญหาหรือเรื่องราวต่าง ๆ ของตนดียิ่งขึ้น

3.3.3 การยุติการให้คำปรึกษา เพื่อสรุปประเด็นสำคัญของเรื่องราวของผู้ป่วย และเปิดโอกาสให้ผู้ช่วยเพิ่มเติมข้อมูล หรือถามบางสิ่งบางอย่าง

4. นักศึกษาและผู้วิจัยสรุปร่วมกันเกี่ยวกับความหมายของความสามารถในการให้คำปรึกษา

เทคนิคที่ใช้

บทบาทสมมติ การอภิปราย และการให้ข้อมูลย้อนกลับ

การประเมินผล

1. สังเกตจากความร่วมมือในการร่วมกิจกรรมแนะนำเพื่อน
2. สังเกตจากการตอบคำถามของนักศึกษา และการแสดงความคิดเห็น และการช่วยกันสรุปของนักศึกษา

ครั้งที่ 2 พฤติกรรมด้านภาษาท่าทางและภาษาถ้อยคำ

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ฝึกการแสดงออกทั้งภาษาท่าทางและภาษาถ้อยคำ

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยอธิบายความสำคัญของการแสดงออกด้านภาษาท่าทาง และภาษาถ้อยคำ
2. ให้นักศึกษาฝึกภาษาท่าทาง โดยเริ่มจากการแสดงสีหน้า สายตา และการใช้ระดับน้ำเสียง
3. ผู้วิจัยกำหนดสถานการณ์ แล้วให้นักศึกษาคู่หนึ่ง แสดงบทบาทสมมติเป็นผู้ให้คำปรึกษาและผู้ป่วย โดยใช้ภาษาท่าทางและภาษาถ้อยคำ ส่วนนักศึกษาที่ไม่ได้แสดงบทบาทสมมติ ทำหน้าที่สังเกตการณ์
4. ผู้ช่วยผู้วิจัยและนักศึกษามหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิตร่วมกัน แล้วให้นักศึกษาร่วมกันวิเคราะห์ อภิปราย ให้ข้อมูลย้อนกลับ และให้ข้อเสนอแนะ

เทคนิคที่ใช้

บทบาทสมมติ การอภิปราย และการให้ข้อมูลย้อนกลับ

การประเมินผล

1. สังเกตจากความร่วมมือในการแสดงบทบาทสมมติของนักศึกษา
2. สังเกตจากความสามารถในการให้ภาษาท่าทางและภาษาถ้อยคำของนักศึกษา

สถานการณ์ที่กำหนดให้

สมมติว่านักศึกษา 2 คน กำลังอยู่ในห้องให้คำปรึกษา โดยมีนักศึกษาคนหนึ่งแสดงเป็นผู้ให้คำปรึกษา และนักศึกษาอีกคนหนึ่งแสดงเป็นผู้ป่วยซึ่งมาขอรับคำปรึกษา

บทบาทของผู้ป่วยซึ่งมาขอรับคำปรึกษา

นักศึกษาแสดงเป็นผู้ป่วยชื่อ นายนิวัฒน์ ชัยนามวงศ์ อายุ 36 ปี บ่นด้วยโรคพิษสุราเรื้อรังและมีประวัติดื่มสุรามานานเป็นเวลากว่า 10 ปี เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเป็นเวลา 8 วันแล้ว แต่ไม่มีญาติมาเยี่ยมเลย ผู้ป่วยมีท่าทางซึมเศร้า และเล่าให้พยาบาลฟังว่า รู้สึกเสียใจในชีวิตที่ผ่านมาที่ขบแต่จะดื่มสุราจนเมาทุกวัน ภรรยาเคยขอร้องก็ไม่ฟัง จนในที่สุด 1 เดือนก่อนที่ตนจะเข้าโรงพยาบาล ภรรยาได้หนีออกจากบ้านไป เมื่อมาบ่นครวญจึงรู้ว่าตนเองนั้นผิด แต่ภรณาก็ไม่มีโอกาสจะรับรู้ เพราะไม่ยอมมาเยี่ยมเลย

บทบาทของผู้ให้คำปรึกษา

นักศึกษาแสดงเป็นพยาบาลซึ่งมีบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วยในตึกรักษาพยาบาล

ให้นักศึกษาแสดงบทบาทของการเป็นผู้ให้คำปรึกษา โดยเน้นการแสดงออกทั้งภาษาท่าทางและภาษาถ้อยคำ

ครั้งที่ 3 ขั้นตอนในการให้คำปรึกษา

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้นักศึกษาฝึกขั้นตอนในการให้คำปรึกษา

วิธีการดำเนินการ

1. ผู้วิจัยอธิบายถึงขั้นตอนในการให้คำปรึกษาว่าแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้
 - 1.1 ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา
 - 1.2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา
 - 1.3 ขั้นยุติการให้คำปรึกษา
2. ผู้วิจัยอธิบายถึงรายละเอียดในแต่ละขั้นตอน
3. ผู้วิจัยกำหนดสถานการณ์ แล้วให้นักศึกษาแสดงบทบาทสมมติเป็นผู้ให้คำปรึกษาและ
ผู้ช่วย โดยเน้นการแสดงทั้ง 3 ขั้นตอน
4. ผู้ช่วยผู้วิจัยบันทึกภาพขณะนักศึกษาแสดงบทบาทสมมติไว้ในเทปวีดีทัศน์
5. ผู้วิจัยและนักศึกษามหาภาพเทปวีดีทัศน์ร่วมกันให้นักศึกษาร่วมกันวิเคราะห์ อภิปราย
ให้ข้อมูลย้อนกลับ และให้ข้อเสนอแนะ
6. นักศึกษาและผู้วิจัยสรุปร่วมกัน

เทคนิคที่ใช้

บทบาทสมมติ การอภิปราย และการให้ข้อมูลย้อนกลับ

การประเมินผล

1. สังเกตจากความร่วมมือในการแสดงบทบาทสมมติ
2. สังเกตจากความสามารถในการให้คำปรึกษาซึ่งเริ่มตั้งแต่ขั้น เริ่มต้นในการให้คำ
ปรึกษา ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ขั้นยุติการให้คำปรึกษา

สถานการณ์ที่กำหนดให้

สมมติว่านักศึกษา 2 คน กำลังอยู่ในห้องให้คำปรึกษา โดยมีนักศึกษาคนหนึ่งแสดงเป็น
ผู้ให้คำปรึกษา และนักศึกษาอีกคนหนึ่งแสดงเป็นผู้ช่วยซึ่งมาขอรับคำปรึกษา

บทบาทของผู้ป่วยซึ่งมาขอรับคำปรึกษา

นักศึกษาแสดงเป็นผู้ป่วยชื่อ นางมาลัย สูงเนิน อายุ 60 ปีป่วยเป็นมะเร็งหลอดอาหาร แพทย์แนะนำให้ทำผ่าตัด แต่ผู้ป่วยไม่ต้องการผ่าตัดเพราะกลัว ผู้ป่วยบอกแพทย์ว่าต้องการใส่ท่อเข้าทางหลอดอาหารแทนการผ่าตัด ซึ่งแพทย์ก็ได้อธิบายแล้วว่าการใส่ท่อจะช่วยให้ชั่วคราวเท่านั้น ผู้ป่วยวิตกกังวลมาก ตัดสินใจไม่ถูก เกิดความสับสนถ้าจะไม่ผ่าตัดก็เกรงใจแพทย์จะผ่าตัดก็กลัวตาย

บทบาทของผู้ให้คำปรึกษา

นักศึกษาแสดงเป็นพยาบาล ซึ่งมีบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วยในตึกรักษาพยาบาล

ให้นักศึกษาแสดงบทบาทของการเป็นผู้ให้คำปรึกษา โดยเน้นขั้นตอนในการให้คำปรึกษาทั้ง 3 ขั้นตอน

ครั้งที่ 4 ทักษะต่าง ๆ ในการช่วยเหลือผู้ป่วย

ทักษะการฟัง การใช้คำถามปลายปิด และ การใช้คำถามปลายเปิด

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับทักษะต่าง ๆ ในการช่วยเหลือผู้ป่วยในขั้น
การดำเนินการให้คำปรึกษา
2. เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะการฟัง การใช้คำถามปลายปิด การใช้คำถามปลายเปิด

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยอธิบายให้นักศึกษารู้ว่าขั้นตอนการให้คำปรึกษา จะใช้ทักษะต่าง ๆ
ดังต่อไปนี้

- 1.1 การฟัง
- 1.2 การใช้คำถามปลายปิด
- 1.3 การใช้คำถามปลายเปิด
- 1.4 การสะท้อนความรู้สึก
- 1.5 การทวนคำหรือข้อความ
- 1.6 การใช้ความเงียบ
- 1.7 การเผชิญหน้า
- 1.8 การตีความ
- 1.9 การให้กำลังใจ
- 1.10 การสรุป

แต่อย่างไรก็ตาม ในการดำเนินการให้คำปรึกษา อาจจะใช้บางทักษะเท่านั้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเรื่องราวต่าง ๆ ของผู้มาขอรับคำปรึกษา

2. ผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดของทักษะการฟัง การใช้คำถามปลายปิด และ การใช้
คำถามปลายเปิด

3. ผู้วิจัยสร้างสถานการณ์ผู้ แล้วให้นักศึกษาคนหนึ่งแสดงบทบาทสมมติเป็นผู้ให้คำปรึกษา
และนักศึกษาอีกคนหนึ่งแสดงเป็นผู้ป่วย โดยในระหว่างการให้คำปรึกษานี้ นักศึกษาที่แสดงเป็น
ผู้ช่วย โดยในระหว่างการให้คำปรึกษานี้ นักศึกษาที่แสดงเป็นผู้ให้คำปรึกษาฝึกการใช้ทักษะการฟัง

การใช้คำถามปลายปิด และการใช้คำถามปลายเปิด และขณะที่นักศึกษาแสดงบทบาทสมมติ ผู้ช่วยวิจัยจะบันทึกภาพไว้ในเทปวีดีทัศน์

4. ผู้วิจัยและนักศึกษามภาพเทปวีดีทัศน์ แล้วให้นักศึกษาร่วมกันวิเคราะห์ อภิปราย ให้ข้อมูลย้อนกลับ และให้ข้อเสนอแนะ
5. นักศึกษาและผู้วิจัยสรุปร่วมกัน เกี่ยวกับการใช้ทักษะการฟัง การใช้คำถามปลายปิด และการใช้คำถามปลายเปิด

เทคนิคที่ใช้

บทบาทสมมติ การอภิปราย และการให้ข้อมูลย้อนกลับ

การประเมินผล

1. สังเกตจากการซักถามเกี่ยวกับทักษะต่าง ๆ ที่จะใช้ในชั้นดำเนินการ
2. สังเกตจากความร่วมมือในการแสดงบทบาทสมมติ
3. สังเกตจากความสามารถในการใช้ทักษะการฟัง การใช้คำถามปลายปิด และ การใช้คำถามปลายเปิด

สถานการณ์ที่กำหนดให้

สมมติว่านักศึกษา 2 คน กำลังอยู่ในห้องให้คำปรึกษา โดยมีนักศึกษาคคนหนึ่งแสดง เป็นผู้ให้คำปรึกษา และนักศึกษาคอีกคนหนึ่งแสดงเป็นผู้ป่วยซึ่งมาขอรับคำปรึกษา

บทบาทของผู้ป่วยที่มาขอรับคำปรึกษา

นักศึกษาแสดงเป็นผู้ป่วยชื่อ นายมานะ ใจชื่อสัตย์ อายุ 30 ปี แต่งงานแล้ว ยังไม่มีบุตรป่วยเป็นโรคตับอักเสบ เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล เป็นวันที่ 24 ขณะอยู่โรงพยาบาลภรรยาจะมาเยี่ยมและดูแลช่วยเหลือทุกวัน โดยมาหลังเลิกงาน อยู่ประมาณ 1/2 - 1 ชั่วโมง ภรรยาก็จะกลับ ผู้ป่วยวิตกกังวล นอนไม่ค่อยหลับ ผู้ป่วยเล่าให้พยาบาลฟังว่า ภรรยาเบื่อบุป่วยเพราะมาป่วยอยู่โรงพยาบาลหลายวันแล้วรายได้ก็ไม่มี เดิมผู้ป่วยรับจ้างเป็นช่างทาสีบ้าน ส่วนภรรยาก็ทำงานเป็นพนักงานบริษัทขายเครื่องสำอางค์แห่งหนึ่ง รายได้เดือนละประมาณ 5,000 บาท

บทบาทของผู้ให้คำปรึกษา

นักศึกษาแสดงเป็นพยาบาล ซึ่งมีบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วยในศัลยกรรม
พยาบาล

ให้นักศึกษาแสดงบทบาทของการเป็นผู้ให้คำปรึกษาโดยเน้นการใช้ทักษะการฟัง
การใช้คำถามปลายปิด และการใช้คำถามปลายเปิด

ครั้งที่ 5 ทักษะการสะท้อนความรู้สึก การทวนคำหรือข้อความ และการเงี่ยบ

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้นักศึกษาฝึกการใช้ทักษะการสะท้อนความรู้สึก การทวนคำหรือข้อความ และการใช้ความเงี่ยบ

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้ทักษะการสะท้อนความรู้สึก การทวนคำหรือข้อความ และการใช้ความเงี่ยบ
2. ผู้วิจัยกำหนดสถานการณ์ในการให้คำปรึกษา แล้วให้นักศึกษาแสดงบทบาทสมมติ เป็นผู้ให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วย โดยใช้ทักษะการสะท้อนความรู้สึก การทวนคำหรือข้อความและการใช้ความเงี่ยบ และขณะที่นักศึกษาแสดงบทบาทสมมติ ผู้ช่วยผู้วิจัยบันทึกภาพไว้ในวิดีโอ
3. ผู้วิจัยและนักศึกษามหาวิทยาลัยร่วมกัน แล้วให้นักศึกษาร่วมกันวิเคราะห์ อภิปรายให้ข้อมูลย้อนกลับ และให้ข้อเสนอแนะ
4. นักศึกษาและผู้วิจัยสรุปร่วมกันเกี่ยวกับการใช้ทักษะการสะท้อนความรู้สึก การทวนคำหรือข้อความและการใช้ความเงี่ยบ

เทคนิคที่ใช้

บทบาทสมมติ การอภิปราย และการให้ข้อมูลย้อนกลับ

การประเมินผล

1. สังเกตจากความร่วมมือในการแสดงบทบาทสมมติ
2. สังเกตจากความสามารถในการใช้ทักษะการสะท้อนความรู้สึก การทวนคำหรือข้อความและการใช้ความเงี่ยบ

สถานการณ์ที่กำหนด

สมมติว่านักศึกษา 2 คน กำลังอยู่ในห้องให้คำปรึกษา โดยมีนักศึกษาคนหนึ่งแสดงเป็นผู้ให้คำปรึกษา และนักศึกษาคืออีกคนหนึ่งแสดงเป็นผู้ป่วยซึ่งมาขอรับคำปรึกษา

บทบาทของผู้ป่วยซึ่งมาขอรับคำปรึกษา

นักศึกษาแสดงเป็นผู้ป่วยชื่อ นางจันเจีรา ชันเงิน อายุ 35 ปี แต่งงานแล้ว ยังไม่มีบุตร บ่นว่าเป็นโรคมะเร็งที่เต้านมด้านซ้าย ได้รับการรักษาโดยการผ่าตัด หลังจากผ่าตัดได้ 4 วัน ผู้ป่วยต้องการขอแพทย์กลับไปรักษาตัวที่บ้าน แต่แพทย์ไม่อนุญาตเพราะแผลยังมีการอักเสบ และจากแผลยังมีท่อที่ใส่เพื่อให้เลือดเก่า ๆ ที่ค้างอยู่ภายในไหลลงขวดที่รองรับ ผู้ป่วยวิตกกังวลเกี่ยวกับแผลผ่าตัด เพราะคิดว่าเมื่อผู้ป่วยผ่าตัดเต้านมออกแล้ว หน้าอกไม่มี และมีแผลเป็น น่าเกลียด สามีจะรังเกียจ และเบื่อ เพราะสามีชอบผู้หญิงสวย ๆ ผู้ป่วยนอนไม่หลับ อยากกลับบ้าน เพราะระแวงว่าสามีจะแอบไปมีภรรยาใหม่ ซึ่งถ้าตนกลับไปอยู่บ้านสามีจะได้ไม่กล้าไปไหน

บทบาทของผู้ให้คำปรึกษา

นักศึกษาแสดง เป็นพยาบาลซึ่งมีบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วยในตึกรักษาพยาบาล ให้นักศึกษาแสดงบทบาทของการเป็นผู้ให้คำปรึกษา โดยเน้นการใช้ทักษะการสะท้อนความรู้สึก การทวนคำหรือข้อความ และการเงียบ

ครั้งที่ 6 ทักษะการเผชิญหน้าและการตีความ

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้นักศึกษาฝึกการใช้ทักษะการเผชิญหน้าและการตีความ

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้ทักษะการเผชิญหน้า และการตีความ
2. ผู้วิจัยกำหนดสถานการณ์ในการให้คำปรึกษา แล้วให้นักศึกษาแสดงบทบาทสมมติ เป็นผู้ให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วย โดยใช้ทักษะการเผชิญหน้าและการตีความ
3. ขณะที่นักศึกษาแสดงบทบาทสมมติ ผู้ช่วยผู้วิจัยบันทึกภาพไว้ในเทปวีดีทัศน์
4. ผู้วิจัยและนักศึกษาชมภาพเทปวีดีทัศน์ร่วมกัน แล้วให้นักศึกษาร่วมกันวิเคราะห์อภิปราย ให้ข้อมูลย้อนกลับ และให้ข้อเสนอแนะ

เทคนิคที่ใช้

บทบาทสมมติ การอภิปราย และการให้ข้อมูลย้อนกลับ

การประเมินผล

1. สังเกตจากความร่วมมือในการแสดงบทบาทสมมติ
2. สังเกตจากความสามารถในการใช้ทักษะการเผชิญหน้า และการตีความ

ตัวอย่าง สถานการณ์ในการให้คำปรึกษา เรื่องทักษะการเผชิญหน้าและการตีความ

สถานการณ์ที่กำหนด

สมมติว่านักศึกษา 2 คน กำลังอยู่ในห้องให้คำปรึกษา โดยมีนักศึกษาคนหนึ่งแสดงเป็นผู้ให้คำปรึกษา และนักศึกษาอีกคนหนึ่งแสดงเป็นผู้ป่วย ซึ่งมาขอรับคำปรึกษา

บทบาทของผู้ป่วยซึ่งมารับคำปรึกษา

นักศึกษาแสดงเป็นผู้ป่วยชื่อ นางมาลี อัมทรัพย์ อายุ 39 ปีป่วยเป็นโรคมะเร็งที่เต้านม ได้รับการรักษาโดยการผ่าตัด หลังจากผ่าตัดได้ 4 วัน ผู้ป่วยเริ่มหงุดหงิด ไม่สบายใจ วิตกกังวล นอนไม่หลับ บ่นว่าสามีไม่ค่อยมาเยี่ยม และถ้าสามีมาเยี่ยมแล้วก็จะรีบกลับ ซึ่งตนก็ไม่แน่ใจว่าสามีกลับบ้านหรือไปเที่ยวต่อ และในความคิดของผู้ป่วย สามีเป็นคนดี รับผิดชอบรักครอบครัว

บทบาทของผู้ให้คำปรึกษา

นักศึกษาแสดงเป็นพยาบาล ซึ่งมีบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วยในตึกรักษาพยาบาล

ให้นักศึกษาแสดงบทบาทกำลังให้คำปรึกษากัน โดยให้ผู้ให้คำปรึกษาเน้นการใช้ทักษะการเผชิญหน้าและการตีความ

ครั้งที่ 7 ทักษะการให้กำลังใจและทักษะการสรุป

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้นักศึกษาฝึกการให้คำปรึกษา โดยใช้ทักษะการให้กำลังใจและทักษะการสรุป

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดการใช้ทักษะการให้กำลังใจและการสรุป
2. ผู้วิจัยกำหนดสถานการณ์การให้คำปรึกษา แล้วให้นักศึกษาแสดงบทบาทเป็นผู้ให้คำปรึกษา ให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วย โดยใช้ทักษะการให้กำลังใจและการสรุป และขณะที่นักศึกษาแสดงบทบาทสมมติ ผู้ช่วยผู้วิจัยบันทึกภาพไว้ในเทปวีดิทัศน์
3. ผู้วิจัยและนักศึกษามองภาพเทปวีดิทัศน์ร่วมกัน แล้วให้นักศึกษาร่วมกันวิเคราะห์อภิปรายให้ข้อมูลย้อนกลับ และให้ข้อเสนอแนะ
4. นักศึกษาและผู้วิจัยร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการใช้ทักษะการให้กำลังใจ และทักษะการสรุป

เทคนิคที่ใช้

บทบาทสมมติ การอภิปราย และการให้ข้อมูลย้อนกลับ

การประเมินผล

1. สังเกตจากความร่วมมือในการแสดงบทบาทสมมติ
2. สังเกตจากความสามารถในการใช้ทักษะการให้กำลังใจและทักษะการสรุป

สถานการณ์ที่กำหนด

สมมติว่านักศึกษา 2 คนกำลังอยู่ในห้องให้คำปรึกษา โดยมีนักศึกษาคนหนึ่งแสดงเป็นผู้ให้คำปรึกษา และนักศึกษาอีกคนหนึ่ง แสดงเป็นผู้ป่วยที่มาขอรับคำปรึกษา

บทบาทของผู้ป่วยซึ่งมารับคำปรึกษา

นักศึกษาแสดงเป็นผู้ป่วยชื่อ นายมานพ บุญมาก อายุ 45 ปี เป็นโสด บิดา มารดาเสียชีวิตหมดแล้ว มีพี่ชายคนเดียว ค้าขายอยู่จังหวัดอุดรฯ ผู้ป่วยไม่มีญาติพี่น้องอยู่ใน กรุงเทพฯ มีอาชีพขายดอกไม้อยู่ในตลาดใกล้บ้าน เข้ารับการรักษาด้วยเรื่องถูกรถชนทับขา ข้างซ้าย แพทย์จำเป็นต้องผ่าตัดขา ผู้ป่วยเสียใจและวิตกกังวลมาก เกรงจะไม่สามารถ ประกอบอาชีพ และดำเนินชีวิตได้เหมือนเดิม บ่นไม่อยากมีชีวิตอยู่

บทบาทของผู้ให้คำปรึกษา

นักศึกษาแสดงเป็นพยาบาลซึ่งมีบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วยในตึกรักษาพยาบาล
ให้นักศึกษาแสดงบทบาทของการเป็นผู้ให้คำปรึกษา โดยเน้นการใช้ทักษะการ
ให้กำลังใจและการสรุป

ครั้งที่ 8-11 การให้คำปรึกษาแบบจุดภาค

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้นักศึกษาฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุดภาคโดยใช้ทักษะต่าง ๆ ที่ฝึกมาแล้วทั้งหมด

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยกำหนดสถานการณ์ในการให้คำปรึกษา
2. ให้นักศึกษาแต่ละคนผลัดกันแสดงเป็นผู้ให้คำปรึกษา และผู้ช่วยซึ่งมาขอรับคำปรึกษา โดยใช้ทักษะต่าง ๆ ที่ฝึกมาแล้วทุกทักษะ
3. ผู้ช่วยผู้วิจัยบันทึกภาพขณะที่นักศึกษาแสดงบทบาทสมมติไว้ในเทปวีดีทัศน์
4. ผู้วิจัยและนักศึกษามหาภาพเทปวีดีทัศน์ร่วมกัน แล้วให้นักศึกษาร่วมกันวิเคราะห์อภิปราย ให้ข้อมูลย้อนกลับ และให้ข้อเสนอแนะ

เทคนิคที่ใช้

บทบาทสมมติ การอภิปราย และการให้ข้อมูลย้อนกลับ

การประเมินผล

1. สังเกตจากความร่วมมือในการแสดงบทบาทสมมติ
2. สังเกตจากความสามารถในการใช้ทักษะต่าง ๆ ที่ฝึกมาแล้วทั้งหมด

สถานการณ์ที่กำหนด

สมมติว่านักศึกษา 2 คน กำลังอยู่ในห้องให้คำปรึกษา โดยมีนักศึกษาคณะหนึ่งแสดงเป็นผู้ให้คำปรึกษา และนักศึกษาคณะหนึ่งแสดงเป็นผู้ช่วย ซึ่งมาขอรับคำปรึกษา

บทบาทของผู้ป่วยซึ่งมาขอรับคำปรึกษา

นักศึกษาแสดงเป็นผู้ป่วยชื่อ นายอรรณู งามขำ อายุ 28 ปี แต่งงานมาแล้ว 5 ปี มีบุตรสาว 1 คน อายุได้ 2 ขวบ ผู้ป่วยเป็นโรคมะเร็งที่ลำไส้ ได้รับการรักษาโดยการผ่าตัดเอาลำไส้ออกจากหน้าท้อง หลังผ่าตัดได้ 5 วัน ผู้ป่วยบ่นกับพยาบาลว่าที่นอนนอนไม่สบาย ไม่อยากนอน อยากย้ายไปอยู่ตึกเดิมที่ผู้ป่วยอยู่ก่อนที่จะผ่าตัด พยาบาลไม่อนุญาตพร้อมอธิบายเหตุผลว่าตึกเดิมนั้นเป็นตึกพักเพื่อสังเกตอาการ แต่เมื่อแพทย์วินิจฉัยแล้วว่าต้องเป็นผู้ป่วยทางศัลยกรรม ก็ต้องย้ายมาตึกศัลยกรรม หลังจากที่พยาบาลอธิบายแล้ว ผู้ป่วยก็ยังไม่นอน เดินไปมา และได้แอบเปลี่ยนเสื้อผ้าหนีกลับบ้าน แพทย์เจ้าของผู้ป่วยได้โทรศัพท์ตามกลับมา ผู้ป่วยจึงถูกพยาบาลเวรต่อว่า ผู้ป่วยซึมเศร้าลง ไม่สบายใจเนื่องจากถูกดู และผู้ป่วยก็รู้สึกคิดถึงและห่วงบุตรสาว ซึ่งยังเล็กอยู่ เมื่อถึงเวลากลางคืนผู้ป่วยจึงนอนไม่หลับ และรู้สึกเป็นทุกข์ใจที่ไม่มีใครเข้าใจความรู้สึกของเขา

บทบาทของผู้ให้คำปรึกษา

นักศึกษาแสดงเป็นพยาบาล ซึ่งมีบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วยในศัลยกรรม พยาบาล
ให้นักศึกษาแสดงบทบาทของการเป็นผู้ให้คำปรึกษา โดยเน้นการใช้ทักษะต่าง ๆ ที่ฝึกมาแล้วทั้งหมด

ครั้งที่ 12 ปัจฉิมนิเทศ

จุดมุ่งหมาย เพื่อสรุปผลของการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค เพื่อพัฒนาความสามารถในการให้คำปรึกษา

วิธีดำเนินการ

1. ให้นักศึกษาสรุปขั้นตอนและทักษะต่าง ๆ ที่ใช้ในการให้คำปรึกษา
2. ผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
3. ให้นักศึกษาประเมินผลการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค และประโยชน์ที่ได้รับ

ตลอดจนการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

เทคนิคที่ใช้

การอภิปราย และการให้ข้อมูลย้อนกลับ

การประเมินผล

1. สังเกตจากความร่วมมือในการอภิปราย การตอบและการซักถาม
2. จากการตอบแบบสอบถามการประเมินผล

แบบประเมินผลการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค

คำชี้แจง ขอให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค
ในหัวข้อต่อไปนี้

1. นักศึกษาได้เรียนรู้สิ่งใดบ้างจากการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้
.....
.....
.....
.....
2. นักศึกษาได้รับประโยชน์อะไรจากการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้
.....
.....
.....
.....
3. นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้รับ ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง
.....
.....
.....
.....
4. นักศึกษามีความรู้สึกอย่างไรที่เข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้
.....
.....
.....
.....
5. ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม
.....
.....
.....
.....

ตารางโปรแกรมการสอนแบบปกติเกี่ยวกับความสามารถในการให้การให้ปรึกษา

<p>2 กุมภาพันธ์ 2536 16.30-18.00 น. 1 ชั่วโมง 30 นาที</p>	<p><u>ครั้งที่ 1</u> ประมุขและความสามารถในการให้คำปรึกษา</p>
<p>4 กุมภาพันธ์ 2536 16.30-18.00 น. 1 ชั่วโมง 30 นาที</p>	<p><u>ครั้งที่ 2</u> ความสามารถในการให้คำปรึกษา ด้านการแสดงพฤติกรรม ด้านภาษา ท่าทาง และภาษาถ้อยคำ</p>
<p>9 กุมภาพันธ์ 2536 16.30-18.00 น. 1 ชั่วโมง 30 นาที</p>	<p><u>ครั้งที่ 3</u> ความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านขั้นตอนในการให้คำปรึกษา</p>
<p>11 กุมภาพันธ์ 2536 16.30-18.00 น. 1 ชั่วโมง 30 นาที</p>	<p><u>ครั้งที่ 4</u> ทักษะต่าง ๆ ในการช่วยเหลือผู้ป่วย และความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการแสดงทักษะการฟัง การใช้คำถามปลายปิด และการใช้คำถามปลายเปิด</p>
<p>16 กุมภาพันธ์ 2536 16.30-18.00 น. 1 ชั่วโมง 30 นาที</p>	<p><u>ครั้งที่ 5</u> ความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการแสดงทักษะการสะท้อนความรู้สึก การทวนคำหรือข้อความ และการใช้ความเงียบ</p>

<p>18 กุมภาพันธ์ 2536 16.30-18.00 น. 1 ชั่วโมง 30 นาที</p>	<p><u>ครั้งที่ 6</u> ความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการแสดงทักษะการเผชิญหน้า และการตีความ</p>
<p>23 กุมภาพันธ์ 2536 16.30-18.00 น. 1 ชั่วโมง 30 นาที</p>	<p><u>ครั้งที่ 7</u> ความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการแสดงทักษะการให้กำลังใจ และการสรุป</p>
<p>25 กุมภาพันธ์ 2536 16.30-18.00 น. 1 ชั่วโมง 30 นาที</p>	<p><u>ครั้งที่ 8</u> ความสามารถในการให้คำปรึกษา</p>
<p>27 กุมภาพันธ์ 2536 13.00-14.30 น. 1 ชั่วโมง 30 นาที</p>	<p><u>ครั้งที่ 9</u> ความสามารถในการให้คำปรึกษา</p>
<p>2 มีนาคม 2536 16.30-18.00 น. 1 ชั่วโมง 30 นาที</p>	<p><u>ครั้งที่ 10</u> ความสามารถในการให้คำปรึกษา</p>

4 มีนาคม 2536 16.30-18.00 น. 1 ชั่วโมง 30 นาที	<u>ครั้งที่ 11</u> ความสามารถในการให้คำปรึกษา
6 มีนาคม 2536 13.00-14.30 น. 1 ชั่วโมง 30 นาที	<u>ครั้งที่ 12</u> ปัจฉิมนิเทศ

โปรแกรมการสอนแบบปกติเกี่ยวกับความสามารถในการให้คำปรึกษา

ครั้งที่	เรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
1	<p>ประมณืเทศและความสามารถในการให้คำปรึกษา</p>	<p>1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยและนักศึกษาในกลุ่มควบคุม</p> <p>2. เพื่อให้ให้นักศึกษาทราบจุดมุ่งหมายของการสอนแบบปกติ กฎ ระเบียบ ข้อผูกพัน ช่วงเวลา ระยะเวลา และจำนวนครั้งในการเข้าฟัง รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของนักศึกษาที่จะต้องปฏิบัติในกลุ่ม ตลอดจนประโยชน์ที่จะได้รับการฝึกครั้งนี้</p> <p>3. เพื่อให้ให้นักศึกษาได้เข้าใจความหมายของความสามารถในการให้คำปรึกษา</p>	<p>1. ผู้วิจัยสร้างบรรยากาศให้นักศึกษาคู่เคยและเป็นกันเองโดย</p> <p>1.1 ให้นักศึกษาลัดกันแนะนำเพื่อน พร้อมทั้งบอกสิ่งที่ตนประทับใจเพื่อน</p> <p>1.2 ผู้วิจัยแนะนำตนเอง</p> <p>2. ผู้วิจัยชี้แจงจุดมุ่งหมายของการสอนแบบปกติ รวมทั้งอธิบายรายละเอียด วิธีการ กฎระเบียบ ข้อผูกพัน สถานที่ ช่วงเวลา ระยะเวลา จำนวนครั้งในการเข้าฟัง บทบาทหน้าที่ของนักศึกษาที่ต้องปฏิบัติในกลุ่ม ตลอดจนประโยชน์ที่จะได้รับ</p> <p>3. ผู้วิจัยอธิบายความหมายของความสามารถในการให้คำปรึกษา ซึ่งหมายถึงพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือซึ่งประกอบด้วย</p>

ครั้งที่	เรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
			<p>3.1 ความสามารถในการเริ่มต้นให้คำปรึกษา เพื่อสร้างสัมพันธภาพ ความไว้วางใจ</p> <p>3.2 ความสามารถในการดำเนินการให้คำปรึกษา</p> <p>3.3 ความสามารถในการยุติการให้คำปรึกษา เพื่อสรุปประเด็นสำคัญของเรื่องราวผู้ป่วยและเปิดโอกาสให้ผู้ป่วยเพิ่มเติมข้อมูลหรือถามบางสิ่งบางอย่าง</p> <p>นอกจากนั้น ในแต่ละขั้นตอน จะรวมทั้งความสามารถในการแสดงพฤติกรรมด้านภาษาท่าทางและภาษาก้อยคำ</p> <p>4. ผู้วิจัยสรุปเกี่ยวกับความหมายของความสามารถในการให้คำปรึกษา</p>
2	ความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการแสดงผลพฤติกรรมด้านภาษาท่าทาง และภาษาก้อยคำ	เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้ถึงความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการแสดงผลภาษาท่าทางและภาษาก้อยคำในขณะที่ให้คำปรึกษา	<p>1. ผู้วิจัยอธิบายความสำคัญของการให้คำปรึกษา โดยแสดงออกด้านภาษาท่าทางและภาษาก้อยคำ</p> <p>2. ผู้วิจัยบรรยายลักษณะการแสดงทางสีหน้า สายตา ท่าทาง และการใช้ระดับน้ำเสียง ซึ่งจะเป็นการแสดงพฤติกรรมการใส่ใจที่ผู้ให้คำปรึกษามีต่อผู้ป่วย</p>

ครั้งที่	เรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
3	ความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านขั้นตอนในการให้คำปรึกษา	เพื่อให้นักศึกษาเรียนรู้ถึงความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านขั้นตอนในการให้คำปรึกษา	<p>3. ผู้วิจัยบรรยายถึงลักษณะของการใช้ภาษาด้วยคำที่เหมาะสมในขณะให้คำปรึกษา</p> <p>4. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามเพิ่มเติม</p> <p>5. นักศึกษาและผู้วิจัยสรุปข้อคิดและแนวทางที่ได้รับ เพื่อนำไปใช้ในการให้คำปรึกษา</p> <p>1. ให้นักศึกษาเล่าประสบการณ์ด้านการให้คำปรึกษาในแต่ละขั้นตอน</p> <p>2. ผู้วิจัยสรุปและอธิบายถึงขั้นตอนในการให้คำปรึกษาว่าแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา 2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา 3. ขั้นยุติการให้คำปรึกษา <p>3. ผู้วิจัยอธิบายถึงรายละเอียดในแต่ละขั้นตอน พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ</p> <p>4. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามเพิ่มเติม</p> <p>5. นักศึกษาและผู้วิจัยสรุปข้อคิดและแนวทางที่ได้รับ เพื่อนำไปใช้ในการให้คำปรึกษา</p>

ครั้งที่	เรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
4	ทักษะต่าง ๆ ในการช่วยเหลือ และความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการแสดงทักษะการฟัง การใช้คำถามปลายเปิด และการใช้คำถามปลายปิด	<p>1. เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับทักษะต่าง ๆ ในการช่วยเหลือผู้ป่วยในขั้นตอนการให้คำปรึกษา</p> <p>2. เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้ถึงความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการใช้ทักษะการฟัง การใช้คำถามปลายเปิด และการใช้คำถามปลายปิด</p>	<p>1. ผู้วิจัยอธิบายให้นักศึกษาทราบถึงทักษะต่าง ๆ ในขั้นตอนการให้คำปรึกษา ซึ่งมีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 การฟัง 1.2 การใช้คำถามปลายปิด 1.3 การใช้คำถามปลายเปิด 1.4 การสะท้อนความรู้สึก 1.5 การทวนคำหรือข้อความ 1.6 การใช้ความเงียบ 1.7 การเผชิญหน้า 1.8 การตีความ 1.9 การให้กำลังใจ 1.10 การสรุป <p>2. ให้นักศึกษาเสนอแนะวิธีการฟัง ซึ่งจะแสดงให้เห็นให้ผู้ปวยรู้ว่าผู้ให้คำปรึกษาใส่ใจ สนใจในสิ่งที่ผู้ป่วยกำลังพูด</p> <p>3. ให้นักศึกษายกตัวอย่างการใช้คำถามปลายเปิดและการใช้คำถามปลายปิด</p> <p>4. ผู้วิจัยบรรยายพร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบเกี่ยวกับการใช้ทักษะการฟัง การใช้คำถามปลายเปิด การใช้คำถามปลายปิด</p>

ครั้งที่	เรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
5	ความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการ แสดงทักษะการสะท้อนความรู้สึก การทวนคำหรือข้อความ และการใช้ความเงี่ยบ	เพื่อให้ให้นักศึกษาได้เรียนรู้ถึงความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการใช้ทักษะการสะท้อนความรู้สึก การทวนคำหรือข้อความ และการใช้ความเงี่ยบ	<p>5. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามเพิ่มเติม</p> <p>6. นักศึกษาและผู้วิจัยสรุปข้อคิดเห็น และแนวทางในการนำทักษะการฟัง การใช้คำถามปลายเปิด และการใช้คำถามปลายปิด ไปใช้ในการให้คำปรึกษา</p> <p>1. ให้นักศึกษาเล่าถึงประสบการณ์การใช้ทักษะการสะท้อนความรู้สึก การทวนคำหรือข้อความ และการใช้ความเงี่ยบ</p> <p>2. ผู้วิจัยอธิบายรายละเอียด พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ เกี่ยวกับการใช้ทักษะการสะท้อนความรู้สึก การทวนคำหรือข้อความ และการใช้ความเงี่ยบ</p> <p>3. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามเพิ่มเติม</p> <p>4. นักศึกษาและผู้วิจัยสรุปข้อคิดเห็น และแนวทางในการนำทักษะการสะท้อนความรู้สึก การทวนคำหรือข้อความ และการใช้ความเงี่ยบ ไปใช้ในการให้คำปรึกษา</p>

ครั้งที่	เรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
6	ความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการ แสดงทักษะการเผชิญหน้าและการตีความ	เพื่อให้นักศึกษา เรียนรู้ ถึงความสามารถในการให้ คำปรึกษาด้านการใช้ทักษะ การเผชิญหน้าและการ ตีความ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้นักศึกษาเล่าถึงประสบการณ์ การใช้ทักษะการเผชิญหน้าและ การตีความ 2. ให้นักศึกษาเสนอแนะวิธีการใช้ ทักษะในข้อ 1 ในการให้คำ ปรึกษา 3. ผู้วิจัยบรรยายรายละเอียด พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ เกี่ยวกับการใช้ทักษะในข้อ 1 4. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถาม เพิ่มเติม 5. นักศึกษาและผู้วิจัยสรุปข้อคิด และแนวทางในการนำไปใช้ ในการให้คำปรึกษา
7	ความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการ แสดงทักษะการให้ กำลังใจและการสรุป	เพื่อให้นักศึกษาได้ เรียนรู้ ถึงความสามารถในการให้ คำปรึกษาด้านการใช้ทักษะ การให้กำลังใจ และการ สรุป	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้นักศึกษาเล่าถึงประสบการณ์ ในการใช้ทักษะการให้กำลังใจ และการสรุป 2. ให้นักศึกษาเสนอแนะวิธีการ ใช้ทักษะการให้กำลังใจและ การสรุป 3. ผู้วิจัยบรรยายรายละเอียด พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ เกี่ยวกับการใช้ทักษะการให้ กำลังใจและการสรุป

ครั้งที่	เรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
8-11	ความสามารถในการให้คำปรึกษา	<p>เพื่อให้ศึกษามีความสามารถในการให้คำปรึกษา โดยสามารถใช้ทักษะต่าง ๆ ที่บรรยายมาแล้วทั้งหมด โดยส่วนรวม</p>	<p>4. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามเพิ่มเติม</p> <p>5. นักศึกษาและผู้วิจัยสรุปข้อคิดเห็น และแนวทางในการนำไปใช้ในการให้คำปรึกษา</p> <p>1. ให้นักศึกษาแต่ละคนเล่า ประสบการณ์เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา ตลอดจนการใช้ทักษะต่าง ๆ</p> <p>2. ให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น ร่วม เกี่ยวกับสถานการณ์ที่เพื่อนเล่า ในหัวข้อต่อไปนี้</p> <p>2.1 การเริ่มต้นการให้คำปรึกษา</p> <p>2.2 การดำเนินการให้คำปรึกษา</p> <p>2.3 การยุติการให้คำปรึกษา</p> <p> ตลอดจนการใช้ทักษะต่าง ๆ คือการใช้การฟัง การใช้คำถาม ปลายเปิด การใช้คำถามปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนคำ หรือข้อความ การใช้ความเงียบ การเผชิญหน้า การตีความ การให้กำลังใจ และการสรุป</p>

ครั้งที่	เรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
12	ปัจฉิมนิเทศ	เพื่อสรุปผลของการสอนแบบปกติเกี่ยวกับความสามารถในการให้คำปรึกษา เพื่อพัฒนาความสามารถในการให้คำปรึกษา	<p>3. ผู้วิจัยสรุปแนวทางการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคและความสามารถในการให้คำปรึกษาจากสถานการณ์ในข้อ 1</p> <p>4. ให้นักศึกษาซักถามเพิ่มเติม</p> <p>5. นักศึกษาและผู้วิจัยสรุปข้อคิดและแนวทางในการนำไปใช้ในการให้คำปรึกษา และความสามารถในการให้คำปรึกษา</p> <p>1. ให้นักศึกษาสรุปขั้นตอนและทักษะต่าง ๆ ที่ใช้ในการให้คำปรึกษา</p> <p>2. ผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม</p> <p>3. ให้นักศึกษาประเมินผลการเรียนรู้เกี่ยวกับการสอนแบบปกติ ที่มีต่อความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาและประโยชน์ที่ได้รับตลอดจนการนำไปใช้ในการให้คำปรึกษา</p>

หมายเหตุ การสอนแต่ละครั้งใช้เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

โปรแกรมการสอนแบบปกติ เกี่ยวกับความสามารถในการให้คำปรึกษา

ครั้งที่ 1 บรรณนิเทศ และความสามารถในการให้คำปรึกษา

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยและนักศึกษาในกลุ่มควบคุม
 2. เพื่อให้ให้นักศึกษาทราบจุดมุ่งหมายของการสอนแบบปกติ กฎระเบียบ ข้อผูกพัน ช่วงเวลา ระยะเวลา และจำนวนครั้งในการเข้าฟัง รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของนักศึกษาที่จะต้องปฏิบัติในกลุ่ม ตลอดจนประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้าฟังครั้งนี้
 3. เพื่อให้ให้นักศึกษาได้เข้าใจความหมายของความสามารถในการให้คำปรึกษา

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

ผู้วิจัยสร้างบรรยากาศให้นักศึกษาคุ่นเคยและเป็นกันเอง โดย

- 1.1 ให้นักศึกษาลัดกันแนะนำเพื่อน พร้อมทั้งบอกสิ่งที่คุณประทับใจเพื่อน
- 1.2 ผู้วิจัยแนะนำตนเอง

2. ขั้นสอน

2.1 ผู้วิจัยชี้แจงจุดมุ่งหมายของการสอนแบบปกติ รวมทั้งอธิบายรายละเอียด วิธีการ กฎระเบียบ ข้อผูกพัน สถานที่ ช่วงเวลา ระยะเวลา จำนวนครั้งในการเข้าฟัง บทบาทหน้าที่ของนักศึกษาที่ต้องปฏิบัติในกลุ่ม ตลอดจนประโยชน์ที่จะได้รับ

2.2 ผู้วิจัยอธิบายความหมายของความสามารถในการให้คำปรึกษา ซึ่งหมายถึง พฤติกรรม และการแสดงออกที่เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือ ประกอบด้วย

- 2.2.1 ความสามารถในการเริ่มต้นให้คำปรึกษา เพื่อสร้างสัมพันธภาพ

ความไว้วางใจ

2.2.2 ความสามารถในการดำเนินการให้คำปรึกษา เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษา เข้าใจปัญหา หรือเรื่องราวต่างๆของตนดียิ่งขึ้น

2.3.3 ความสามารถในการยุติการให้คำปรึกษา เพื่อสรุปประเด็นสำคัญของเรื่องราวผู้ป่วย และเปิดโอกาสให้ผู้ป่วยเพิ่มเติมข้อมูลหรือถามบางสิ่งบางอย่าง

นอกจากนี้ในแต่ละขั้นตอนจะรวมทั้งความสามารถในการแสดงพฤติกรรม ด้านภาษาท่าทาง

และภาษาด้อยคำด้วย

3. ขั้นสรุป

ผู้วิจัยสรุปเกี่ยวกับความหมายของความสามารถในการใช้คำปรึกษา

การประเมินผล

สังเกตจากความพร้อมมือในการแสดงความคิดเห็นและการซักถามของนักศึกษา

ครั้งที่ 2 ความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการแสดงผลกิจกรรมด้านภาษาท่าทาง และภาษา ถ้อยคำ

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้ถึงความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการแสดงผลภาษา
ท่าทางและภาษาถ้อยคำในขณะที่ให้คำปรึกษา

วิธีดำเนินการ

1. ขั้หน้า

ผู้วิจัยอธิบายความสำคัญของการให้คำปรึกษา โดยแสดงออกด้านภาษาท่าทางและภาษา
ถ้อยคำ

2. ขั้สอน

2.1 ผู้วิจัยบรรยายลักษณะการแสดงทางสีหน้า สายตา ท่าทาง ระดับน้ำเสียง และการ
ใช้ภาษาถ้อยคำ ซึ่งจะเป็นการแสดงพฤติกรรมการใส่ใจที่ผู้ให้คำปรึกษามีต่อผู้ช่วย

2.2 ผู้วิจัยยกตัวอย่างสถานการณ์ การใช้ภาษาท่าทางและภาษาถ้อยคำที่เหมาะสมใน
ขณะให้คำปรึกษา

2.3 เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามเพิ่มเติม

3. ขั้สรุป

นักศึกษาและผู้วิจัยสรุปข้อคิดและแนวทางที่ได้รับ เพื่อนำไปใช้ในการให้คำปรึกษา

การประเมินผล

สังเกตจากความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็นและซักถามของนักศึกษา

เนื้อเรื่อง

เรื่อง "พฤติกรรมด้านภาษาท่าทาง และภาษาถ้อยคำ"

พฤติกรรมด้านภาษาท่าทางและภาษาถ้อยคำ เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความใส่ใจ ความ
ตั้งใจในการให้คำปรึกษาของผู้ให้คำปรึกษา ทำให้ผู้รับคำปรึกษารู้ว่ามีผู้ให้ความสนใจตั้งใจฟัง
เรื่องของตน ผู้รับคำปรึกษาจะเกิดความรู้สึกมั่นคง ปลอดภัย และไว้วางใจ เชื่อใจ ซึ่งจะช่วยให้เขา
กล้าเปิดเผยเรื่องราวต่างๆของตนเองมากขึ้น

พฤติกรรมด้านภาษาท่าทาง หมายถึงพฤติกรรมดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมที่แสดงออกทางสีหน้า หมายถึง การแสดงออกทางสีหน้าได้เหมาะสมกับสถานการณ์ หรือเรื่องราวต่าง ๆ ตลอดทั้งสอดคล้องกับการใช้ภาษาถ้อยคำ
2. พฤติกรรมการสบสายตา หมายถึง การที่ผู้พูดสามารถประสานสายตากับคู่สนทนา รู้จักใช้สายตามองคู่สนทนาอย่างเหมาะสม โดยสบตาอย่างผ่อนคลายและเปลี่ยนไปมองที่อื่นบ้าง ไม่หลบตาลง ไปมองที่พื้น ไม่จ้องหน้า หรือสบตาคู่สนทนาอยู่ตลอดเวลา
3. พฤติกรรมการแสดงท่าทาง หมายถึง การแสดงท่าทางที่เหมาะสมประกอบการพูด เช่น ตั้งใจฟัง เมื่อคู่สนทนาพูดและโน้มตัวเข้ามาหาคู่สนทนาขณะฟัง และสนทนา ท่าทางเป็นธรรมชาติ ผ่อนคลาย ไม่เกร็ง
4. พฤติกรรมการใช้ระดับน้ำเสียง หมายถึง การพูดด้วยระดับเสียงที่ดังพอสมควร ไม่พูดด้วยเสียงราบเรียบเกินไป ไม่ใช้เสียงกระซิบ ไม่ตะโกน และใช้ระดับเสียงสูงต่ำได้เหมาะสม

พฤติกรรมด้านภาษาถ้อยคำ หมายถึงพฤติกรรมในการพูดที่จะสื่อถึงความใส่ใจที่ผู้ให้คำปรึกษามีต่อผู้รับคำปรึกษา ซึ่งคำพูดที่กล่าวนั้น จะมีความสัมพันธ์ต่อสิ่งที่ผู้พูดได้พูดออกมาโดยไม่ขัดจังหวะ ไม่เปลี่ยนหัวข้อในสิ่งที่ผู้พูดกำลังพูดถึง และคำพูดเหล่านี้จะทำให้ผู้รับคำปรึกษาได้มีการสำรวจตนเอง รวมทั้ง เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าคู่สนทนา กำลังฟังตนพูดอยู่

สรุป วัตถุประสงค์อย่างหนึ่ง ในสภาพการณ์ของการปรึกษาคือการสื่อความหมาย ความตั้งใจด้วยการใช้ การสนทนา การพยักหน้า การแสดงสีหน้าชนิดต่างๆ ท่าทางที่เป็นไปตามสบาย น้ำเสียงที่นุ่มนวล และการซักถามหรือพูดในสิ่งที่สอดคล้องกับ เรื่องของผู้มารับคำปรึกษา ผลของการสื่อความหมายเหล่านี้จะเป็นแรงเสริมให้ผู้รับคำปรึกษา เกิดความเชื่อมั่นซึ่งจะช่วยให้เขากลับพูดมากขึ้น รวมไปถึงความสามารถที่จะสำรวจและทำความเข้าใจตนเองของผู้มาขอคำปรึกษา

ตัวอย่างสถานการณ์

(รายละเอียดของสถานการณ์ เหมือนสถานการณ์ของโปรแกรมการฝึกการให้คำปรึกษาแบบ
จุลภาค ครั้งที่ 2)

ครั้งที่ 3 ความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านขั้นตอนในการให้คำปรึกษา

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้นักศึกษาเรียนรู้ถึงความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านขั้นตอนในการให้คำปรึกษา

วิธีดำเนินการ

1. ชี้นำ

- 1.1 ให้นักศึกษาเล่าประสบการณ์การให้คำปรึกษาในแต่ละขั้นตอน
- 1.2 ผู้วิจัยสรุปและอธิบายถึงขั้นตอนในการให้คำปรึกษาว่า แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้คือ
 - 1.2.1 ชั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา
 - 1.2.2 ชั้นดำเนินการให้คำปรึกษา
 - 1.2.3 ชั้นยุติการให้คำปรึกษา

2. ชี้อธิบาย

2.1 ผู้วิจัยอธิบายถึงรายละเอียดในแต่ละขั้นตอน พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบเกี่ยวกับขั้นตอนในการให้คำปรึกษา

- 2.2 เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามเพิ่มเติม

3. สรุป

นักศึกษาและผู้วิจัยสรุปข้อคิดเห็นและแนวทางที่ได้รับ เพื่อนำไปใช้ในการให้คำปรึกษา

การประเมินผล

สังเกตจากความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็น และการซักถามของนักศึกษา

เนื้อเรื่อง

เรื่อง "ขั้นตอนในการให้คำปรึกษา"

ในการให้คำปรึกษาจะใช้การสนทนาเป็นประการสำคัญ โดยใช้การสัมภาษณ์อย่างเป็นระบบตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ขั้นการเริ่มต้น (Initial Phase) ในขั้นตอนนี้เป็นระยะเริ่มแรกของการสร้างสัมพันธภาพ บางครั้งผู้รับคำปรึกษาอาจจะยังไม่พร้อมที่จะเล่าปัญหาของเขาและเบี่ยงเบนไป

เรื่องอื่น และยังมีรู้สึกว่าคุณให้คำปรึกษาเป็นผู้แปลกหน้าสำหรับเขา ดังนั้นผู้ให้คำปรึกษาควรขยับให้ ผู้รับคำปรึกษาผ่อนคลาย และสบายใจเท่าที่จะทำได้ โดยที่เริ่มด้วยการสัมภาษณ์ ควรเป็นไปอย่าง ไม่เป็นทางการ สันทนาการเท่า ๆ ไป เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาหายเครียด และขจัด ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องมองหน้าและสบสายตามกับผู้ให้คำปรึกษา

ในระยะเริ่มแรกของการสร้างสัมพันธภาพ ถ้าผู้ให้คำปรึกษายังไม่เคยพบกับ ผู้รับคำปรึกษามาก่อน จะมีการแนะนำตัวโดยบอกว่า ผู้ให้คำปรึกษาเป็นใคร ชื่ออะไร มีวัตถุประสงค์ อะไรในการสนทนา แจ้งให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจถึงบทบาทของผู้ให้คำปรึกษาว่าจะช่วยอะไรได้บ้าง สร้างความมั่นใจและความไว้วางใจโดยบอกผู้รับคำปรึกษาว่าข้อมูลทุกอย่างในการสนทนาจะเป็น ความลับ นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษากำหนดเวลาของการให้คำปรึกษาให้แน่ชัด โดยบอกให้ ผู้รับคำปรึกษาทราบก่อนว่า จะใช้เวลานานเท่าใดในการสนทนา เพื่อป้องกันมิให้ผู้รับคำปรึกษา มีอารมณ์ผูกพันต่อผู้ให้คำปรึกษามากเกินไป และการกำหนดเวลาไว้ก่อนจะทำให้ผู้รับคำปรึกษาพูด แต่ประเด็นสำคัญไม่พูดออกนอกเรื่อง มิใช่ว่าผู้ให้คำปรึกษาไม่ต้องการช่วยเหลือหรือไม่ยอมรับคน

2. **ขั้นดำเนินการ (Working Phase)** ขั้นตอนที่ดำเนินเมื่อผู้รับคำปรึกษาเริ่มรู้สึก ค่อนข้างสบายกับผู้ให้คำปรึกษาและสบายใจที่จะสนทนาด้วย ในขั้นตอนนี้ผู้ให้คำปรึกษา จะต้องพยายาม สร้างสัมพันธภาพใหม่ต่อเนื่องโดยมีพฤติกรรมลักษณะที่ให้กำลังใจ เห็นใจ และทำความเข้าใจ ผู้รับคำปรึกษา และช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจปัญหาหรือเรื่องราวต่าง ๆ ของตนเองดียิ่งขึ้น และ หาทางที่จะแก้ไขปัญหานั้น ๆ ที่เกิดขึ้น โดยผู้ให้คำปรึกษาจะใช้ทักษะต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา

3. **ขั้นยุติ (Termination Phase)** เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาสรุปประเด็นสำคัญของ เรื่องราวของผู้รับคำปรึกษาก่อนจะยุติการให้คำปรึกษา และจะต้องบอกให้ผู้รับคำปรึกษารู้ล่วงหน้า ว่าจะหมดเวลาที่ได้กำหนดไว้แล้ว เพื่อเป็นการเตือนให้ผู้รับคำปรึกษาได้พูดถึงสิ่งสำคัญที่ยังไม่ได้ พูดออกมา ดังนั้นในขั้นการยุตินี้จึงต้องเปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษาเพิ่มเติมข้อมูล หรือถามบางสิ่ง บางอย่างที่ผู้รับคำปรึกษาต้องการจะทราบ แต่ถ้าคำถามนั้นไม่สามารถจะตอบหรือสรุปได้ภายใน ระยะเวลาที่เหลือเพียงเล็กน้อย ก็ต้องนัดผู้รับคำปรึกษาไปสนทนาในครั้งต่อไป

ตัวอย่างสถานการณ์

(รายละเอียดของสถานการณ์เหมือนสถานการณ์ของโปรแกรมการฝึกการให้คำปรึกษาแบบ จุลภาคครั้งที่ 3)

ครั้งที่ 4 ทักษะต่าง ๆ ในการช่วยเหลือ และความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการแสดงทักษะการฟังการใช้คำถามปลายเปิด และการใช้คำถามปลายปิด

จุดมุ่งหมาย 1. เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับทักษะต่าง ๆ ในการช่วยเหลือผู้ป่วยในขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

2. เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้ถึงความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการใช้ทักษะการฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและการใช้คำถามปลายปิด

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

ผู้วิจัยให้นักศึกษายกตัวอย่างทักษะต่างๆที่ใช้ในขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

2. ขั้นสอน

2.1 ผู้วิจัยอธิบายให้นักศึกษารู้ว่าขั้นดำเนินการให้คำปรึกษาจะใช้ทักษะต่าง ๆ ดังนี้

2.1.1 การฟัง

2.1.2 การใช้คำถามปลายปิด

2.1.3 การใช้คำถามปลายเปิด

2.1.4 การสะท้อนความรู้สึก

2.1.5 การทวนคำหรือข้อความ

2.1.6 การใช้ความเงียบ

2.1.7 การเผชิญหน้า

2.1.8 การตีความ

2.1.9 การให้กำลังใจ

2.1.10 การสรุป

2.2 ผู้วิจัยให้นักศึกษาเสนอแนะวิธีการฟัง ซึ่งจะแสดงให้เห็นให้ผู้ปวยรู้ว่า ผู้ให้คำปรึกษาใส่ใจสนใจในสิ่งที่ผู้ป่วยกำลังพูด

2.3 ให้นักศึกษายกตัวอย่างการใช้คำถามปลายเปิดและการใช้คำถามปลายปิด

2.4 ผู้วิจัยบรรยายพร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบเกี่ยวกับการใช้ทักษะการฟัง การใช้คำถามปลายเปิด และการใช้คำถามปลายปิด

2.5 เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามเพิ่มเติม

3. ขั้นสรุป

นักศึกษาและผู้วิจัย สรุปข้อคิดเห็นและแนวทางในการนำทักษะ การฟัง การใช้คำถาม ปลายเปิด และการใช้คำถามปลายปิด ไปใช้ในการให้คำปรึกษา

การประเมินผล

สังเกตจากความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็น และจากการซักถามของนักศึกษา

เนื้อเรื่อง

เรื่อง "การฟัง การใช้คำถามปลายปิด และการใช้คำถามปลายเปิด"

การฟัง (Listening) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการให้คำปรึกษา จะช่วยเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา ซึ่งในการฟังนั้น ผู้ให้คำปรึกษามีใช้แต่จะรับฟัง แต่เพียงเรื่องราวที่ผู้รับคำปรึกษาเล่าออกมาเท่านั้น แต่จะต้องทำความเข้าใจถึงความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษาในขณะนั้น พร้อมทั้งร่วมรับรู้อารมณ์ของผู้รับคำปรึกษาไปด้วย

ในการสนทนาปรึกษาเชิงจิตวิทยานั้น "การฟัง" ถือว่าเป็นกิจกรรมพื้นฐานที่อยู่ให้คำปรึกษาให้มีความสนใจในสิ่งที่ผู้รับคำปรึกษาพูด เป็นการฟังที่ปราศจากการนำปฏิกิริยาส่วนตัวและการตีความหมายของตนไปเกี่ยวข้องด้วย ผู้ให้คำปรึกษาจะให้ความสนใจต่อการสื่อความหมายของผู้รับคำปรึกษา และเปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษาที่มีอิสระที่จะแสดงออกตามที่ตนต้องการ ได้เล่าเรื่องต่าง ๆ ของเขาโดยไม่ถูกขัดจังหวะ การฟังอย่างตั้งใจและยอมรับผู้มาปรึกษานี้เอง จะทำให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถเข้าใจความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษา และในขณะที่ให้คำปรึกษานั้น ผู้ให้คำปรึกษาควรที่จะฟังอย่างตั้งใจ ฟังด้วยความใส่ใจ และสนใจอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการใส่ใจต่อผู้รับคำปรึกษานี้เป็นพฤติกรรมที่สื่อได้ โดยการสบสายตา การใช้ภาษาท่าทางที่เป็นธรรมชาติ ไม่เคร่งเครียด การโน้มตัวเข้าไปหาผู้ขอรับคำปรึกษาเล็กน้อย การใช้น้ำเสียงที่เป็นมิตร และการพูดประโยคซึ่งมีความสัมพันธ์กับคำพูดที่ผู้รับคำปรึกษาได้พูดออกมาแล้ว โดยไม่ขัดจังหวะ หรือเปลี่ยนหัวข้อสนทนาของผู้รับคำปรึกษา

นอกจากนี้ในระหว่างการฟัง ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องตระหนักถึงเรื่องต่อไปนี้

1. การนั่ง เป็นกริยาท่าทางที่สำคัญ และมีความหมายที่จะแสดงให้ผู้รับคำปรึกษาทราบว่าผู้ให้คำปรึกษาพร้อม เต็มใจที่จะฟังสิ่งที่ผู้รับคำปรึกษาจะพูดหรือสนทนาปรึกษา

2. การจัดที่นั่ง ต้องจัดให้อยู่ในระยะห่างพอสมควร ไม่ใกล้หรือไกลเกิน
3. ภาษาพูดและภาษาท่าทาง ซึ่งได้แก่ ถ้อยคำพูดต่าง ๆ และพฤติกรรมที่แสดงออกทางสีหน้าต้องสอดคล้องกับคำพูด
4. บรรยากาศของสถานที่ปรึกษาจะต้อง ไม่มีเสียงรบกวน อากาศถ่ายเทสะดวก และแสงไฟสว่างพอประมาณ

การใช้คำถามปลายปิด (Closed-ended Questions) เป็นการใช้คำถามที่ถามแล้วจะได้คำตอบแต่เพียงสั้น ๆ จะใช้ในกรณีที่ต้องการให้ได้คำตอบที่เฉพาะเจาะจง ต้องการให้การสนทนาแคบเข้า หรือในกรณีที่ผู้รับคำปรึกษาพูดวกวนสับสน เป็นการใช้คำถามที่จะลึกลงไป หรือต้องการถามเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องที่เป็นความลับของผู้รับคำปรึกษา เช่น การขอทราบประวัติส่วนตัวประวัติครอบครัว หรือประวัติทางเพศ ซึ่งผู้ให้คำปรึกษาจะต้องเคารพสิทธิของผู้รับคำปรึกษา เพราะเป็นสิทธิส่วนตัวของผู้รับคำปรึกษาซึ่ง เขาจะตอบหรือไม่ตอบก็ได้

การใช้คำถามปลายปิดนี้ ผู้ให้คำปรึกษามักจะต้องการให้ผู้รับคำปรึกษาตอบคำถามสั้นๆ เช่น "ใช่" หรือ "ไม่ใช่" แต่การใช้คำถามปลายปิดนี้ ก็ควรระมัดระวังและเลือกใช้เมื่อจำเป็น เพราะคำตอบที่ได้จะมีลักษณะเป็นการตอบรับหรือปฏิเสธเท่านั้น บางครั้งจึงดูเหมือนเป็นการชักให้ผู้รับคำปรึกษาจนมุมและขาดโอกาสที่จะได้พูด ซึ่งจะทำการสนทนาหยุดชะงัก

ตัวอย่าง

ผู้รับคำปรึกษา (นายมานะ ใจซื่อสัตย์ ป่วยเป็นโรคตับอักเสบ)

"ผมนอนไม่ค่อยหลับ คิดแต่เรื่องของภรรยา เขาคงจะเบื่อผม เขาคงอยากจะไปให้พ้นจากผม ผมเป็นตัวถ่วงความเจริญเขา เขามีรายได้น่ามากกว่าผมนัก"

ผู้ให้คำปรึกษา : "ภรรยาคุณเคยแสดงกริยาเบื่อกับคุณไหม"

หรือ

ผู้รับคำปรึกษา : "ภรรยาคุณมีรายได้เดือนละเท่าไร และคุณมีรายได้เดือนละเท่าไร"

การใช้คำถามปลายเปิด (Open-ended Questions) เป็นการใช้คำถามที่ถามแล้วจะได้คำตอบ ซึ่งเป็นข้อมูลหลาย ๆ ด้านใช้เพื่อต้องการให้ผู้รับคำปรึกษามีอิสระที่จะแสดงความคิดเห็นและความรู้สึก และเล่าเรื่องราวต่าง ๆ หรืออธิบายเรื่องราวเกี่ยวกับตัวผู้รับคำปรึกษาหรือ

เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้อง การใช้คำถามปลายเปิดนี้ใช้เพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติม ตามอย่างเดียว และก็ไม่ใช้สิ่ง
ที่สามารถที่จะตอบคำถามด้วยคำว่า "ใช่" หรือ "ไม่ใช่" แต่เป็นการถามซึ่งจะช่วยให้ผู้มาขอรับ
คำปรึกษาได้รู้สึกเป็นอิสระที่จะพูดไปตามความต้องการของตนมากกว่าที่จะพูดไปตามความสนใจของ
ผู้ให้คำปรึกษา

การใช้คำถามปลายเปิดนี้เป็นการช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจตนเองมากขึ้น และการ
ใช้คำถามปลายเปิดที่ดี จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้เข้าใจถึงปัญหา ตลอดจนเข้าใจอารมณ์และ
ความรู้สึกของตนเอง

คำถามปลายเปิดมักจะเป็นประโยคคำถามที่เริ่มต้นด้วยคำว่า "อะไร" "อย่างไร"
"ทำไม" แต่คำถามว่า "ทำไม" นั้น แม้จะมีแนวโน้มที่จะให้ข้อมูลเพิ่มเติม แต่มักจลลระมัดระวังในการใช้
และควรหลีกเลี่ยง เพราะการถามว่า "ทำไม" มักจะมีกระแสเสียงของการตำหนิผู้น้อยด้วย ซึ่ง
อาจทำให้กระทบกระเทือนสัมพันธ์ภาพได้

ตัวอย่าง

ผู้รับคำปรึกษา (นายมานะ ใจซื่อสัตย์ บ่วยเป็นโรคตับอักเสบ)

"ภรรยาของเมมาทำงาน จะมาเยี่ยมผมได้ก็เย็นมากแล้ว และอยู่ได้ครึ่งเดียว
ก็ต้องรีบกลับ"

ผู้ให้คำปรึกษา : "แล้วคุณรู้สึกอย่างไร"

ตัวอย่างสถานการณ์

(รายละเอียดของสถานการณ์ เหมือนสถานการณ์ของโปรแกรมการฝึกการให้คำปรึกษา
แบบจุลภาค ครั้งที่ 4)

ครั้งที่ 5 ความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการแสดงทักษะการสะท้อนความรู้สึก การทบทวน คำหรือข้อความ และการใช้ความเงี่ยบ

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้ให้นักศึกษาได้เรียนรู้ถึงความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการใช้ทักษะการ สะท้อนความรู้สึก การทวนคำหรือข้อความ และการใช้ความเงี่ยบ

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

ให้นักศึกษาเล่าถึงประสบการณ์ การใช้ทักษะการสะท้อนความรู้สึก การทวนคำหรือ ข้อความ และการใช้ความเงี่ยบ

2. ขั้นสอน

2.1 ผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดพร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ เกี่ยวกับการใช้ทักษะการ สะท้อนความรู้สึก การทวนคำหรือข้อความ และการใช้ความเงี่ยบ

2.2 เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามเพิ่มเติม

3. ขั้นสรุป

นักศึกษาและผู้วิจัย สรุปข้อคิดเห็นและแนวทางในการนำทักษะการสะท้อนความรู้สึกการ ทวนคำหรือข้อความ และการใช้ความเงี่ยบ ไปใช้ในการให้คำปรึกษา

การประเมินผล

สังเกตจากความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็นและการซักถามของนักศึกษา

เนื้อเรื่อง

เรื่อง "การสะท้อนความรู้สึก การทบทวนคำหรือข้อความ และการใช้ความเงี่ยบ"

การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of Feeling) เป็นการนำคำหรือข้อความที่เป็น ของผู้รับคำปรึกษามาแปลความ แล้วจัดคำพูดนั้น ๆ เสียใหม่เพื่อสะท้อนให้เห็นเด่นชัด โดยจะเห็น ทางด้านความรู้สึกมากกว่าเน้นเนื้อหา ซึ่งการเน้นความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษาจะช่วยให้ ผู้รับคำปรึกษารับรู้ และเข้าใจความรู้สึกหรืออารมณ์ขณะนั้น

การใช้การสะท้อนความรู้สึกนี้ จะใช้เมื่อผู้รับคำปรึกษามีอารมณ์เกิดขึ้น และต้องการให้

ผู้รับคำปรึกษามีสติในเรื่องนั้น ๆ ได้สัมผัสตนเองมากขึ้น ได้สัมผัสความรู้สึกของตนเอง และได้ตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง

ผู้มาขอรับคำปรึกษาส่วนมากยังไม่เข้าใจตนเอง มีความสับสนในเรื่องความรู้สึก ความต้องการ และการรับรู้ ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องพยายามสะท้อนความรู้สึกและอารมณ์ที่ผู้รับคำปรึกษาแสดงออกมา กลับคืนไปสู่ผู้รับคำปรึกษา เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจตนเองได้อย่างลึกซึ้ง

ตัวอย่าง

ผู้รับคำปรึกษา (นางจันจิรา ชันเงิน บ่วยเป็นโรคมะเร็งที่เต้านม)

"ผมยังไม่อนุญาตให้ฉันกลับบ้านได้ แต่ฉันอยากกลับ พอนึกว่าสามีอาจจะไม่กลับบ้าน หรือบ่านี้ไปแอบมีเมียน้อยไว้ที่ไหนแล้ว ฉันนอนไม่หลับเลย"

ผู้ให้คำปรึกษา : "คุณรู้สึกไม่สบายใจ กังวลใจ เมื่อคิดว่าสามีแอบไปมีเมียน้อย"

การทวนคำหรือข้อความ (Paraphrase) เป็นการนำคำหรือข้อความของผู้รับคำปรึกษามากกว่าซ้ำอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเห็นว่าเขาได้พูดอะไรออกมา โดยคำหรือข้อความนั้นจะไม่เกี่ยวข้องกับอารมณ์หรือความรู้สึก ซึ่งการพูดซ้ำคำหรือข้อความของผู้รับคำปรึกษาเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษาคิดอีกครั้งหนึ่งถึงสิ่งที่เขาพูดถึง และเป็นประโยชน์ต่อผู้ให้คำปรึกษาให้ประเมินว่าสิ่งที่ตนได้ยินนั้นถูกต้องหรือไม่

การทวนคำหรือข้อความที่ผู้รับคำปรึกษาพูดออกมานั้นจะเป็นการใช้ถ้อยคำให้น้อยลง ขณะเดียวกันก็ยังคงความหมายเดิมอยู่ จุดประสงค์ของการใช้การทวนคำหรือข้อความ เพื่อต้องการให้ผู้รับคำปรึกษาคิดทบทวนคำพูดของเขา ให้เกิด "สติ" หรือเข้าใจตนเอง รวมทั้งให้ผู้รับคำปรึกษาเห็นว่าผู้ให้คำปรึกษายังคงฟังเรื่องราวของเขาอยู่

ตัวอย่าง

ผู้รับคำปรึกษา (นางจันจิรา ชันเงิน บ่วยเป็นโรคมะเร็งที่เต้านม)

"ฉันผ่าตัดเต้านมอย่างนี้ สามีเขารังเกียจ เขาเบื่อ"

ผู้ให้คำปรึกษา : "สามีเขารังเกียจ เขาเบื่อคุณ"

การใช้ความเงียบ (Silence)

การใช้ความเงียบ เป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษาได้รวบรวมความคิด คำพูดที่
จะเล่าต่อไป ในขณะที่เงียบนั้น ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องแสดงท่าทางสนใจในสิ่งที่ผู้รับคำปรึกษาจะ
เล่าอย่างจริงจังและจริงใจ ซึ่งการใช้ความเงียบนั้นจะต้องให้เกิดในจังหวะที่เหมาะสม และไม่
รบกวนผู้รับคำปรึกษา เช่น การตั้งคำถามติด ๆ กัน การให้ผู้รับคำปรึกษาได้อยู่กับความเงียบ
ชั่วระยะจะทำให้เขาได้สัมผัสตนเอง ได้มีโอกาสคิด ได้รู้ตัว หรือเกิดการเรียนรู้ในระหว่างที่ยัง
ไม่ได้พูด เพื่อทำให้มีลำดับในการพูด

ผู้ให้คำปรึกษาที่ยังไม่มีประสบการณ์มากนัก อาจรู้สึกอึดอัดใจ เมื่อผู้รับคำปรึกษาไม่พูดจึง
รับพูดเสียเอง ซึ่งทำให้ความคิดของผู้รับคำปรึกษาหยุดชะงักลง ดังนั้น จึงควรปล่อยให้เขาได้อยู่
กับความเงียบชั่วระยะ เพื่อคิดทบทวนสิ่งที่เขาจะพูด หรือระบายออกมา โดยผู้รับคำปรึกษาจะ
แสดงออกมาอย่างชัดเจนว่ากำลังสนใจเรื่องของเขาอยู่ และใช้ความเงียบเป็นตัวกระตุ้นให้เขา
เล่าเรื่องต่อ จนกระทั่งเห็นว่า ผู้รับคำปรึกษาเงียบนานเกินไป ก็ใช้คำถามว่า "ขณะนี้คุณรู้สึก
อย่างไร"

ตัวอย่าง

ผู้รับคำปรึกษา (นางจันจิรา ชันเงิน ป่วยเป็นโรคมะเร็งที่เต้านม)

"ฉันต้องถูกผ่าตัดเอาเต้านมออก หน้าอกก็ไม่มี แถมมีแผลเป็นน่าเกลียด สามี
เขาคงเบื่อ เพราะเขาเป็นคนชอบผู้หญิงแต่งตัวสวย ๆ (ผู้ป่วยเงียบไป
หรือร้องไห้)

ผู้ให้คำปรึกษา : เงียบ (มองผู้ป่วยด้วยสายตาอ่อนโยนแสดงความเห็นใจ)

ครั้งที่ 6 ความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการแสดงทักษะการเผชิญหน้า และการตีความ

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้นักศึกษาเรียนรู้ถึงความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการให้ทักษะการเผชิญหน้าและการตีความ

วิธีดำเนินการ

1. ขั้หน้า

- 1.1 ให้นักศึกษาเล่าถึงประสบการณ์การใช้ทักษะการเผชิญหน้า และการตีความ
- 1.2 ให้นักศึกษาเสนอแนะวิธีการใช้ทักษะการเผชิญหน้า และการตีความในการให้

คำปรึกษา

2. ขั้เสนอ

2.1 ผู้วิจัยบรรยายรายละเอียด พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ เกี่ยวกับการใช้ทักษะการเผชิญหน้าและการตีความ

- 2.2 เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามเพิ่มเติม

3. ขั้สรุป

นักศึกษาและผู้วิจัยสรุปข้อคิดเห็น และแนวทางในการนำทักษะการเผชิญหน้าและการตีความ ไปใช้ในการให้คำปรึกษา

การประเมินผล

สังเกตจากความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็น และการซักถามของนักศึกษา

เนื้อเรื่อง

เรื่อง "การเผชิญหน้าและการตีความ"

การเผชิญหน้า (Confrontation)

การเผชิญหน้าเป็นการที่ผู้ให้คำปรึกษานำประโยคหรือคำพูดของผู้รับคำปรึกษาพูดอีกครั้ง ซึ่งประโยคหรือคำพูดนั้นมีการขัดแย้ง และเชื่อมประโยคที่ขัดแย้งกันด้วยคำว่า "และ" หรือเป็นการที่ผู้ให้ปรึกษาบรรยายข้อมูลที่บิดเบือนที่ผู้รับคำปรึกษาพูดและแสดงไม่ตรงกัน ซึ่งเป็นการแสดงออกที่ขัดแย้งกันระหว่างทัศนคติ คำพูดหรือพฤติกรรม

การใช้เทคนิคนี้จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดตระหนักรู้ เข้าใจตนเองมากขึ้น รู้จักพิจารณาตนเอง และสำรวจหาวิธีการที่จะมองสถานการณ์เสียใหม่

การใช้การเผชิญหน้าอาจจะส่งผลให้เกิดปฏิกริยาโต้ตอบในทางป้องกันตนเองได้ ฉะนั้นผู้ให้คำปรึกษาจะต้องใช้วิธีบรรยายแทนการตัดสินหรือประเมินข้อมูล และการจะใช้การเผชิญหน้าจะต้องเลือกใช้ในจังหวะที่เหมาะสม โดยพิจารณาระดับความเอาใจใส่ ระดับความกังวล และแรงปรารถนาที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองของผู้รับคำปรึกษาคด้วย นอกจากนั้นการใช้การเผชิญหน้าจะไม่บอกผู้รับคำปรึกษาว่าเขาผิดพลาดหรือเป็นคนไม่ดี และไม่มีการตำหนิหรือให้ผู้รับคำปรึกษารู้สึกผิด

ตัวอย่าง

ผู้รับคำปรึกษา (นางมาลี อัมรินทร์ ป่วยเป็นมะเร็งที่เต้านม)

"สามีฉันไม่ค่อยมาเยี่ยม หรือ ไม่ก็มาแล้วจะรีบกลับ ซึ่งฉันก็ไม่แน่ใจว่าเขา กลับบ้านจริงหรือเปล่า อาจไปเที่ยวต่อก็ได้ แต่สามีฉัน เขาเป็นคนมีความรับผิดชอบครอบครัว เขาเป็นคนดีนะคะ"

ผู้ให้คำปรึกษา : "คุณบอกว่าสามีคุณไม่ค่อยมาเยี่ยม มาแล้วก็รีบกลับซึ่งก็ไม่ว่ากลับบ้านหรือไปเที่ยวต่อและเขาเป็นคนดี มีความรับผิดชอบ รักครอบครัว"

การตีความ (Interpreting) เป็นการอธิบายความหมายที่อยู่ในคำพูดของผู้รับคำปรึกษา ซึ่งเป็นคำพูดที่ผู้รับคำปรึกษาสับสนหรือพูดไม่ชัดเจน หรือเป็นการอธิบายความหมายของเหตุการณ์ให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจปัญหาของตน การใช้การตีความจะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาตระหนักถึงความรู้สึกแ่งมุมต่าง ๆ ของพฤติกรรมและสาเหตุของพฤติกรรมของเขา และช่วยให้ผู้รับบริการเกิดความเข้าใจในตนเองหรือทำให้ผู้รับคำปรึกษาได้ปฏิบัติกรอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

การใช้การตีความนั้น ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องแน่ใจว่า การตีความหมายของตนมีพื้นฐานอยู่ที่เนื้อหาสาระที่ปรากฏจริงของผู้รับคำปรึกษา ไม่ใช่ตีความจากความคิดและค่านิยมของผู้ให้คำปรึกษาเอง

ตัวอย่าง

ผู้รับคำปรึกษา (นางมาลี อัมรินทร์ ป่วยเป็นโรคมะเร็งที่เต้านม)

"ช่วงนี้ฉันไม่ค่อยจะสบายใจเลย กังวลเรื่องเงินเรื่องนี้ กลางคืนก็นอนไม่หลับ"

สามีไม่ค่อยจะมาเยี่ยม แต่ถ้ามาก็จะรีบกลับ"

ผู้ให้คำปรึกษา : "คุณไม่ค่อยสบายใจ กังวล นอนไม่หลับ เพราะสามีคุณไม่ค่อยมาเยี่ยม หรือถ้ามาก็จะรีบกลับ"

ตัวอย่างสถานการณ์

(รายละเอียดของสถานการณ์ เหมือนสถานการณ์ของโปรแกรมการฝึกการให้คำปรึกษา
แบบจุดภาค ครั้งที่ 6)

ครั้งที่ 7 ความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการแสดงทักษะการให้กำลังใจ และการสรุป

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้ถึงความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการใช้ทักษะการให้กำลังใจ และการสรุป

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

1.1 ให้นักศึกษาเล่าถึงประสบการณ์ในการใช้ทักษะการให้กำลังใจ และการสรุป

1.2 ให้นักศึกษาเสนอแนะวิธีการใช้ทักษะการให้กำลังใจ และการสรุป

2. ขั้นสอน

2.1 ผู้วิจัยบรรยายรายละเอียดพร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบเกี่ยวกับการใช้ทักษะการให้กำลังใจ และการสรุป พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ

2.2 เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามเพิ่มเติม

3. ขั้นสรุป

นักศึกษาและผู้วิจัยสรุปข้อคิดเห็นและแนวทางในการนำไปใช้ในการให้คำปรึกษา

ประเมินผล

สังเกตจากความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็น และการซักถามของนักศึกษา

เนื้อเรื่อง

เรื่อง "การให้กำลังใจ และการสรุป"

การให้กำลังใจ (Minimal Encourage) เป็นการกระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษารู้สึกว่ามีผู้ให้กำลังใจช่วยให้เขามีความคิดริเริ่มที่จะต่อสู้ มีความมั่นใจตนเองมากขึ้น รวมทั้งจะเป็นการกระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษาเล่า เรื่องต่อหรือให้รายละเอียดเพิ่มเติม

การให้กำลังใจอาจทำในรูปของการสนับสนุนคำพูดของผู้รับคำปรึกษา เช่น "นั่นเป็นความคิดที่ดีทีเดียว" หรือเป็นการชี้แจงแก่ผู้รับคำปรึกษาว่าปัญหาของเขา มีทางแก้ไข เช่นบอกว่า มีวิธีการที่จะวางโครงการอาชีพของเขาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวอย่าง

ผู้รับคำปรึกษา (นายมานพ บุญมาก เข้าอยู่โรงพยาบาลเพราะได้รับอุบัติเหตุจากการถูกรถชน)

"ผมไม่รู้ว่าจะมีชีวิตอยู่ไปทำไม ข้าก็ถูกตัดทิ้งจะทำมาหากินก็ลำบาก เมื่อก่อนขายดอกไม้กำไรดีก็ยังมีรายได้เลี้ยงตัวได้"

ผู้ให้คำปรึกษา : "คุณยังขายดอกไม้เหมือนเดิมได้ เพราะไม่ต้องเดินไปมาเหมือนอาชีพบางอาชีพ ข้าที่ขายดอกไม้ตรงดิเกศนาครอายุมากกว่าคุณพิการที่เขน สวมแขนปลอม ปลายมือเป็นตะขอกิ่ง 2 ข้าง ทำอาชีพนี้มาเกือบ 5 ปีแล้ว ยังขายได้เลย"

การสรุปความ (Summarization) เป็นการรวบรวมเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้สนทนาในระหว่างการให้คำปรึกษา ซึ่งอาจมีหลายเรื่อง โดยสรุปให้เป็นประโยคสั้น ๆ และให้ครอบคลุมเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้สนทนากันในแต่ละตอน โดยไม่นำความคิดของผู้ให้คำปรึกษาเพิ่มเติมเข้าไปด้วย ซึ่งการสรุปความนี้มีจุดประสงค์เพื่อยุติความทั้งหมดซึ่งมีหลากหลายของผู้รับคำปรึกษาให้เกิดความต่อเนื่อง ระบุสิ่งที่อยู่ในสาระหรือเนื้อเรื่องสำคัญเดียวกัน หรือแนวความคิดที่เหมือนกันและเพื่อชี้แจงหาการพูดนอกประเด็น

นอกจากนี้ การสรุปความยังช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความมั่นใจว่าผู้ให้คำปรึกษาสามารถติดตาม และเข้าใจเรื่องราวที่เขาเล่ามาทั้งหมด

ตัวอย่าง

ผู้รับคำปรึกษา (นายมานพ บุญมาก ถูกรถชนได้รับการผ่าตัดขาข้างซ้ายทิ้ง)

"ผมเบื่อชีวิต ท้อไปหมด ข้าก็ถูกตัดทิ้ง ไม่รู้ว่าออกจากโรงพยาบาลไปแล้ว จะไปทำมาหากินอย่างไรดี"

ผู้ให้คำปรึกษา : "คุณบอกว่าเบื่อชีวิต ท้อใจ เพราะข้าก็ถูกตัดทิ้งและคุณก็ไม่รู้จะไปทำมาหากินอย่างไร"

ตัวอย่างสถานการณ์

(รายละเอียดของสถานการณ์ เหมือนสถานการณ์ของโปรแกรมการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค ครั้งที่ 4)

ครั้งที่ 8 - 11 ความสามารถในการให้คำปรึกษา

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้ นักศึกษามีความสามารถในการให้คำปรึกษา โดยสามารถใช้ทักษะต่างๆ ที่บรรยายมาแล้วทั้งหมดโดยส่วนรวม

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

1.1 ให้นักศึกษาแต่ละคนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา ตลอดจนการใช้ทักษะต่าง ๆ

2. ขั้นสอน

2.1 ให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นร่วมกัน เกี่ยวกับสถานการณ์ที่เพื่อนเล่า ตามลำดับขั้นตอนในการให้คำปรึกษา ตั้งแต่ขั้นการเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ขั้นการดำเนินการให้คำปรึกษา และขั้นยุติการให้คำปรึกษา ซึ่งในแต่ละขั้นตอนจะมีทั้งพฤติกรรมด้านภาษาท่าทาง และพฤติกรรมด้านภาษากาย คำ ตลอดจนการใช้ทักษะต่าง ๆ คือ การฟัง การใช้คำถามปลายปิด การใช้คำถามปลายเปิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนคำหรือข้อความ การใช้ความเงียบ การเผชิญหน้า การตีความ การให้กำลังใจ และการสรุป

2.2 ผู้วิจัยสรุปแนวทางการให้คำปรึกษาจากสถานการณ์ในข้อ 1

2.3 ให้นักศึกษาซักถามเพิ่มเติม

3. ขั้นสรุป

นักศึกษาและผู้วิจัยสรุปข้อคิดและแนวทางในการนำไปใช้ในการให้คำปรึกษา

การประเมินผล

1. สังเกตการร่วมมือในการเล่าสถานการณ์ของนักศึกษา

2. สังเกตจากการร่วมมือในการแสดงความคิดเห็น และการซักถามของนักศึกษา

ครั้งที่ 12 ปัจฉิมนิเทศ

จุดมุ่งหมาย เพื่อสรุปผลของการสอนปกติเกี่ยวกับความสามารถในการให้คำปรึกษา เพื่อพัฒนา
ความสามารถในการให้คำปรึกษา

วิธีดำเนินการ

1. ให้นักศึกษาสรุปขั้นตอนและทักษะต่าง ๆ ที่ใช้ในการให้คำปรึกษา
2. ผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
3. ให้นักศึกษาประเมินผลการเรียนรู้เกี่ยวกับการสอนแบบปกติที่มีต่อความสามารถในการให้
คำปรึกษา และประโยชน์ที่ได้รับ ตลอดจนการนำไปใช้ในการให้คำปรึกษา
4. ผู้วิจัยสรุปและกล่าวปิดโปรแกรมการสอนแบบปกติ เกี่ยวกับความสามารถในการให้คำปรึกษา

แบบประเมินผลการสอนแบบปกติเกี่ยวกับความสามารถในการให้คำปรึกษา

คำชี้แจง ขอให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นจากการที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับความสามารถในการให้คำปรึกษา

1. นักศึกษาได้เรียนรู้สิ่งใดบ้างจากการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้

.....

.....

.....

.....
2. นักศึกษาได้รับประโยชน์อะไรจากการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้

.....

.....

.....

.....
3. นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้รับ ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....
4. นักศึกษามีความรู้สึกอย่างไรที่เข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้

.....

.....

.....

.....
5. ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค.

คะแนนความสามารถในการให้คำปรึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 6 เปรียบเทียบความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลอง
ก่อนได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค และนักศึกษาพยาบาลกลุ่มควบคุมก่อนได้รับ
การสอนแบบปกติ

คนที่	กลุ่มทดลอง	อันดับ	กลุ่มควบคุม	อันดับ
1	31	1.5	31	1.5
2	32	3.5	32	3.5
3	33	7	33	7
4	33	7	33	7
5	34	10	33	7
6	36	13	35	11
7	36	13	36	13
Mdn	36.25		33.00	
Q.D.	1.69		1.25	

$$R_E = 55$$

$$R_C = 50$$

$$U = 22$$

ตาราง 7 เปรียบเทียบความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลอง
ก่อนและหลังได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค

คนที่	คะแนนความสามารถในการให้คำปรึกษา		ผลต่างของคะแนน ความสามารถ ในการให้คำปรึกษา	อันดับ	R+	R-
	หลังการทดลอง	ก่อนการทดลอง				
1	55	31	24	3.5	+3.5	
2	58	32	26	5	+5	
3	53	33	20	1.5	+1.5	
4	53	33	20	1.5	+1.5	
5	65	34	31	7	+7	
6	60	36	24	3.5	+3.5	
7	64	36	28	6	+6	
Mdn	58.00	33.25	24.25			
Q.D.	5.19	1.69	3.69			

T**=0

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 8 เปรียบเทียบความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลกลุ่ม
ควบคุม ก่อนและหลังการได้รับการสอนแบบปกติ

คนที่	คะแนนความสามารถในการให้คำปรึกษา		ผลต่างของคะแนน ความสามารถ ในการให้คำปรึกษา	อันดับ	R ⁺	R ⁻
	หลังการทดลอง	ก่อนการทดลอง				
1	43	31	12	3.5	+3.5	
2	43	32	11	2	+2	
3	46	33	13	5	+5	
4	47	33	14	6	+6	
5	48	33	15	7	+7	
6	47	35	12	3.5	+3.5	
7	44	36	8	1	+1	
Mdn	46.00	33.00	12.25			
Q.D.	1.87	1.25	1.25			

T**=0

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 9 เปรียบเทียบความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค และนักศึกษาพยาบาลกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ

คนที่	กลุ่มทดลอง	อันดับ	กลุ่มควบคุม	อันดับ
1	55	10	43	1.5
2	58	11	43	1.5
3	53	8.5	46	4
4	53	8.5	47	5.5
5	65	14	48	7
6	60	12	47	5.5
7	64	13	44	3
Mdn	58.00		46.00	
Q.D.	5.19		1.87	

$$R_E = 77$$

$$R_C = 28$$

$$U^{**} = 0$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางปราณี	ชื่อสกุล อัครรัตน์
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์พยาบาล ระดับ 6
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยพยาบาลสหประชาชาติไทย
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2514	มัธยมศึกษาตอนปลาย (แผนกวิทยาศาสตร์) จากโรงเรียนรุจิเสวีวิทยา
พ.ศ. 2518	อนุปริญญาพยาบาล และประกาศนียบัตร ผดุงครรภ์และอนามัย จากวิทยาลัยพยาบาล สหประชาชาติไทย
พ.ศ. 2524	ครุศาสตร์บัณฑิต (การพยาบาลศึกษา) วิชาเอก การพยาบาลจิตเวชขั้นสูง จาก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2536	กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ผลของการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุดภาคที่มีต่อความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาล
ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

ของ

ปราณี อิศวรรค์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

เมษายน 2536

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคที่มีต่อความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย ปีการศึกษา 2535 ที่มีความสามารถในการให้คำปรึกษาน้อยกว่าเบอร์เซนโทลล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 14 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 7 คน กลุ่มทดลองได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การทดสอบของวิลคอกซ์ และแมน-วิทนี

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษาพยาบาลมีความสามารถในการให้คำปรึกษาสูงขึ้นหลังจากได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักศึกษาพยาบาลมีความสามารถในการให้คำปรึกษาสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการฝึกการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคมีความสามารถในการให้คำปรึกษาสูงกว่านักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

THE EFFECT OF MICROCOUNSELING TRAINING ON COUNSELING
ABILITIES OF SECOND YEAR NURSING STUDENTS
OF THE THAI RED CROSS SOCIETY COLLEGE
OF NURSING IN BANGKOK

AN ABSTRACT

BY

PRANEE ASAWARATANA

Presented in partial fulfillment of requirements for the Master
of Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University

April 1993

The purpose of this experimental research was to study the effect of microcounseling training on counseling abilities of second year nursing students of the Thai Red Cross Society College of nursing in Bangkok in the academic year 1992. The subjects of fourteen nursing students were randomly selected from nursing students whose counseling abilities were lower than the percentile rank of 25. Then the subjects were randomly divided into an experimental group and a control group, each group was consisted of seven students. The experimental group was trained in microcounseling while the control group was given the conventional instruction. The data were analyzed by the Wilcoxon Matched Pairs Signed-Ranks Test and the Mann-Whitney U Test.

The results were as follows :

1. The counseling abilities of nursing students of the experimental group were significantly higher than before the experiment at .01 level.
2. The counseling abilities of nursing students of the control group were significantly higher than before the experiment at .01 level.
3. The counseling abilities of nursing students who were trained in microcounseling were significantly higher than those who were given the conventional instruction at .01 level.